Michał Bergson

CONCERTO SYMPHONIQUE
op. 62

pour Piano avec Orchestre

PARTITURA

Edizione a cura di Maciej Żółtowski (2020)

Michał Bergson

CONCERTO SYMPHONIQUE
op. 62

pour Piano avec Orchestre

PARTITURA

Edizione a cura di Maciej Żółtowski (2020)

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyczny ślad”, realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

instytut muzyki i tańca

Redakcja i projekt graficzny
Maciej Żółtowski
www.podiumart.pl

Komentarz wykonawczy
Łukasz Borowicz

© 2020 by Filharmonia Poznańska im. Tadeusza Szeligowskiego
Tutti i diritti riservati – All rights reserved – Wszystkie prawa zastrzeżone
www.filharmoniapoznanska.pl

ISMN 979-9020168-0-3 (komplet: partytura, wyciąg fortepianowy, głosy orkiestrowe)
ISMN 979-9020168-1-0 (partytura)

Concerto Symphonique

pour Piano avec Orchestre Op. 62

Michał Bergson
(1862)

Allegro con fuoco ed agitato ♩= 70

flauto 1
flauto 2
oboi
clarinetti in La
fagotti
corni in Mi 1, 2
corni in Sol 3, 4
trombe in Mi
timpani
pianoforte

molto cres - cen - do

cres - cen - do

Allegro con fuoco ed agitato ♩= 70

violino I
violino II
viola
violoncello
contrabbasso

© 2020 by Filharmonia Poznańska im. Tadeusza Szeligowskiego

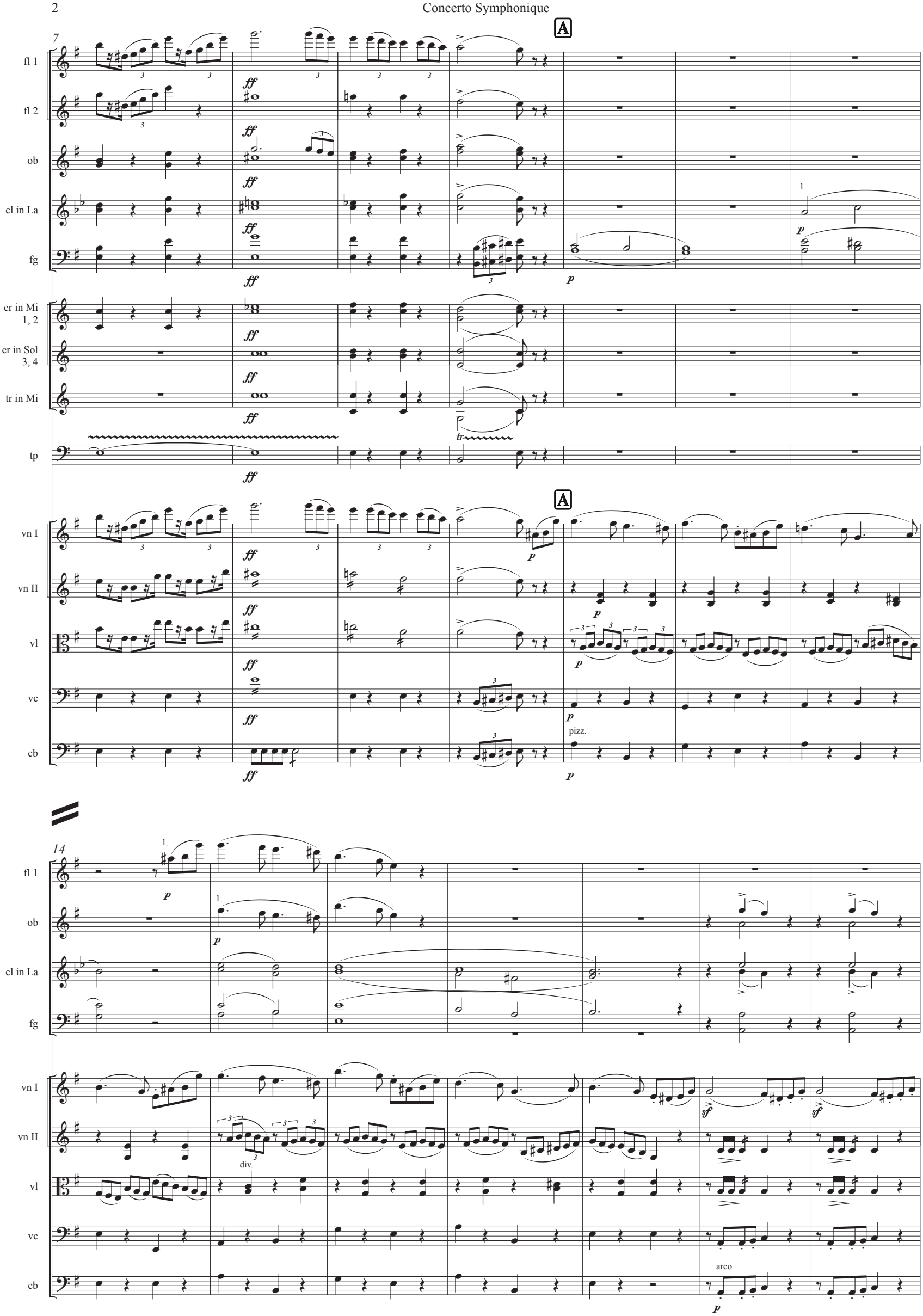
7
A
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
vn I
vn II
vl
vc
cb
pizz.
14
div.
arco

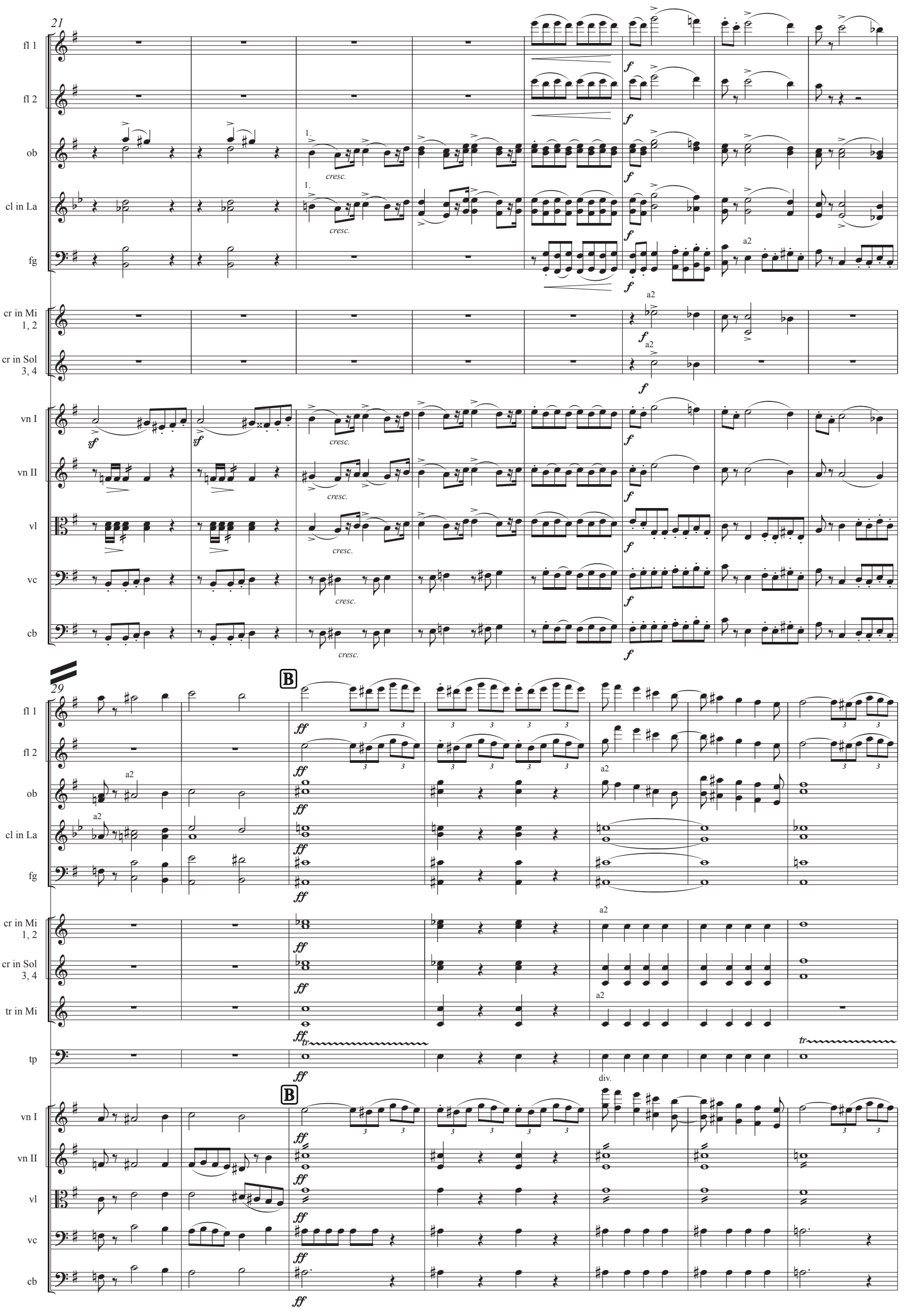
21
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
vn I
vn II
vl
vc
cb
cresc.
a2
29
B
tr in Mi
tp
div.

36

fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
vn I
vn II
vl
vc
cb

a2

43

Risoluto

Risoluto

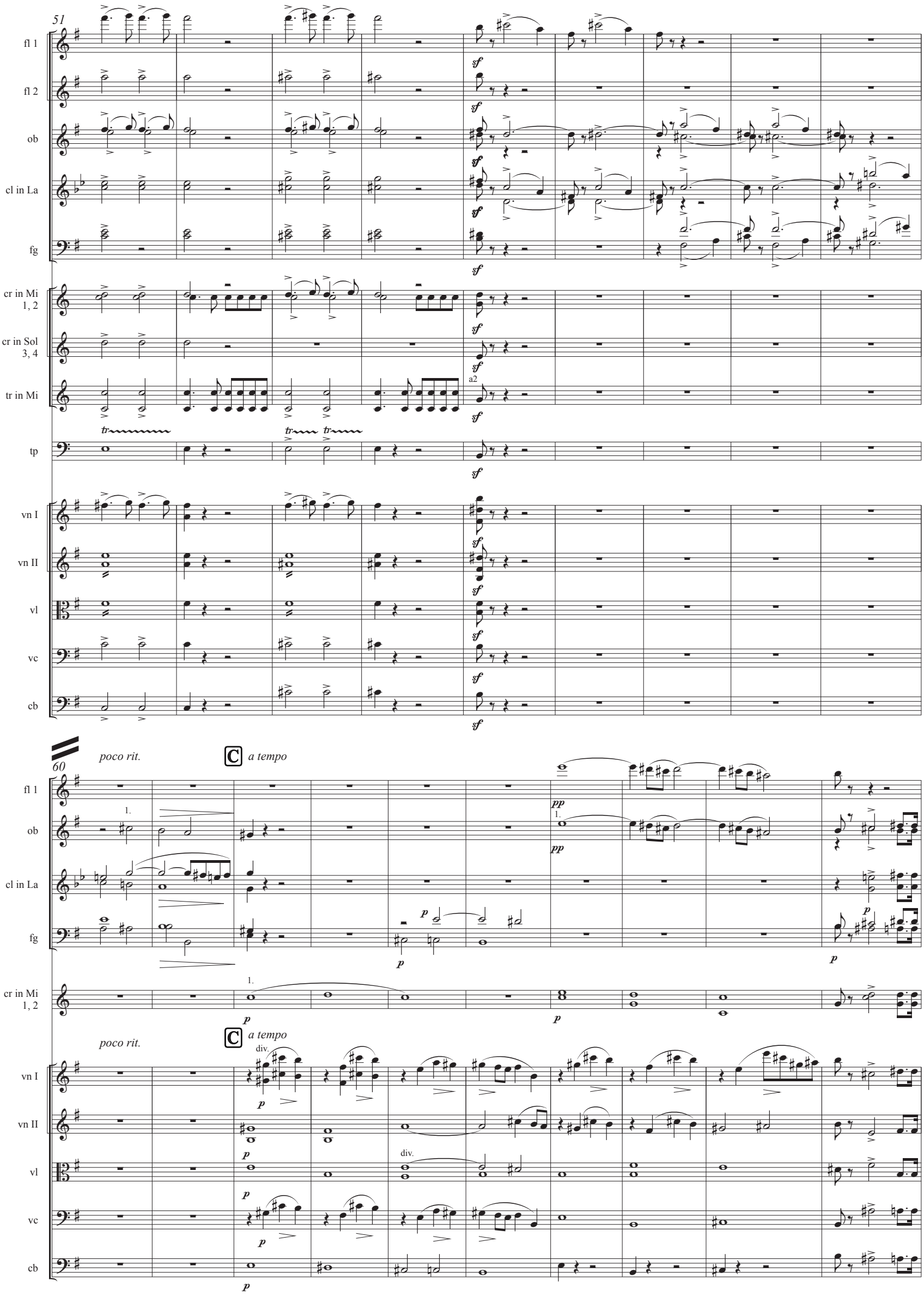
51
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
a2
tp
vn I
vn II
vl
vc
cb
60
poco rit.
a tempo
div.

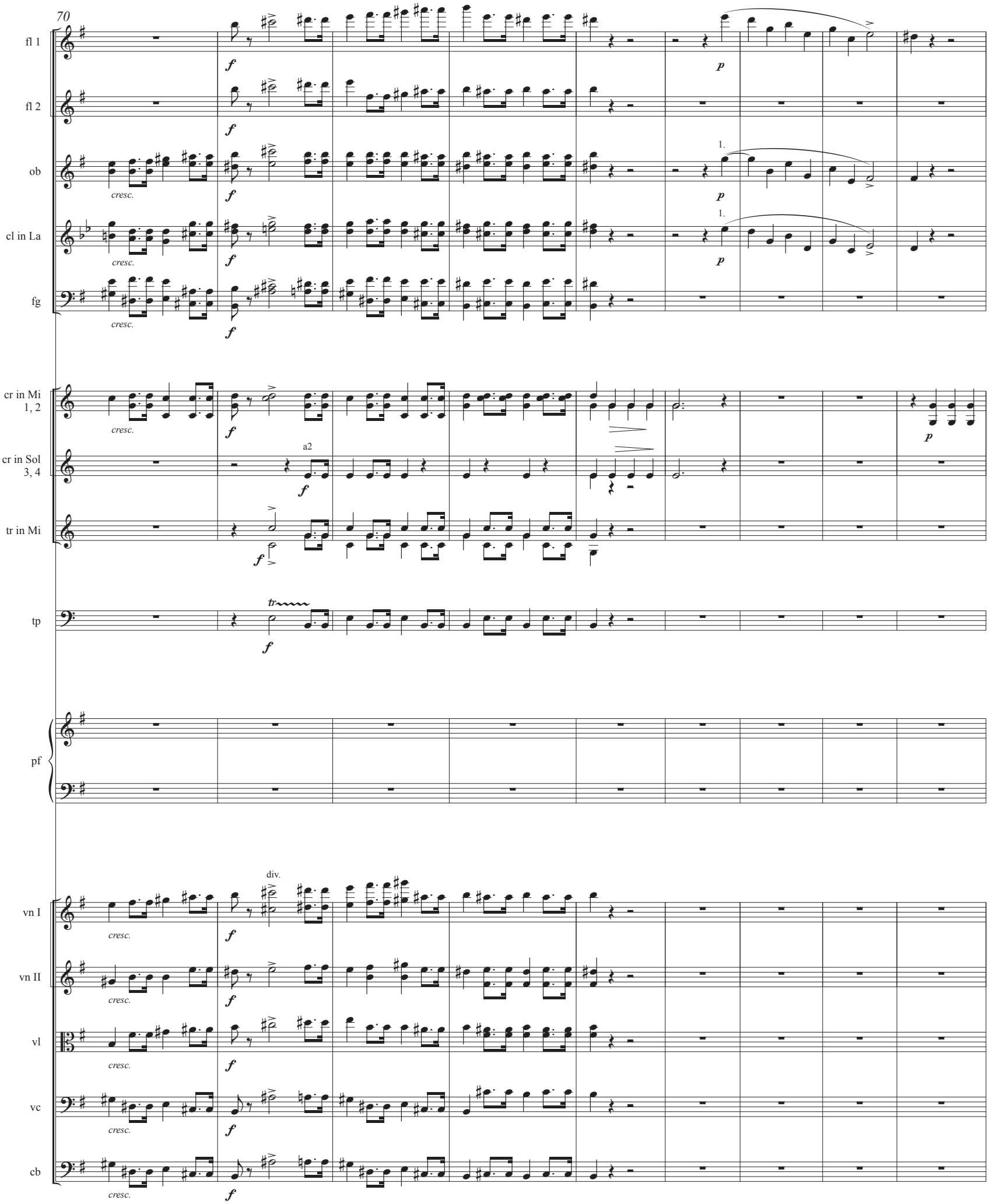
70
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
cresc.
f
p
1.
a2
tr
div.

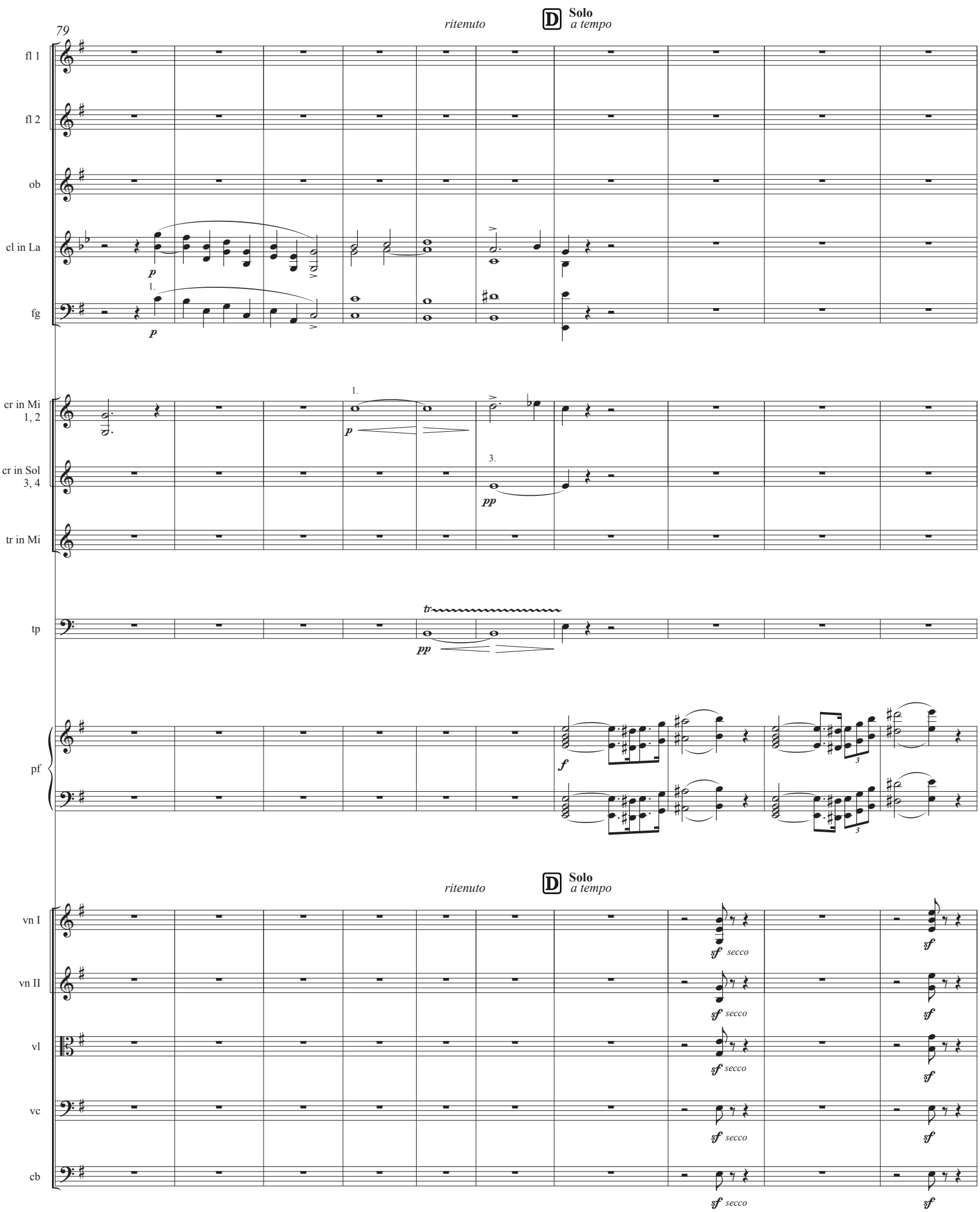
79
ritenuto
D Solo
a tempo
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
p
pp
f
tr
secco

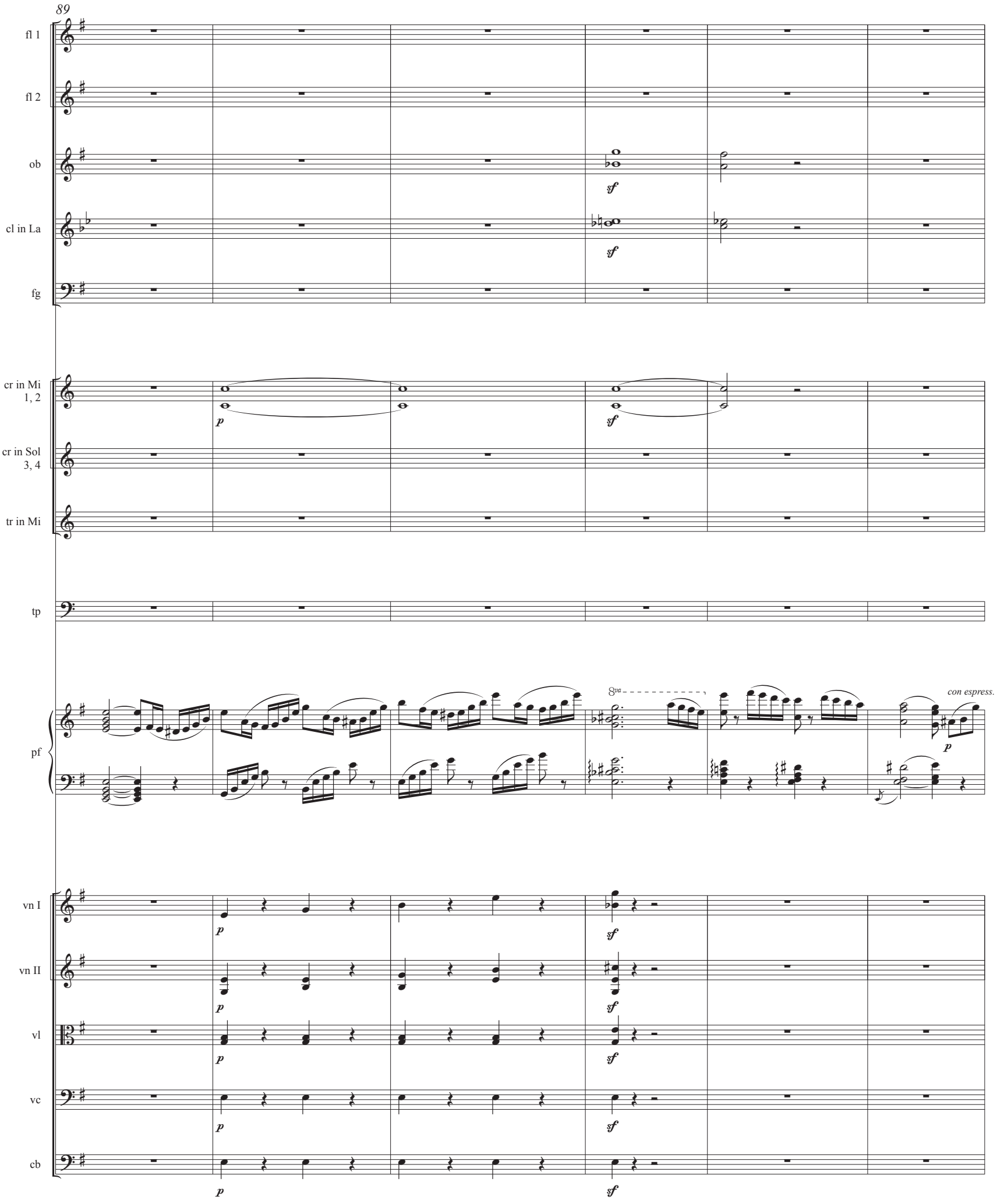
89
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
con espress.
vn I
vn II
vl
vc
cb

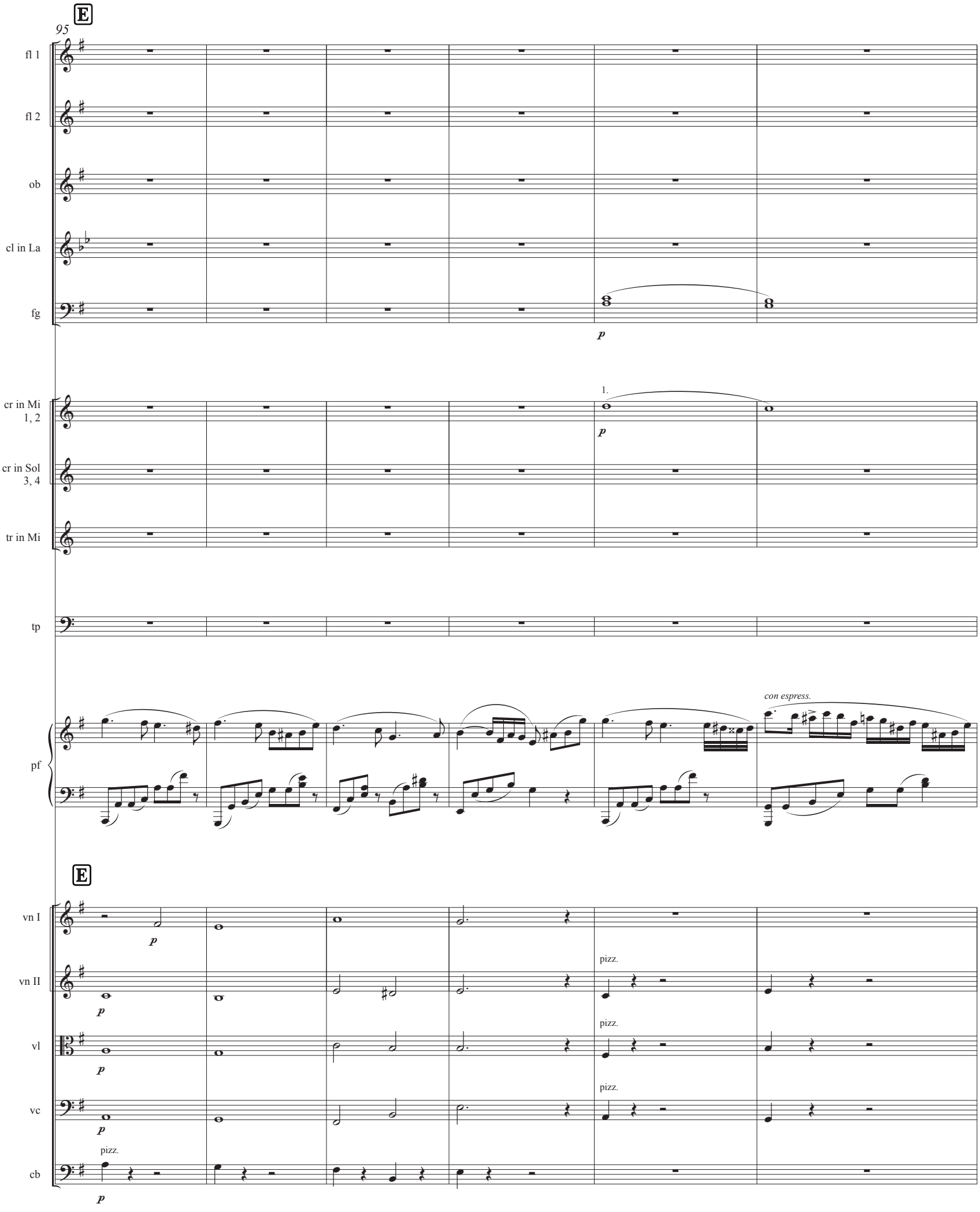
E
95
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
p
cr in Mi 1, 2
1.
p
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
con espress.
E
vn I
p
vn II
p
pizz.
vl
p
pizz.
vc
p
pizz.
cb
pizz.
p

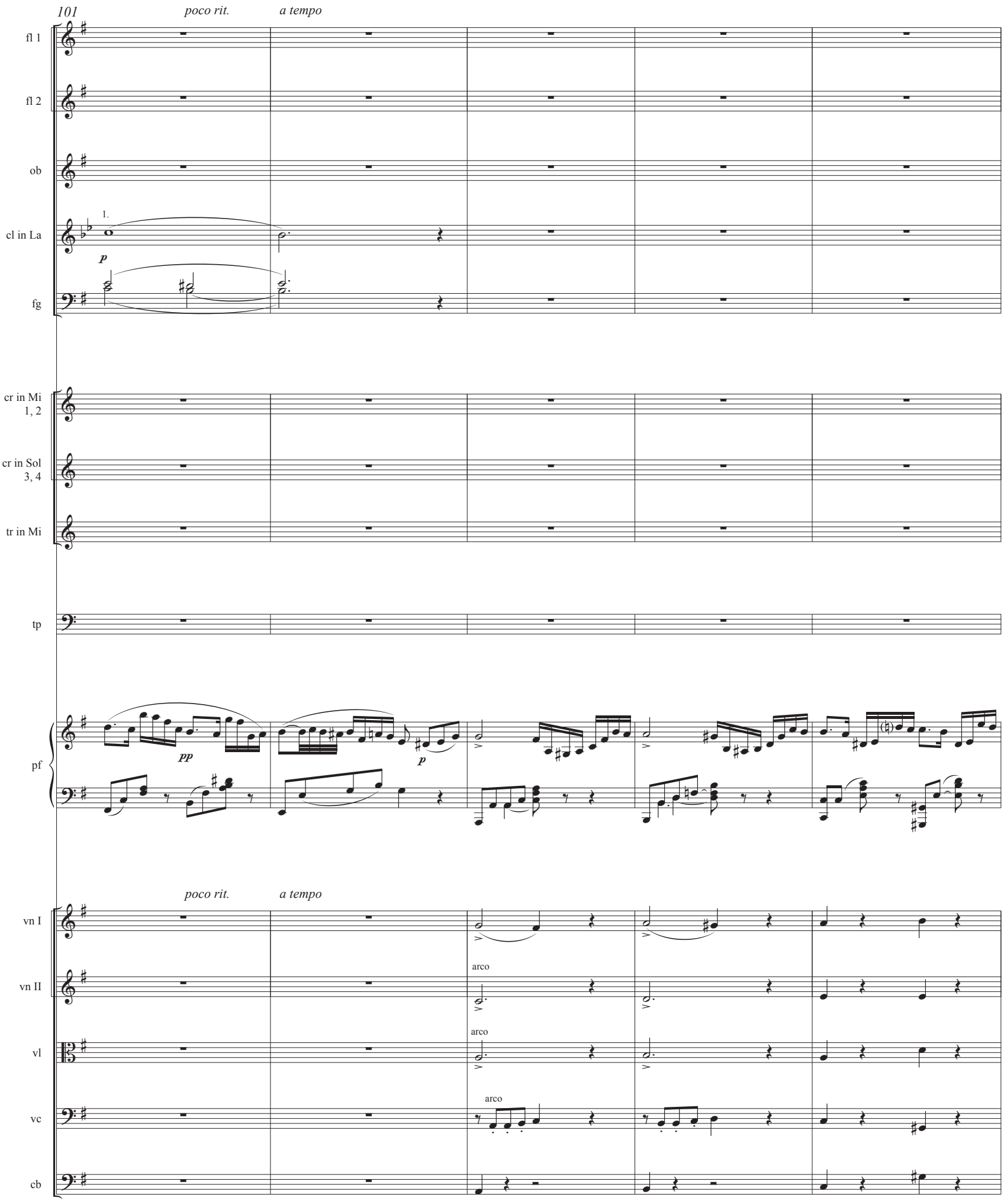
101
poco rit.
a tempo
fl 1
fl 2
ob
cl in La
1.
p
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
pp
p
poco rit.
a tempo
vn I
vn II
arco
vl
arco
vc
arco
cb

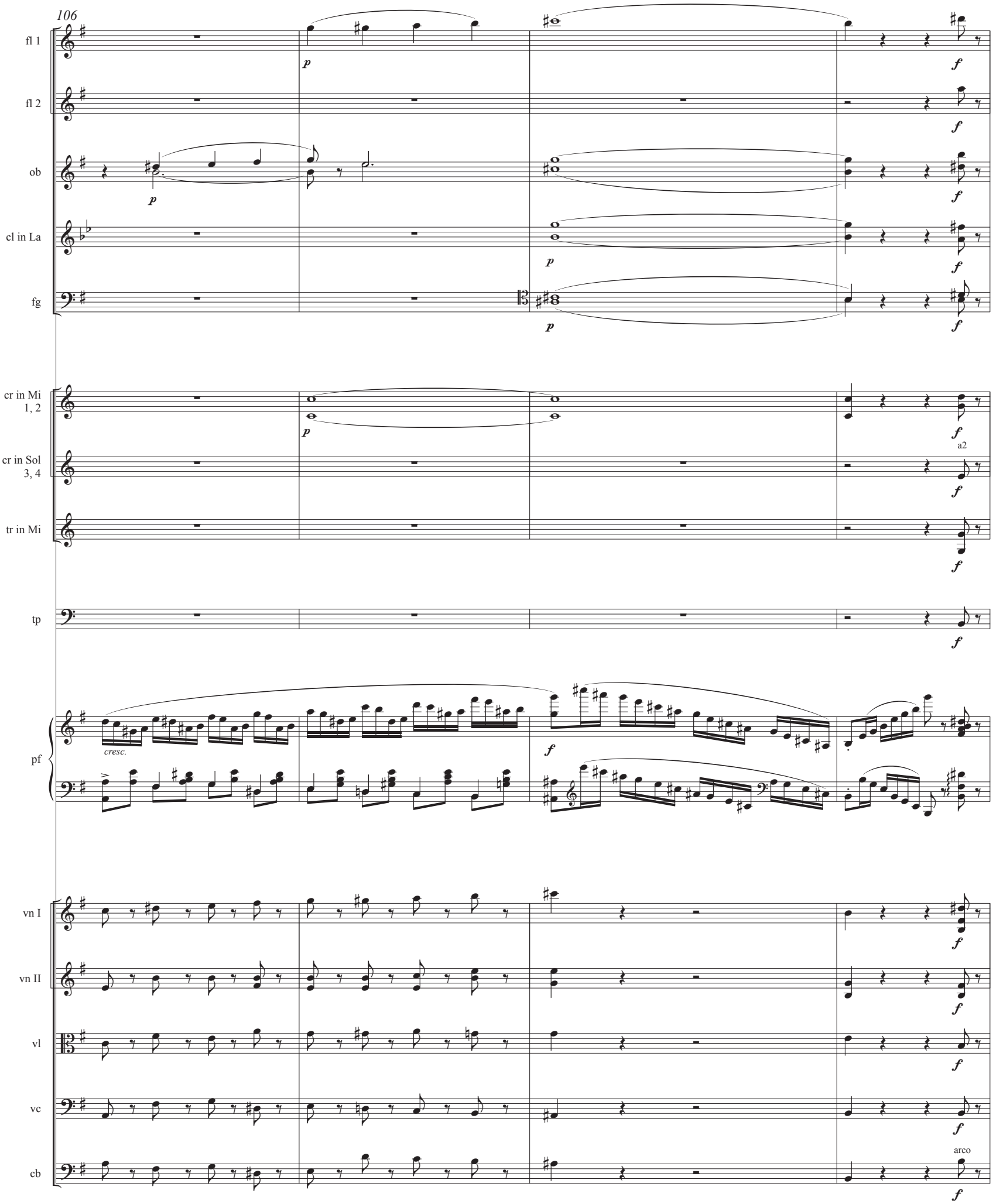
106
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
cresc.
vn I
vn II
vl
vc
cb
a2
arco

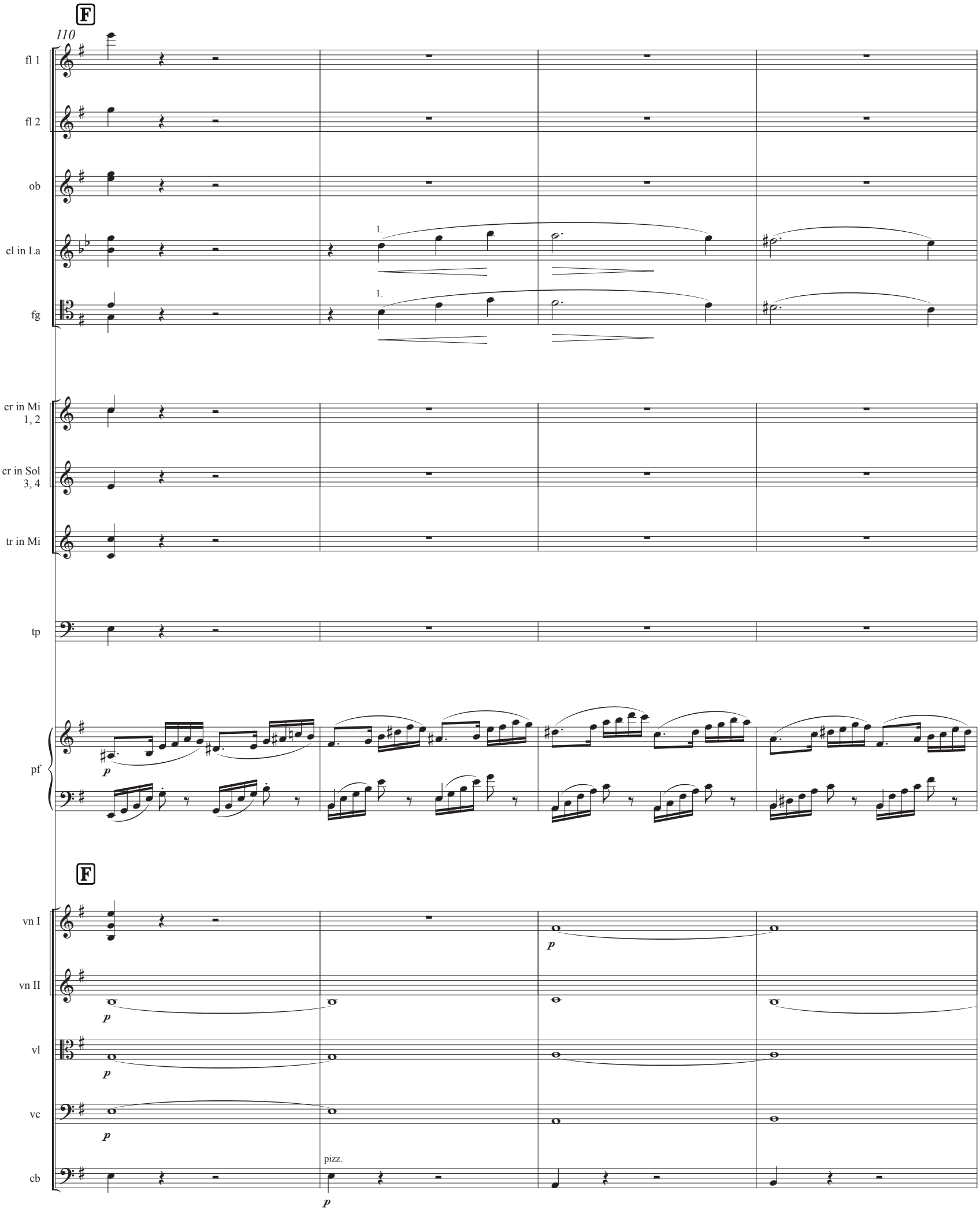
F
110
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
1.
1.
cr in Mi
1, 2
cr in Sol
3, 4
tr in Mi
tp
pf
p
F
vn I
vn II
vl
vc
cb
p
p
p
p
pizz.
p

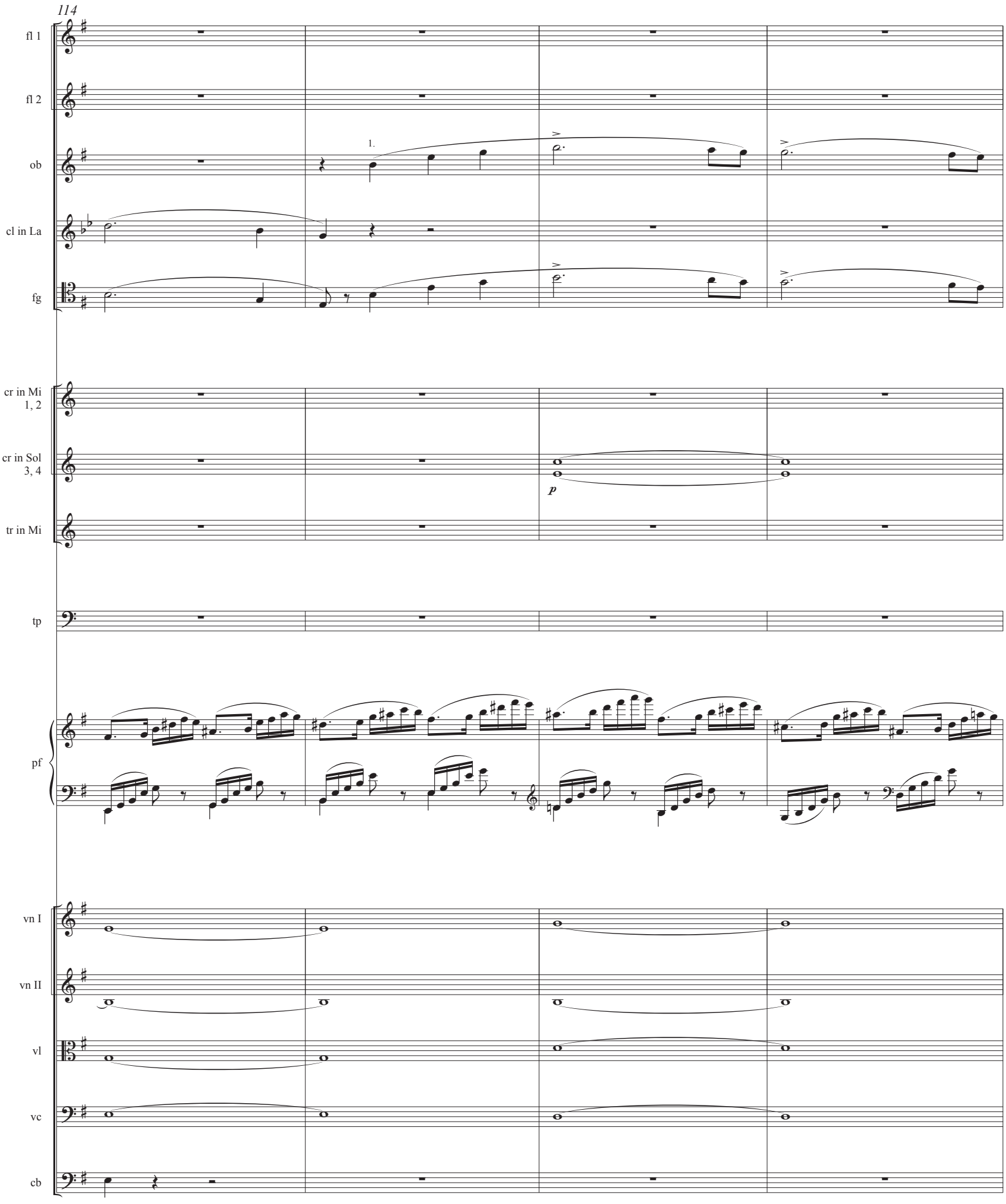
114
fl 1
fl 2
ob
1.
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
p
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb

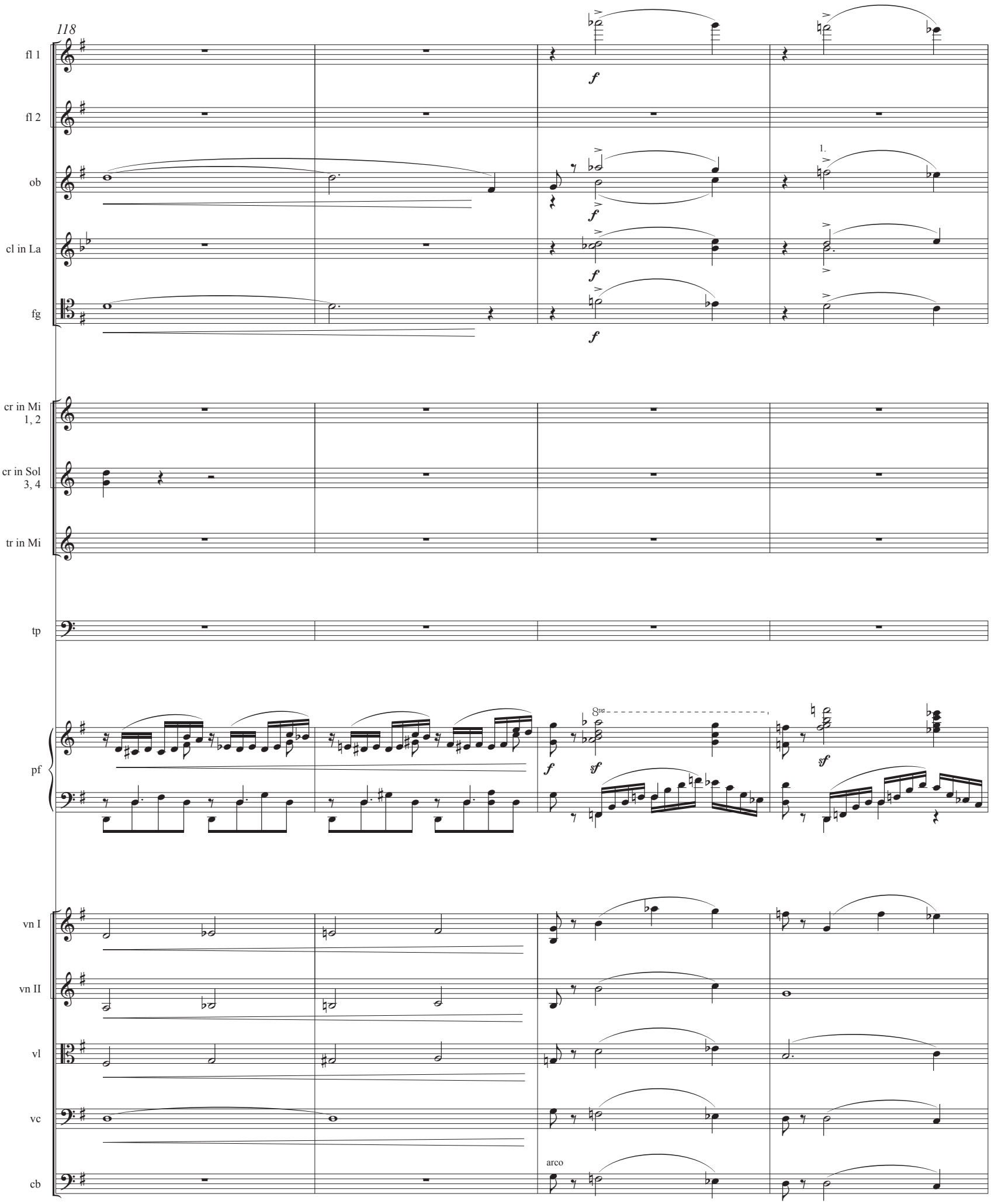
118
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
arco
1.
8va

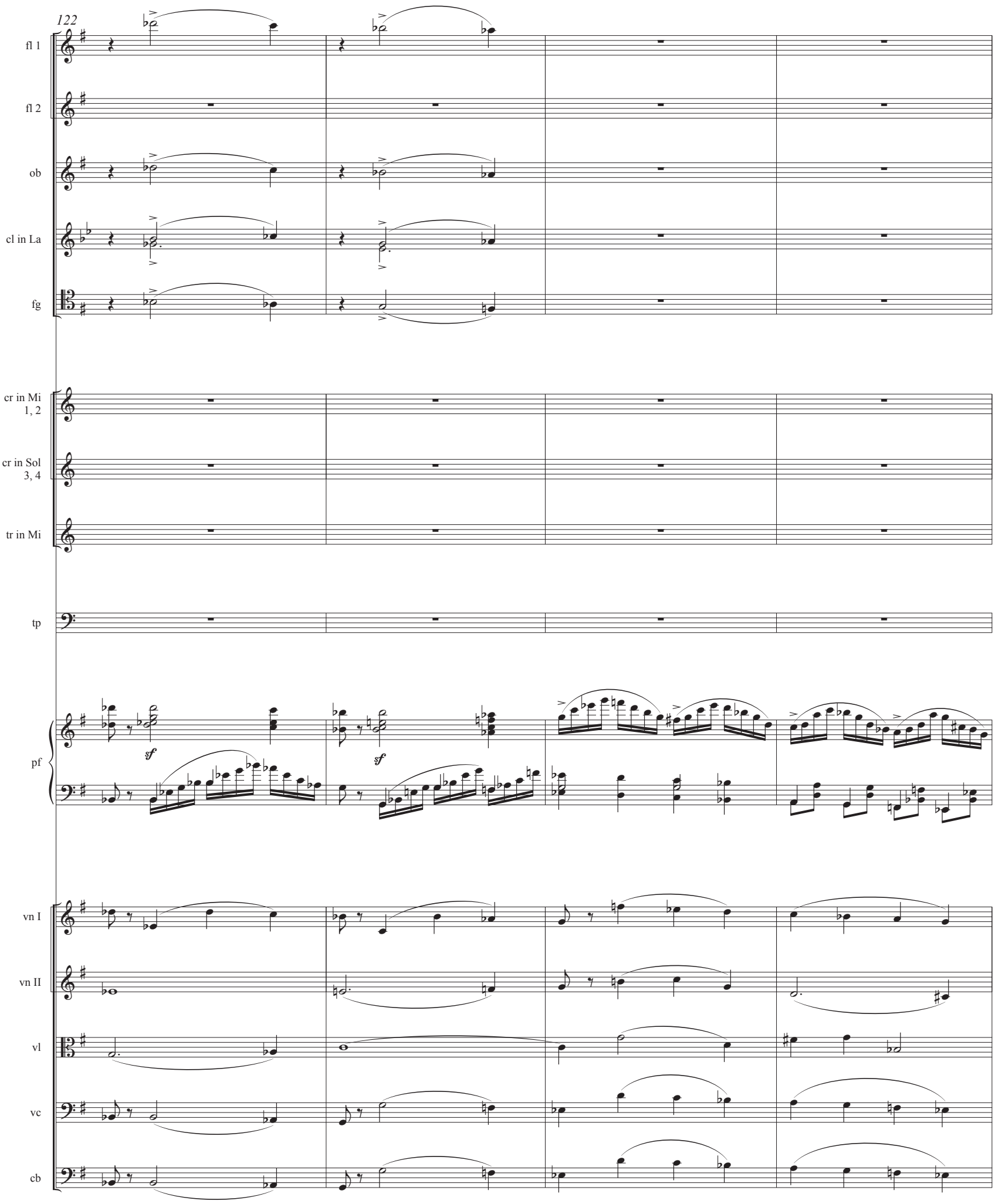
122
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
sf
sf
vn I
vn II
vl
vc
cb

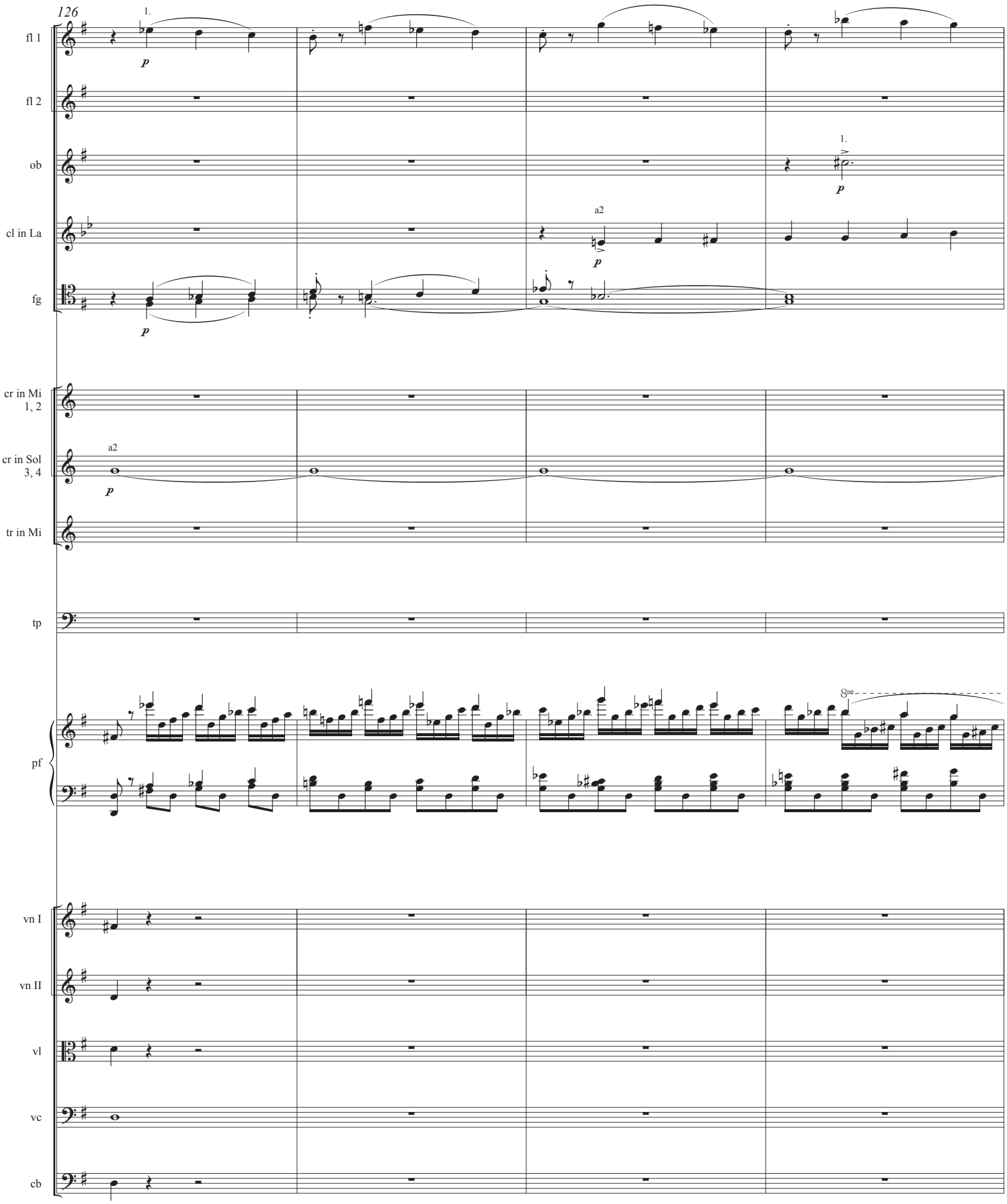
126
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
1.
a2
p
8va

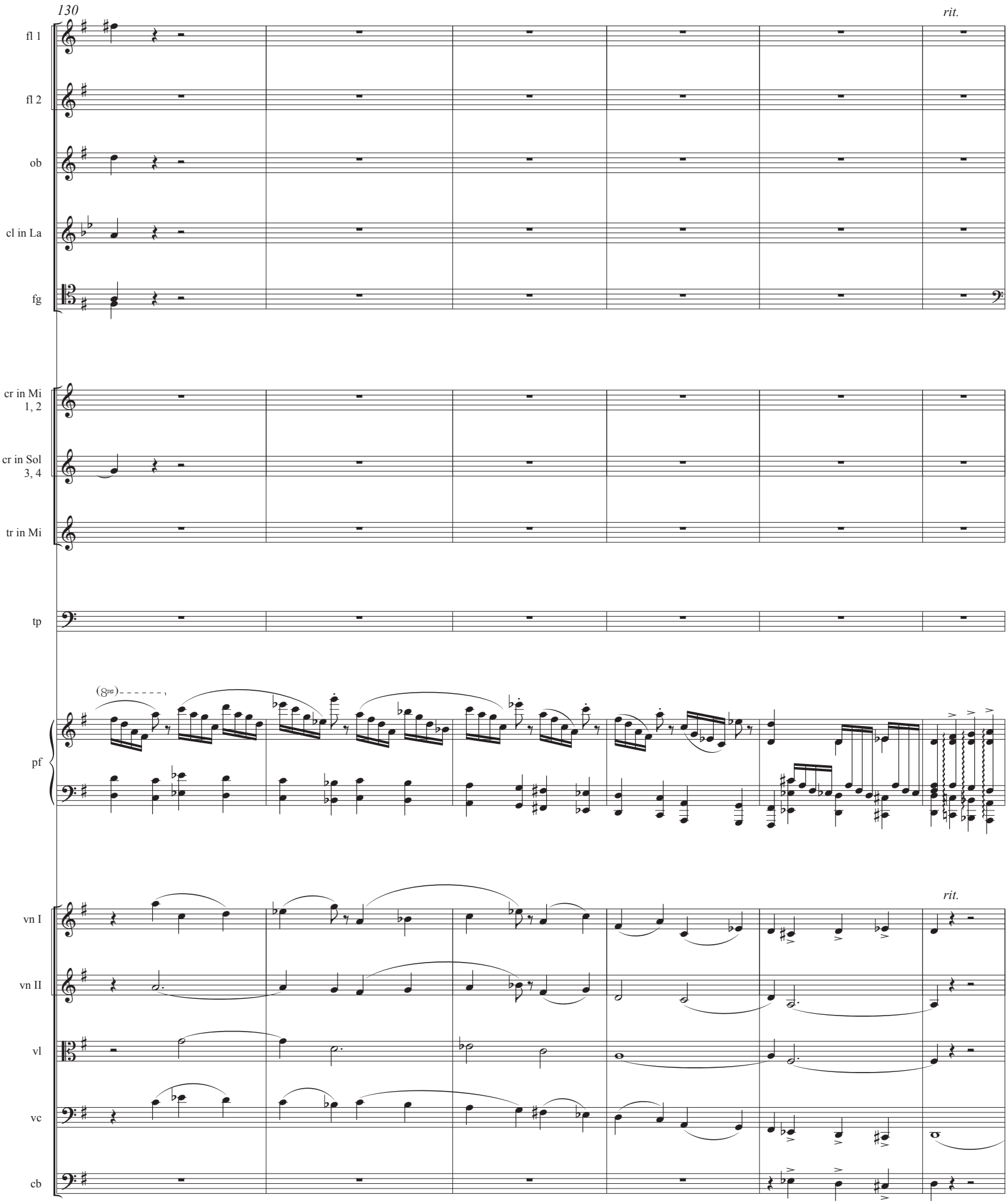
130
rit.
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
(8va)
pf
rit.
vn I
vn II
vl
vc
cb

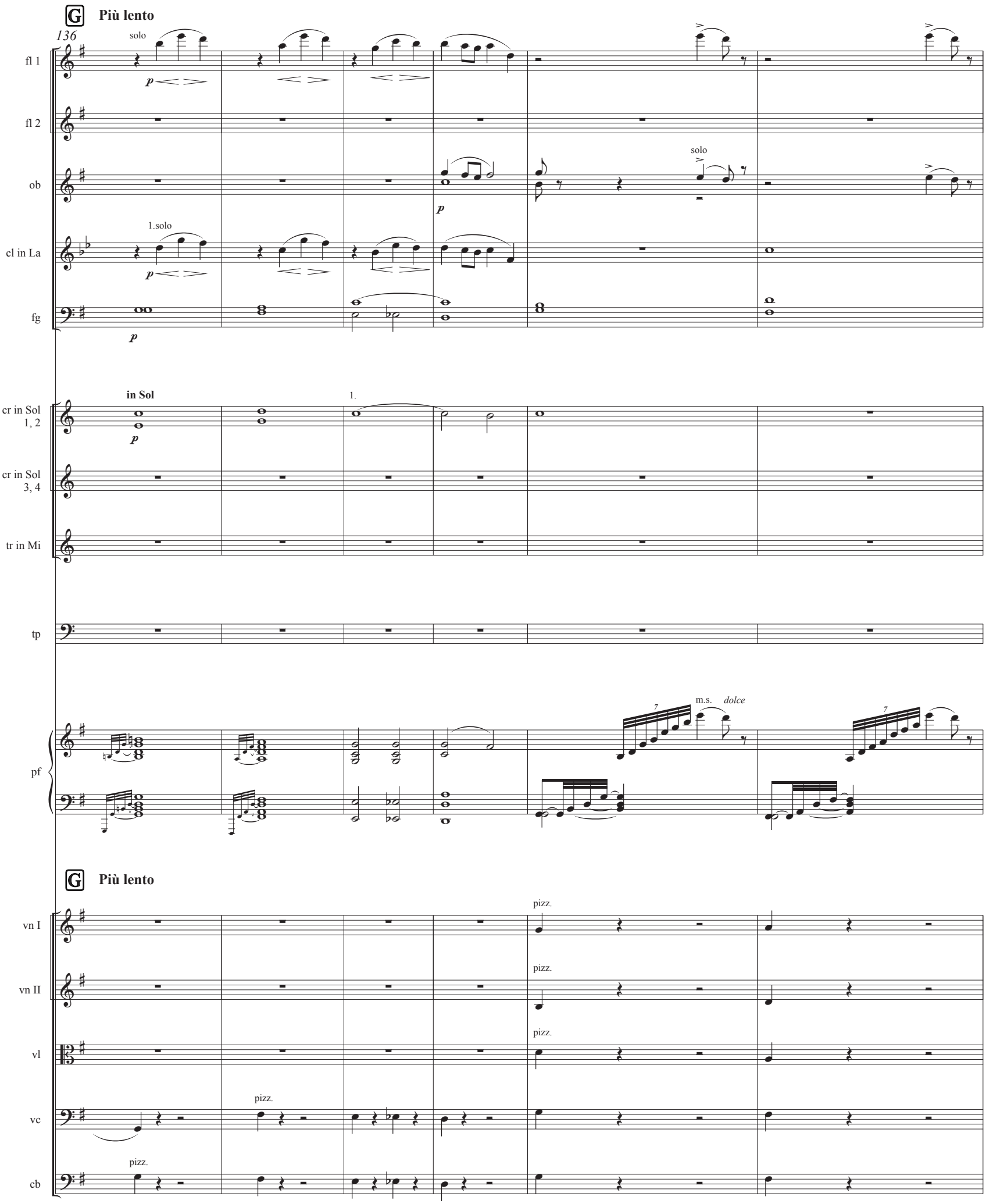
G
Più lento
136
solo
fl 1
fl 2
ob
solo
1.solo
cl in La
fg
in Sol
1.
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
m.s.
dolce
pf
G
Più lento
pizz.
vn I
vn II
vl
vc
cb

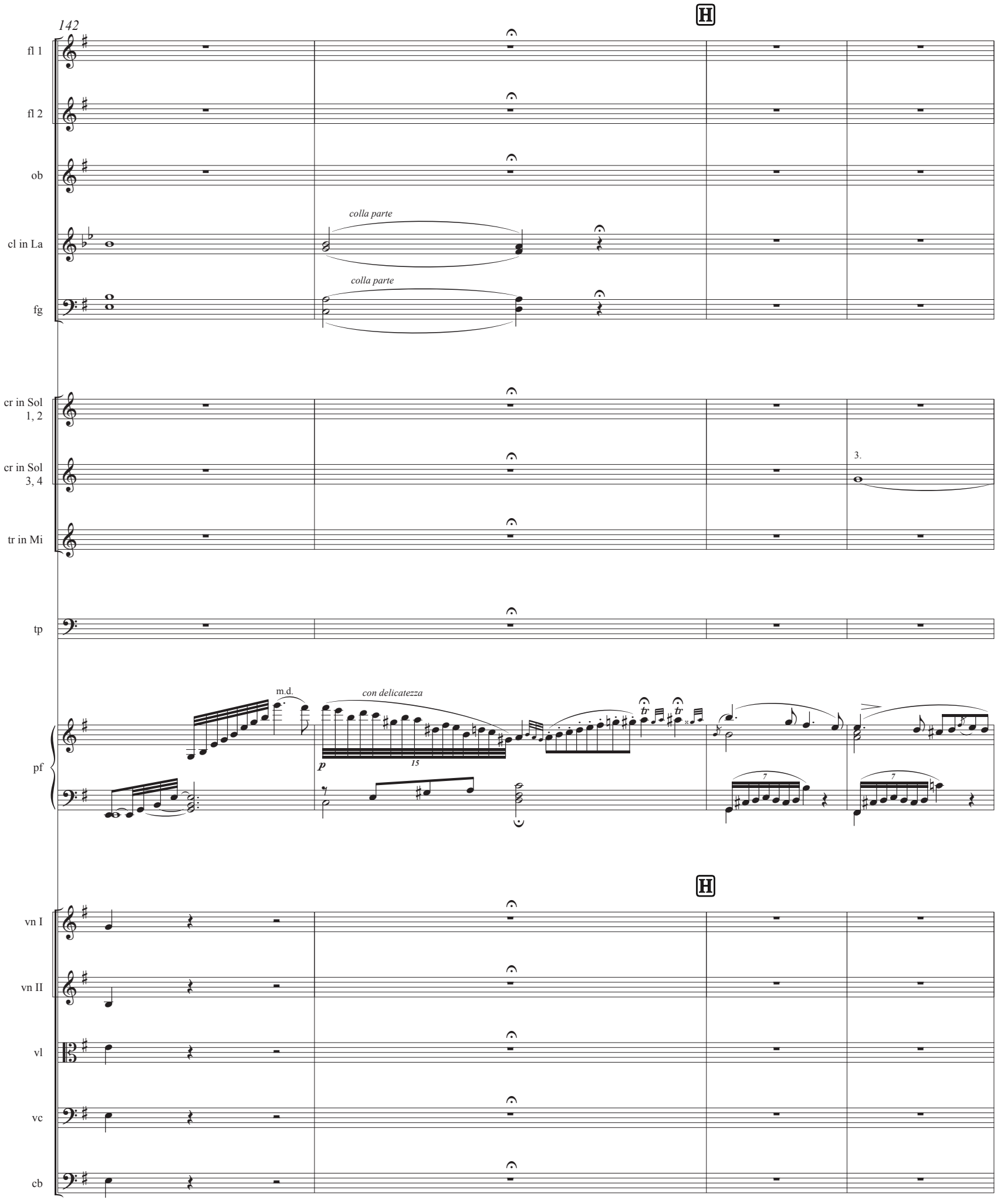
142
H
fl 1
fl 2
ob
cl in La
colla parte
fg
colla parte
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
3.
tr in Mi
tp
pf
m.d.
con delicatezza
p
15
7
7
H
vn I
vn II
vl
vc
cb

146

cr in Sol 3, 4

stentate

pf

152

rit.

a tempo

fl 1

fl 2

ob

cl in La

fg

p

cr in Sol 3, 4

ossia:

pf

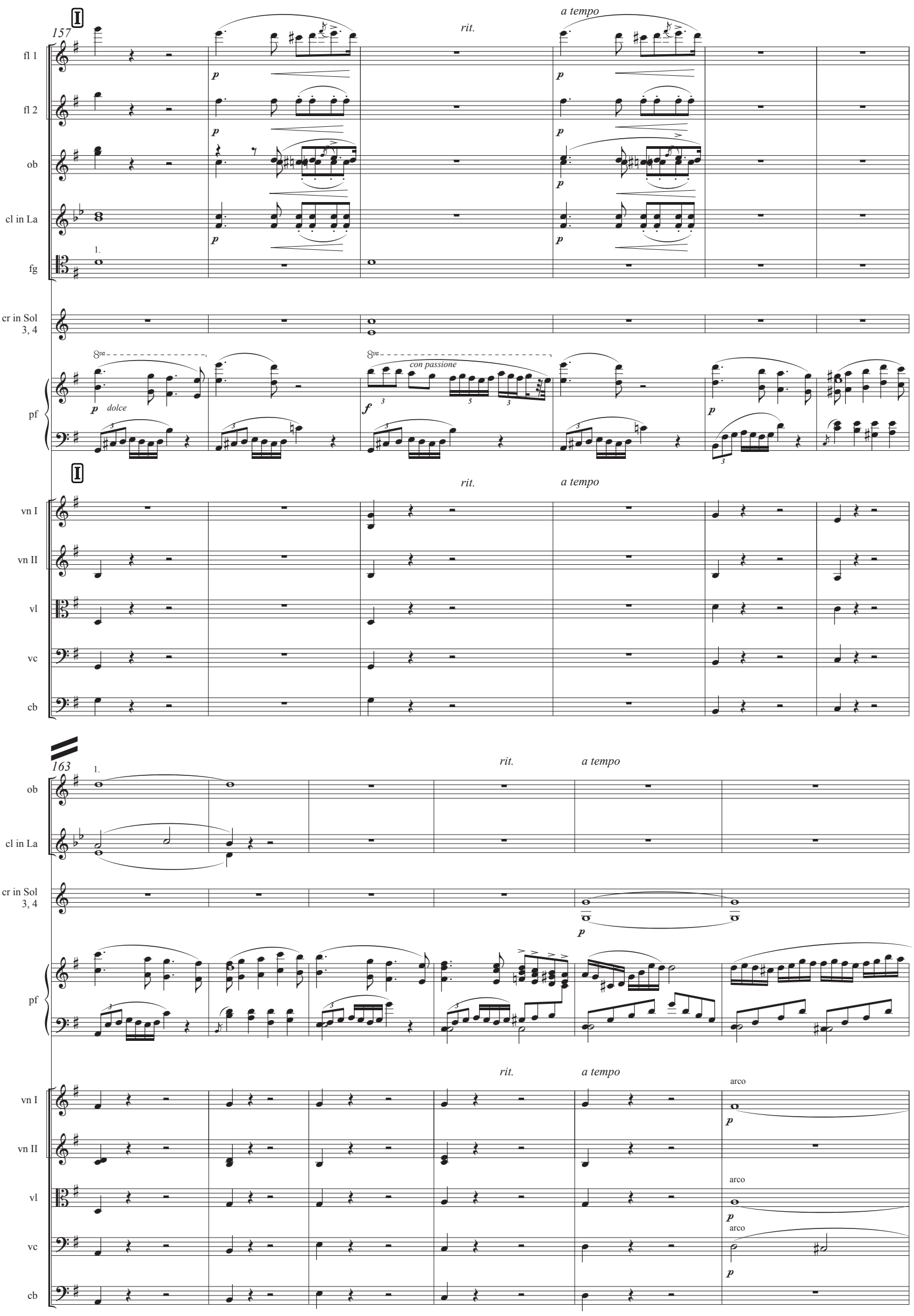
I
157
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Sol 3, 4
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
rit.
a tempo
dolce
con passione
163
arco

169

K Tempo I

cl in La

fg

1.

p

cr in Sol 3, 4

pf

f

ff con esaltazione

p

K Tempo I

vn I

pizz.

arco

p

vn II

arco

pizz.

p

vl

pizz.

arco

p

vc

pizz.

arco

p

cb

174

fg

1. solo

p

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

179

ob

cl in La

fg

pf

vn I

vn II

vl

div.

vc

cb

184

ob

cl in La

fg

pf

188

ob

cl in La

fg

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

192

pf

vn I

cresc.

vn II

cresc.

vl

cresc.

vc

cresc.

cb

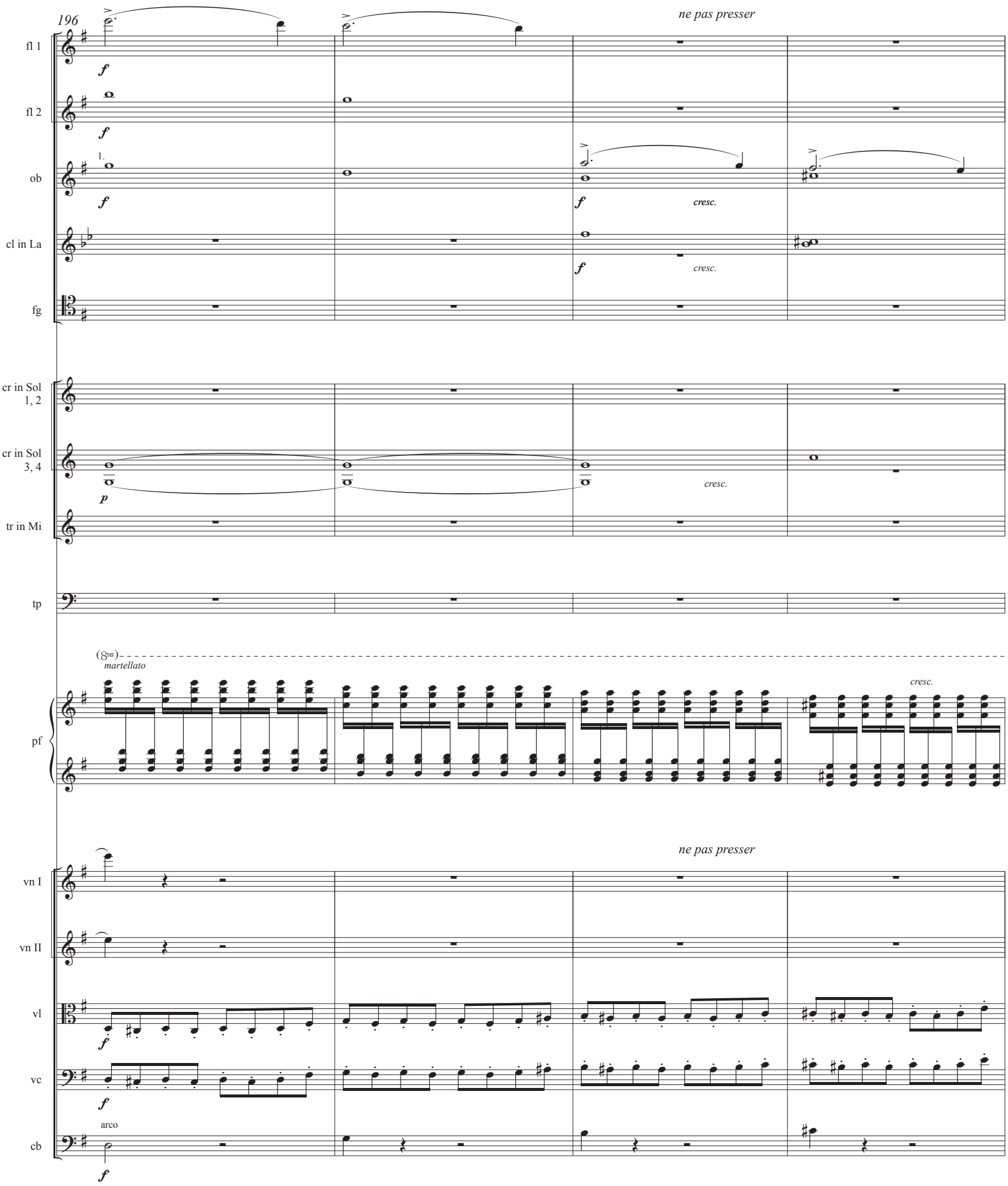
196
ne pas presser
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
cresc.
martellato
arco

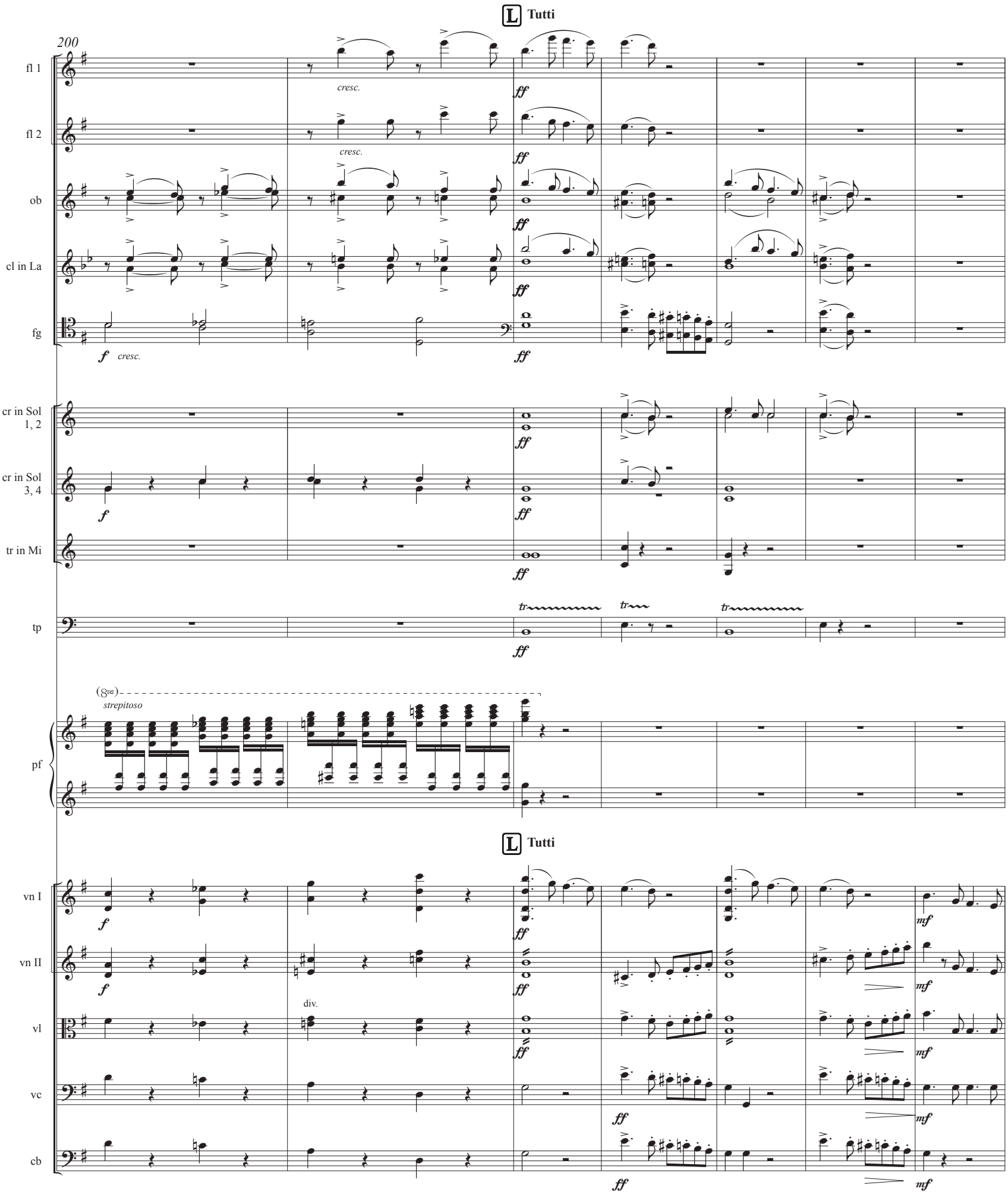
L Tutti
200
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
cresc.
strepitoso
div.
L Tutti

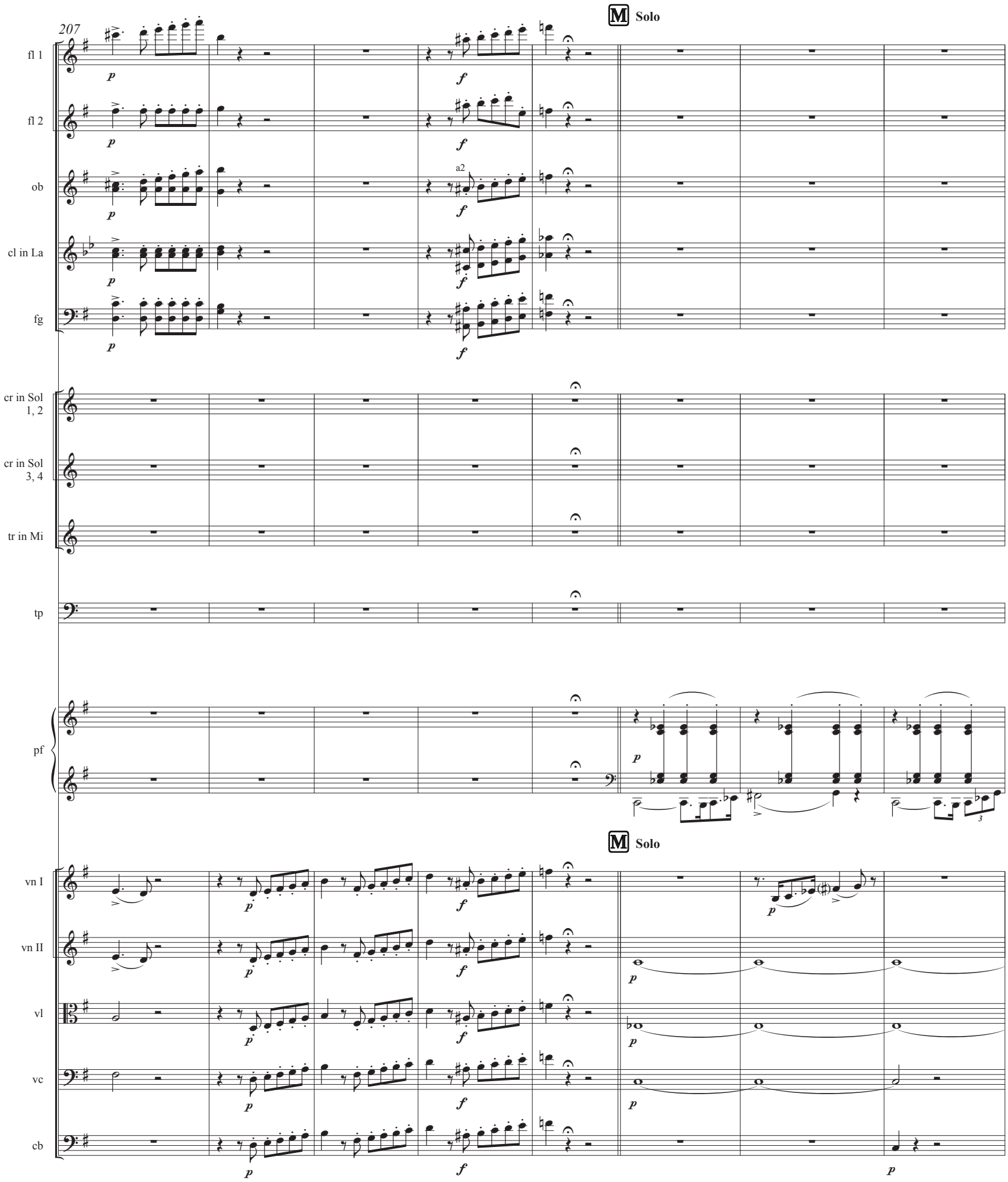
207
M Solo
fl 1
fl 2
ob
a2
cl in La
fg
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
M Solo
vn I
vn II
vl
vc
cb

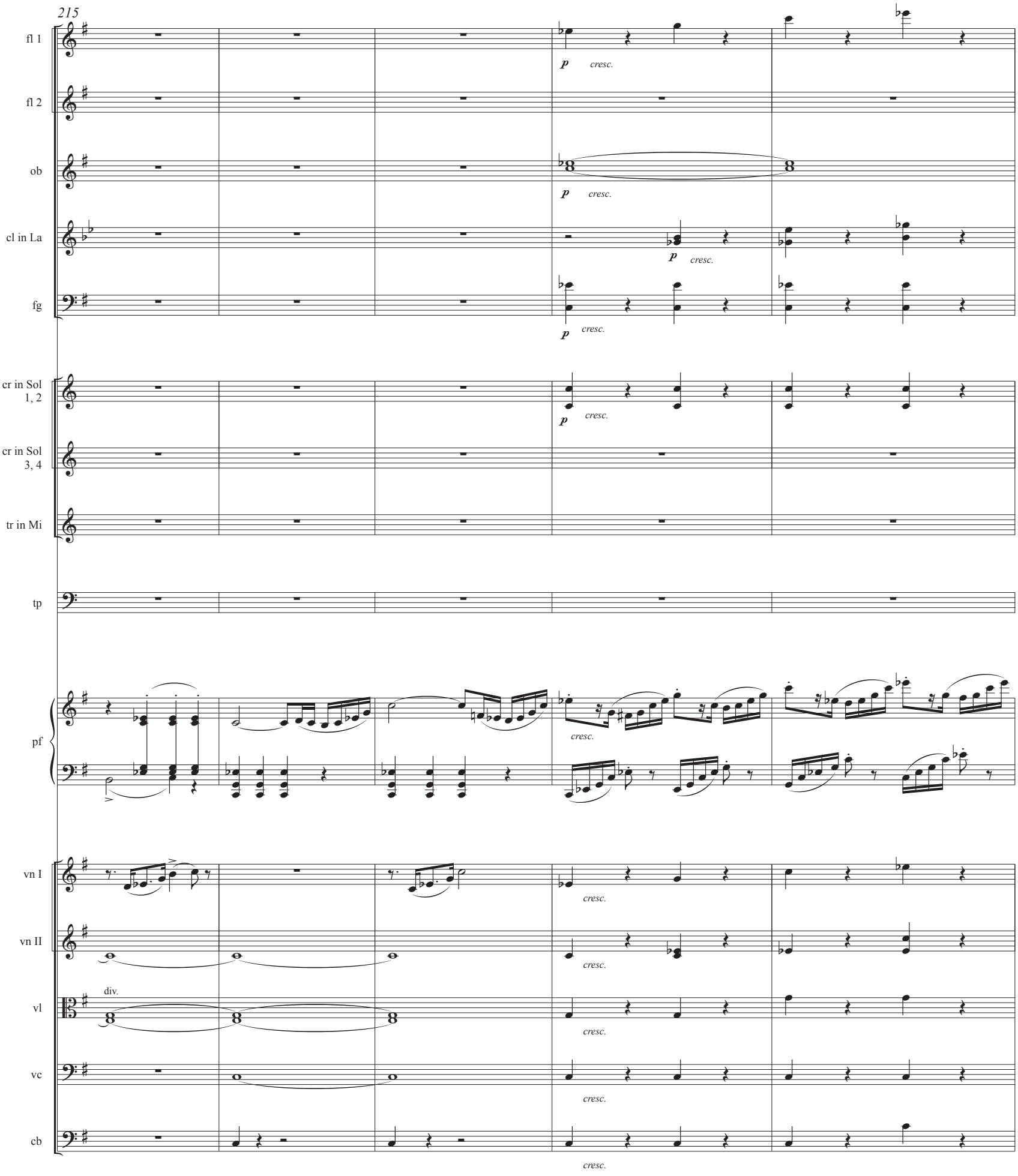
215
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
p
cresc.
div.

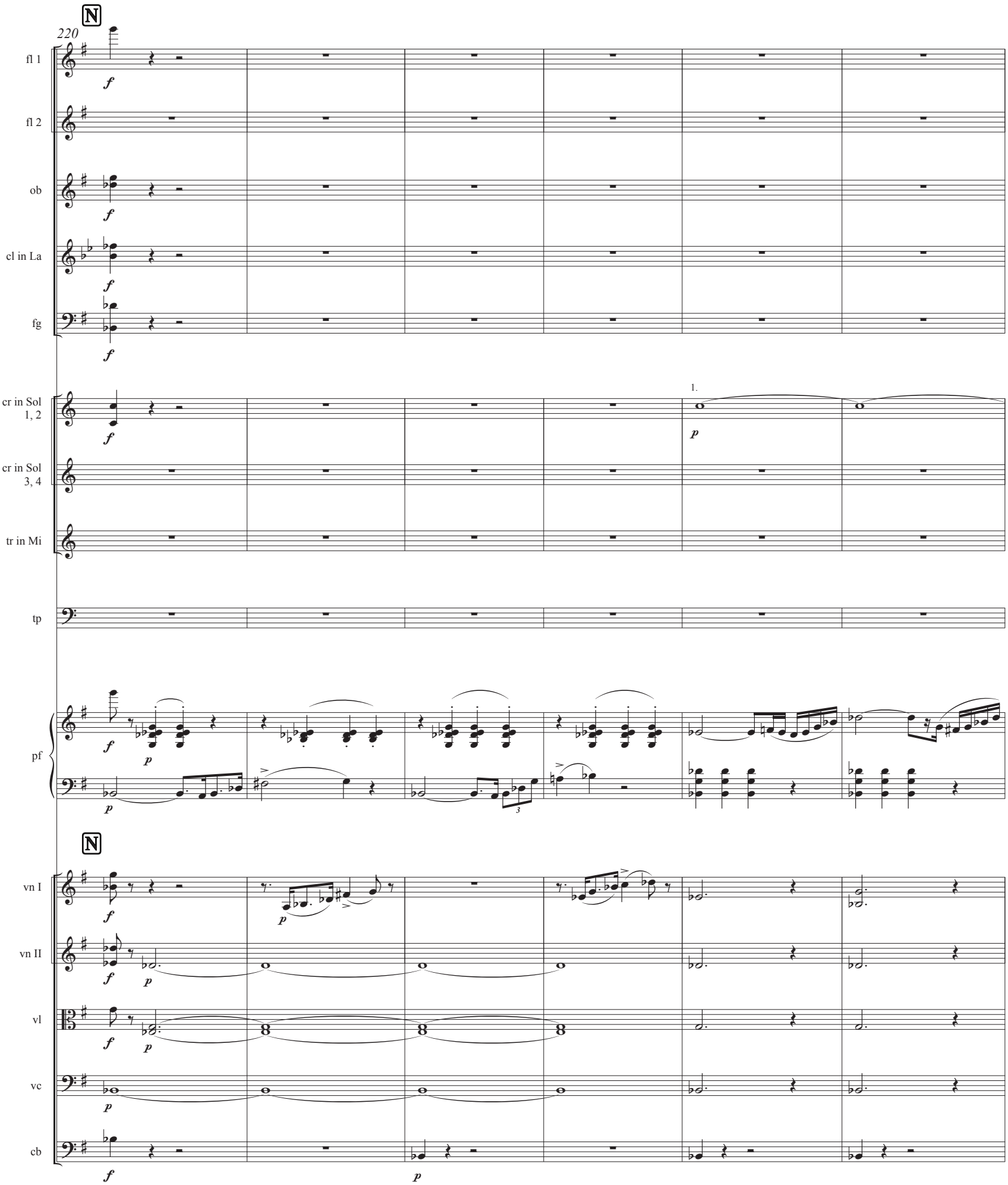
N
220
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
N
vn I
vn II
vl
vc
cb
1.

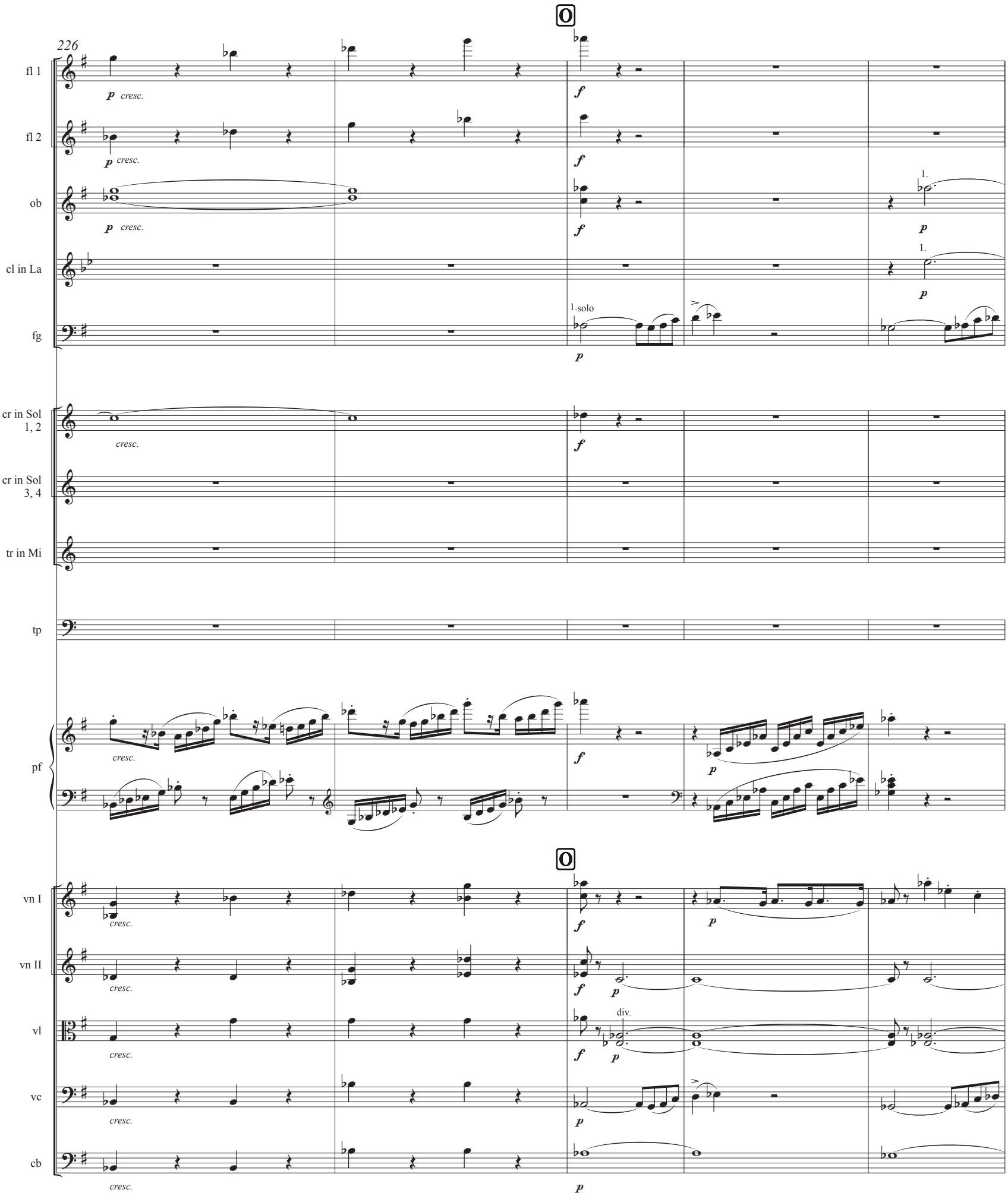
O
226
fl 1
p cresc.
f
fl 2
p cresc.
f
ob
p cresc.
f
1.
p
cl in La
1.
p
fg
1.solo
p
cr in Sol 1, 2
cresc.
f
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
cresc.
f
p
O
vn I
cresc.
f
p
vn II
cresc.
f
p
vl
cresc.
div.
f
p
vc
cresc.
p
cb
cresc.
p

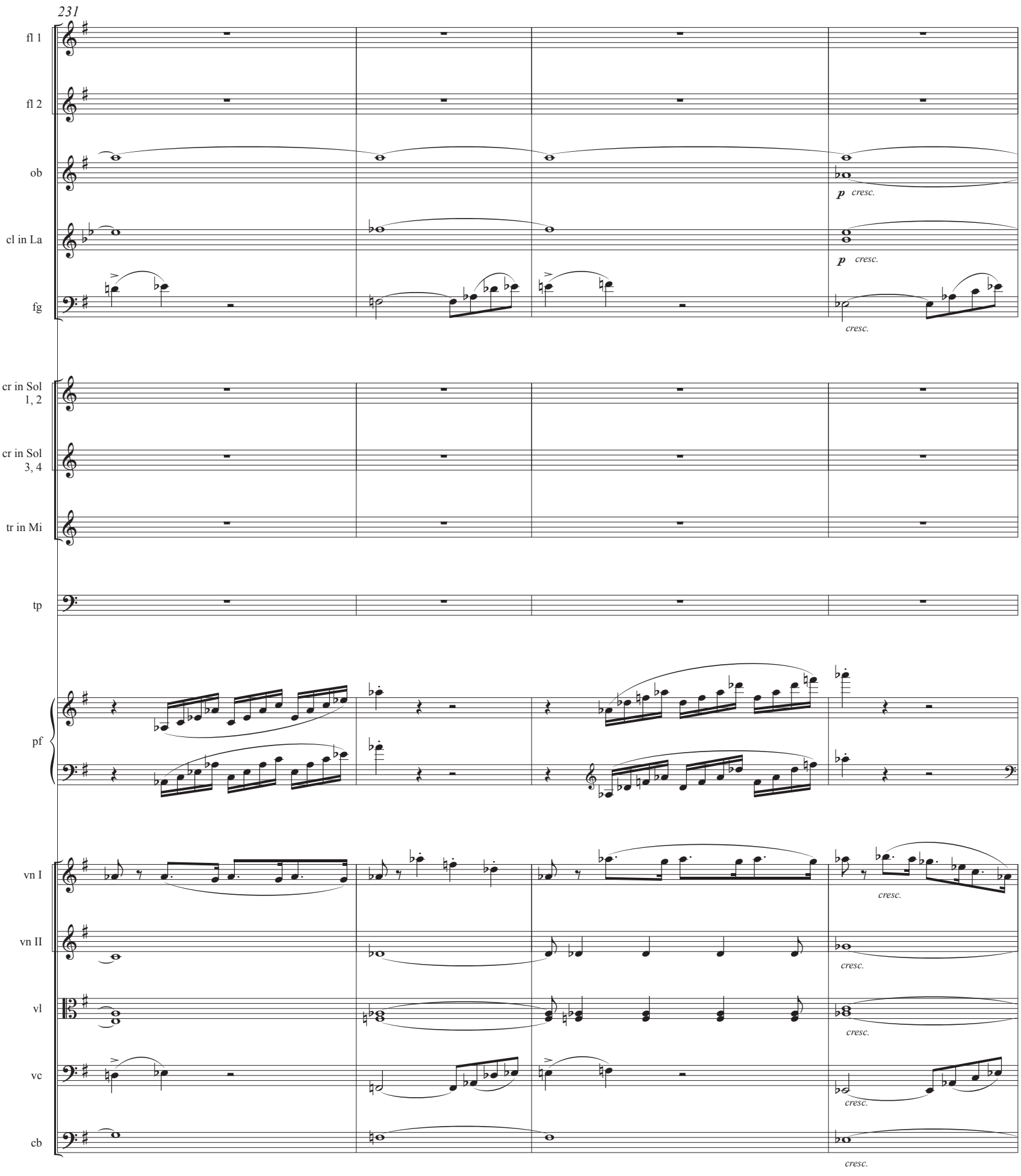
231
fl 1
fl 2
ob
p cresc.
cl in La
p cresc.
fg
cresc.
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
cresc.
vn II
cresc.
vl
cresc.
vc
cresc.
cb
cresc.

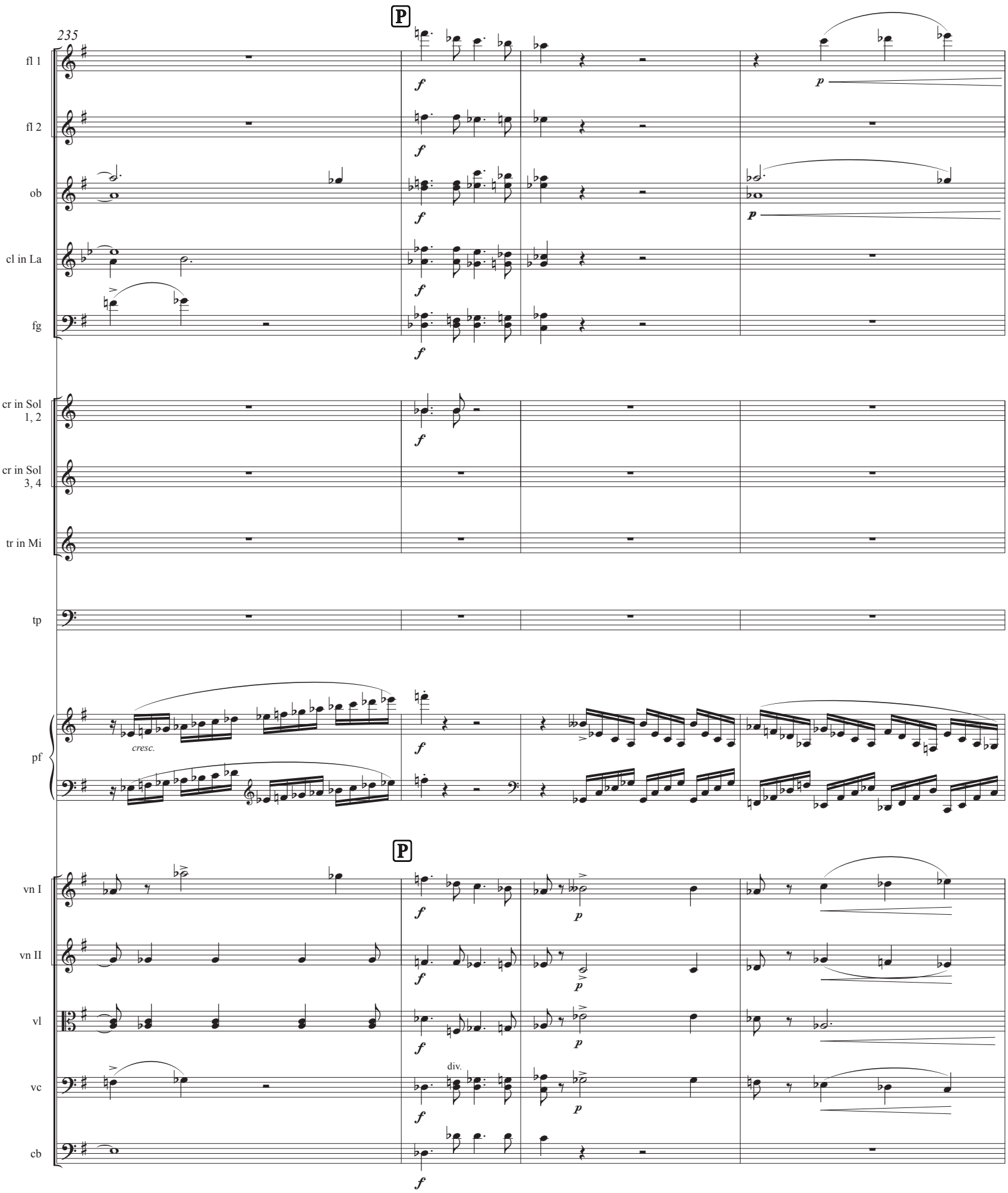
235
P
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
cresc.
vn I
vn II
vl
vc
div.
cb

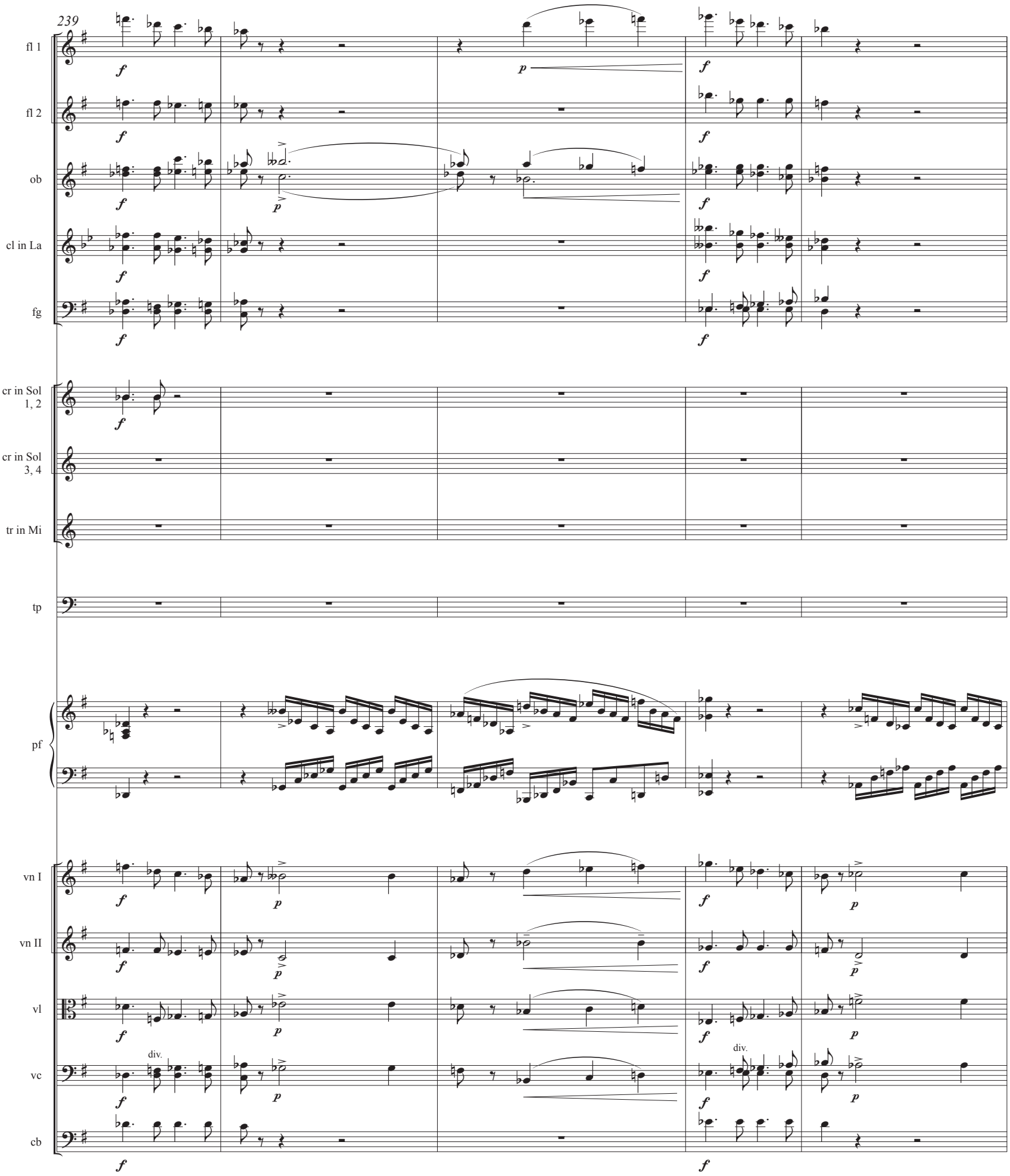
239
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
div.
div.

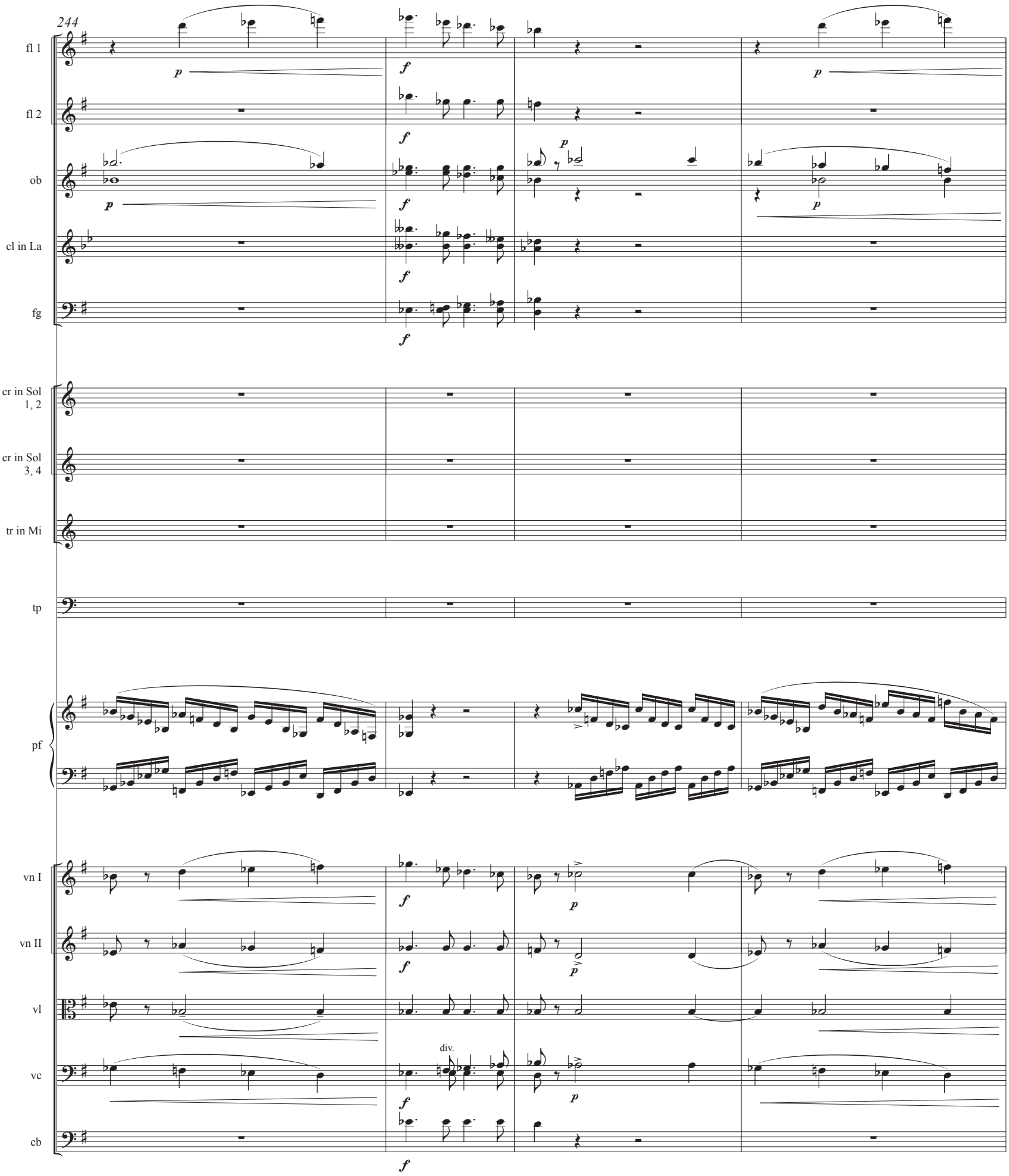
244
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
div.

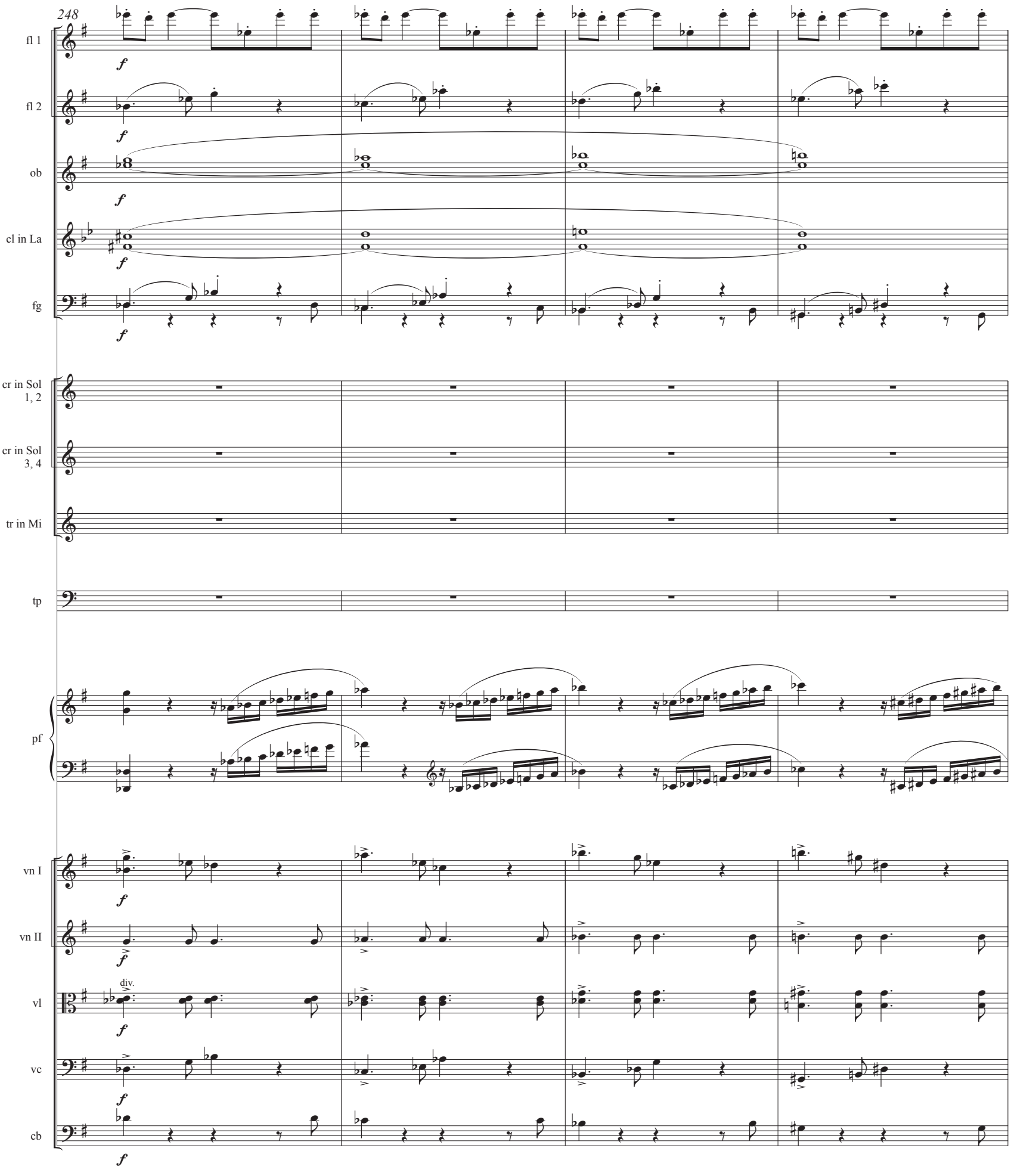
248
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
div.
vc
cb

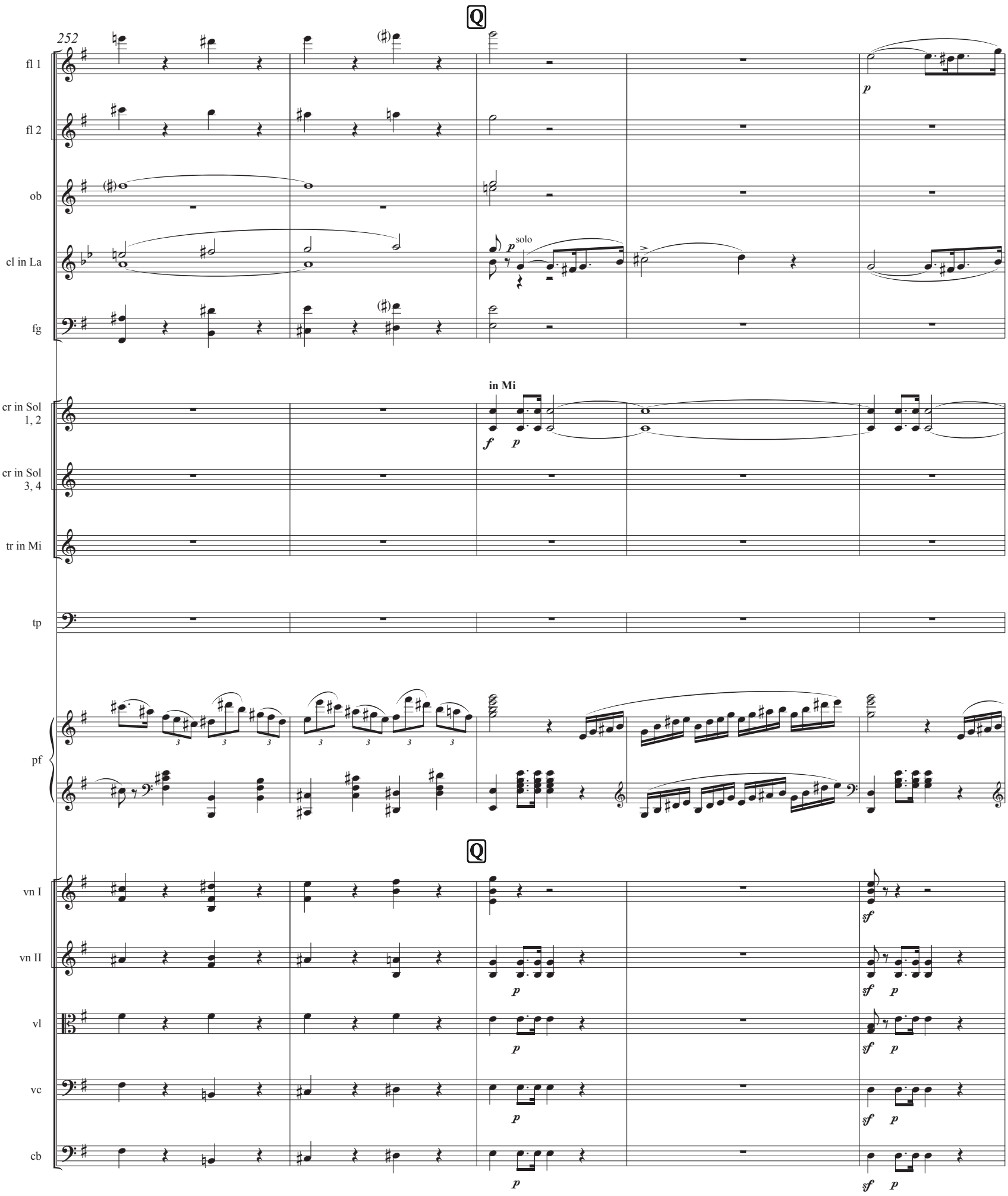
Q
252
fl 1
fl 2
ob
cl in La
solo
fg
in Mi
cr in Sol 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
Q
vn I
vn II
vl
vc
cb

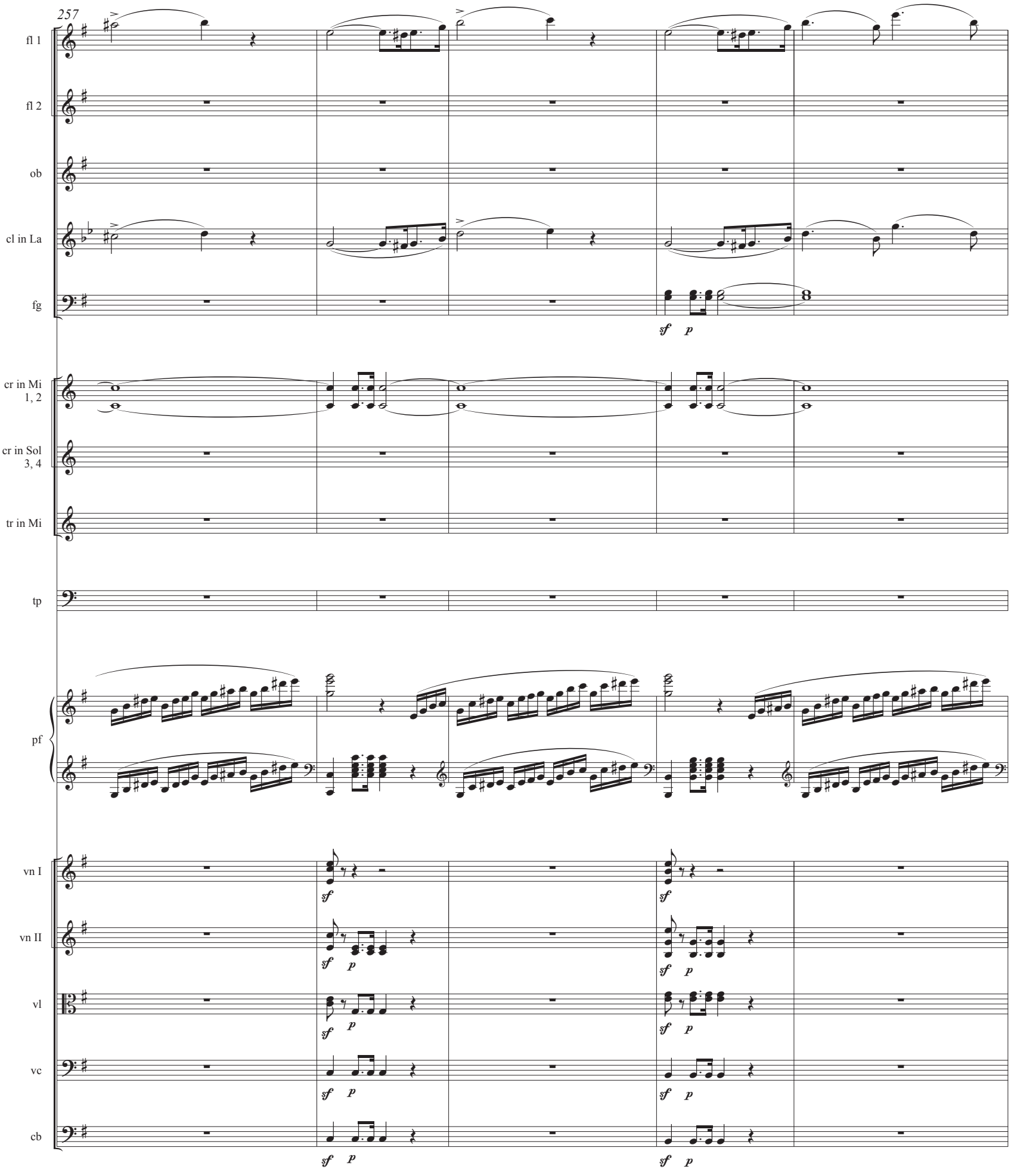
257
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
sf p
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
sf
sf p

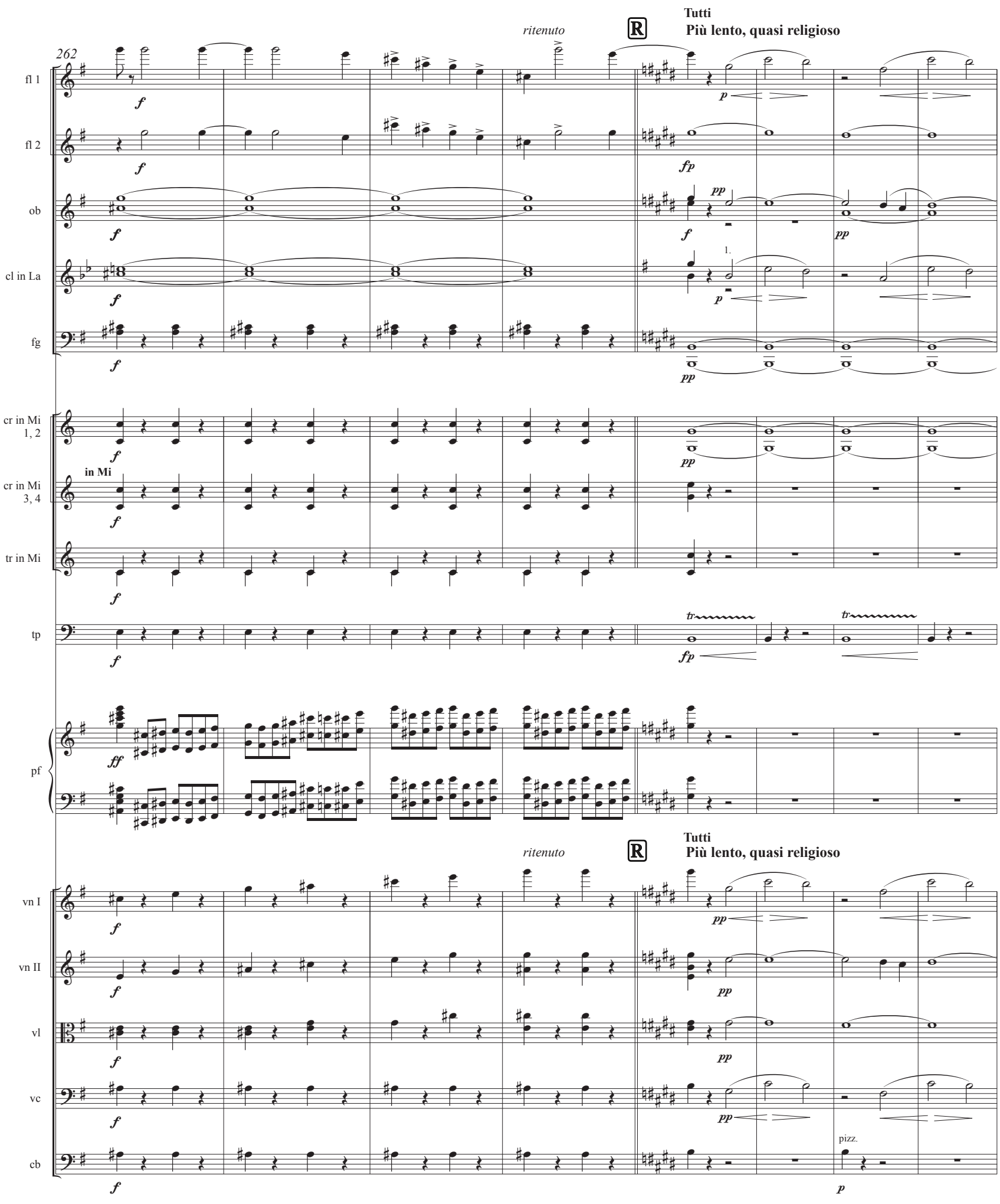
262
ritenuto
R
Tutti
Più lento, quasi religioso
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
in Mi
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
pizz.

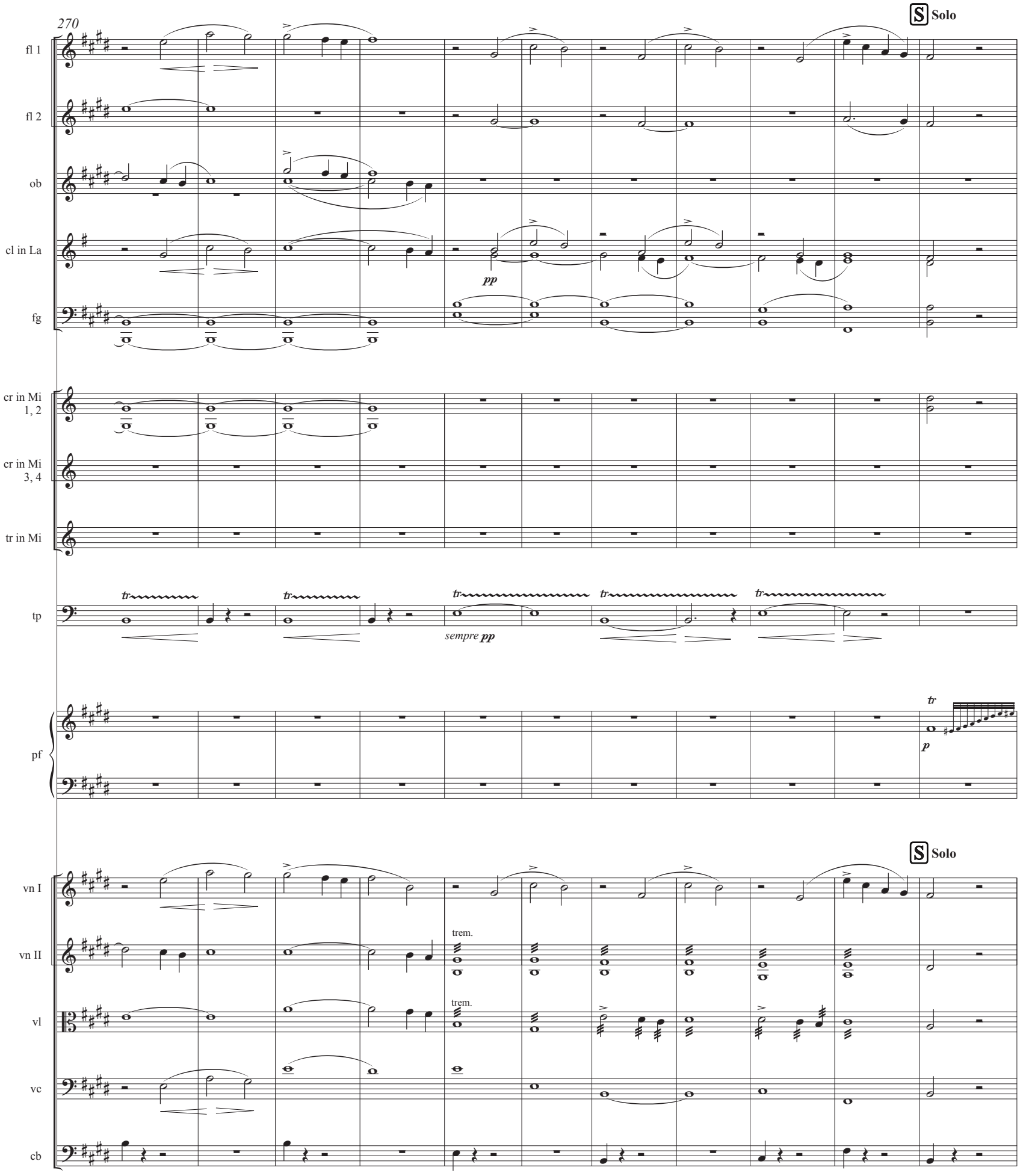
270
S Solo
fl 1
fl 2
ob
cl in La
pp
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
sempre pp
pf
p
S Solo
vn I
vn II
trem.
vl
trem.
vc
cb

281

a tempo

1.

colla parte

cr in Mi 1, 2

p

pf

tr tr

dim.

p dolce

a tempo

vn I

vn II

vl

vc

cb

288

poco rit.

a tempo

1.

cr in Mi 1, 2

pf

poco rit.

a tempo

vn I

vn II

vl

vc

cb

p

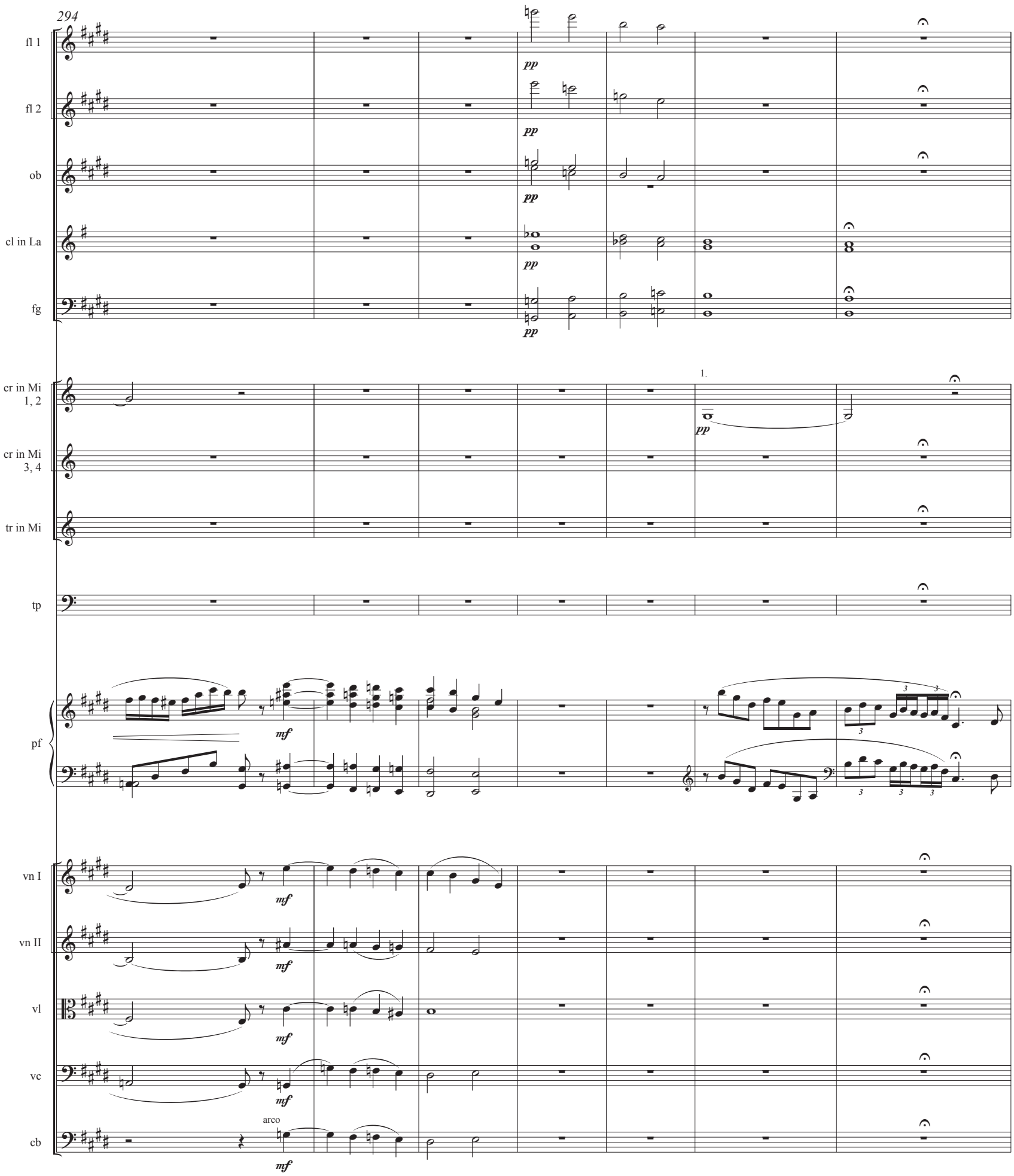
294
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
pp
1.
mf
arco

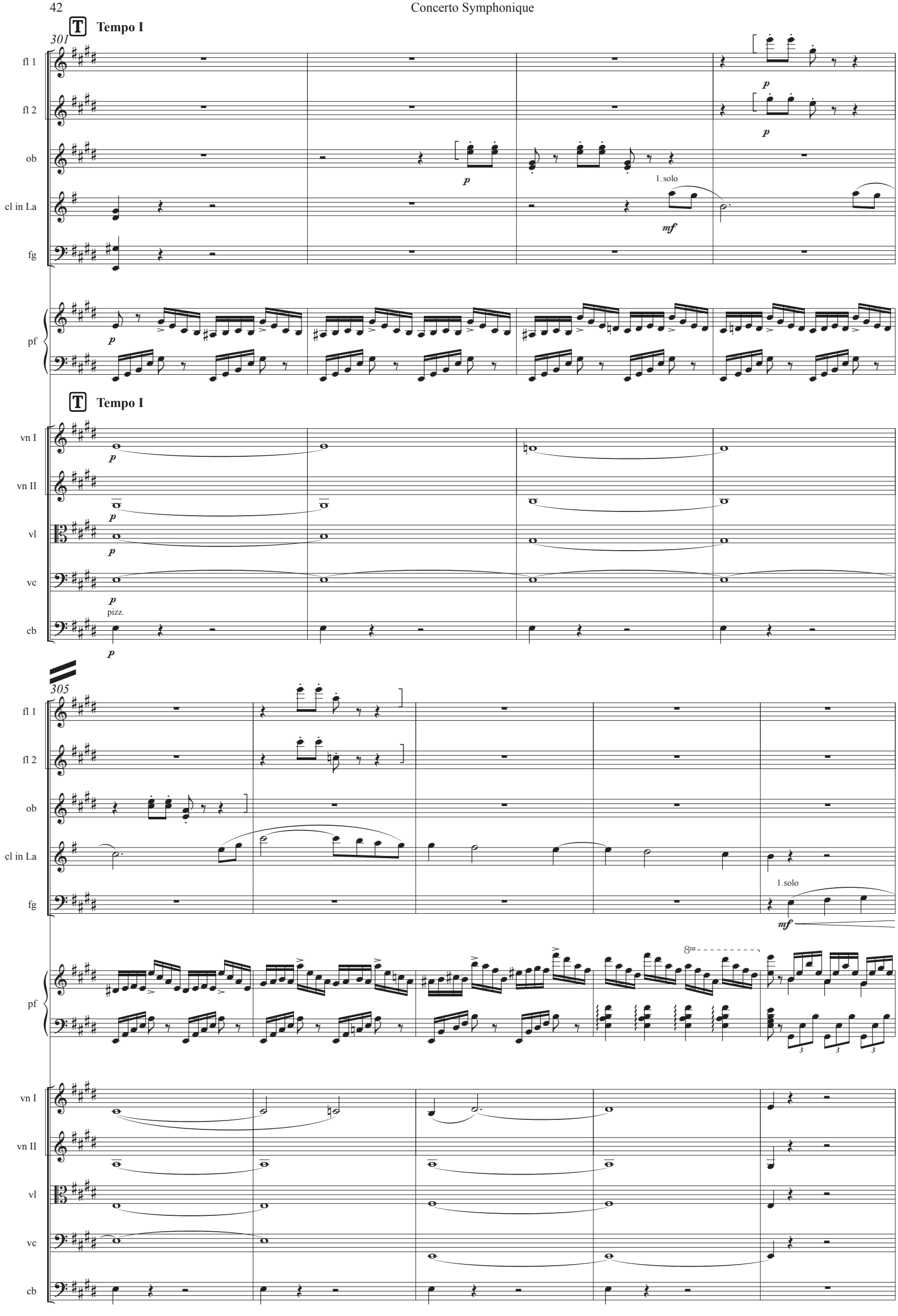
T Tempo I
301
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
pf
p
1.solo
mf
T Tempo I
vn I
vn II
vl
vc
cb
pizz.
305
8va

310

ob

cl in La

fg

pf

1.

mf

315

ob

cl in La

fg

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

p

p

p

p

p

320

pf

cresc.

8va

vn I

vn II

vl

vc

cb

cresc.

cresc.

cresc.

arco

cresc.

cresc.

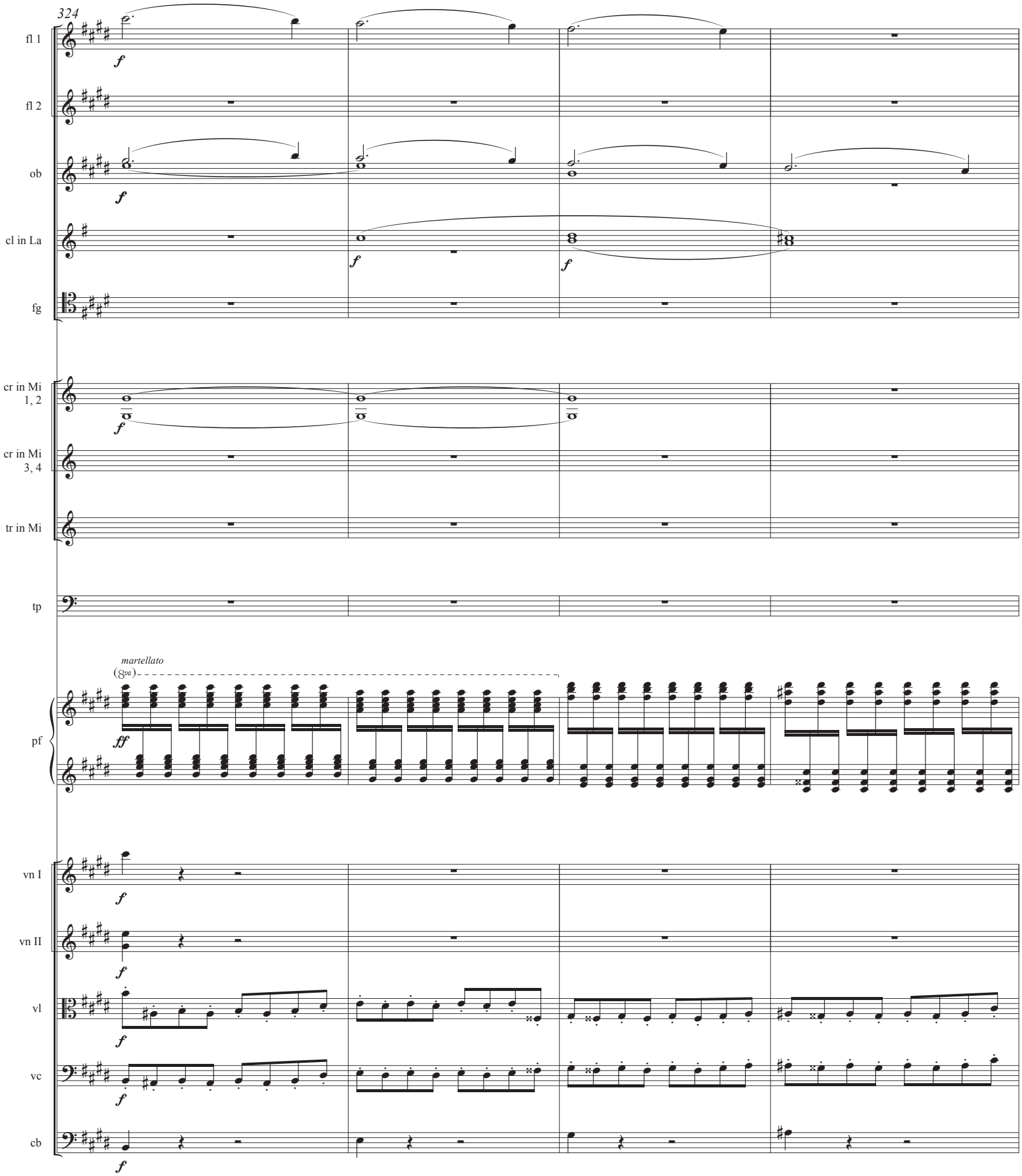
324
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
pf
martellato
(8va)
vn I
vn II
vl
vc
cb

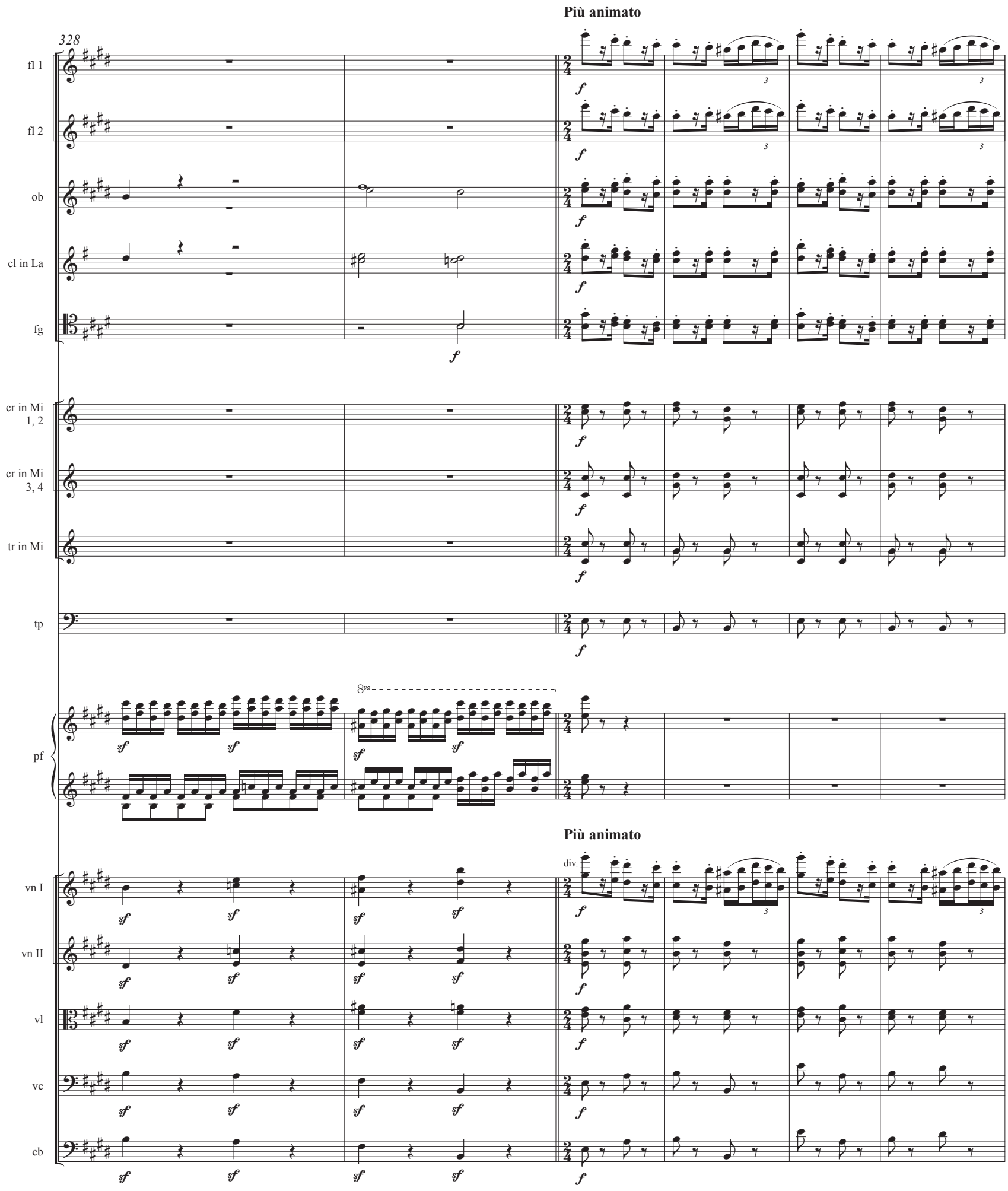
Più animato
328
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
pf
8va
Più animato
div.
vn I
vn II
vl
vc
cb

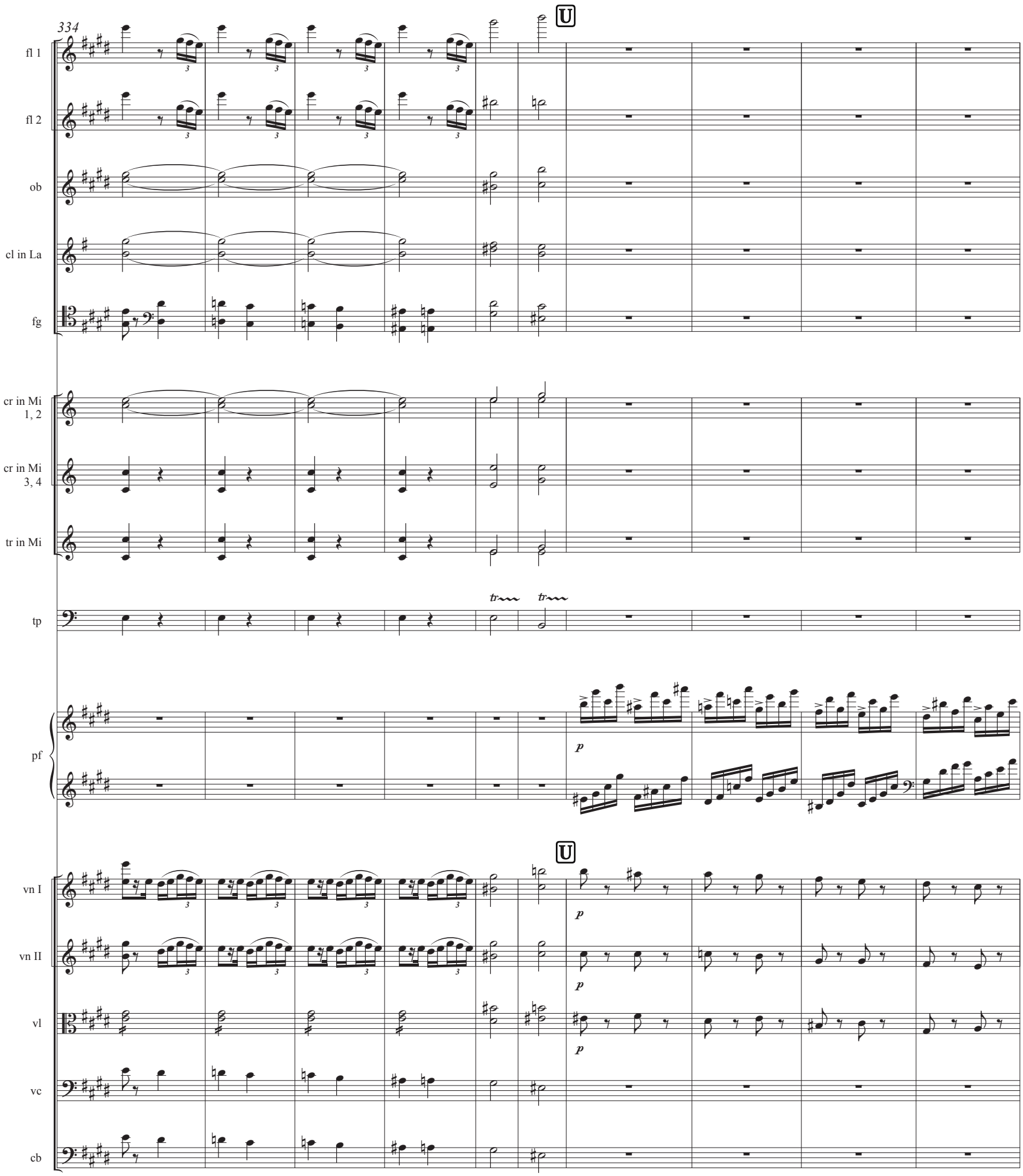
334
U
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
pf
p
U
vn I
vn II
vl
vc
cb

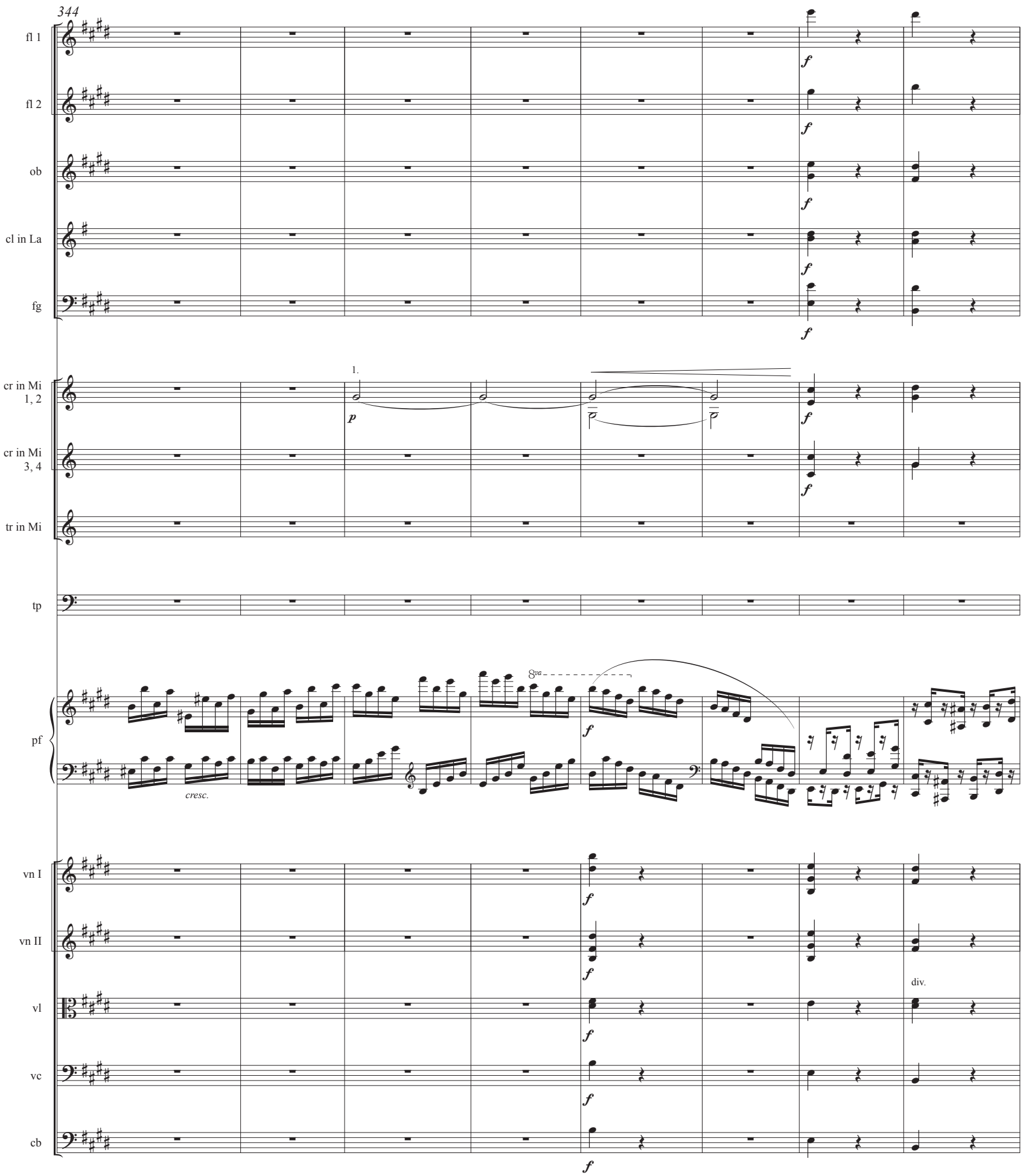
344
fl 1
fl 2
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
1.
p
f
cresc.
8va
div.

352

rallentando **Largamente**

fl 1

fl 2

ob

cl in La

fg

cr in Mi 1, 2

cr in Mi 3, 4

tr in Mi

tp

pf

8va

vn I

vn II

vl

div.

vc

cb

ff

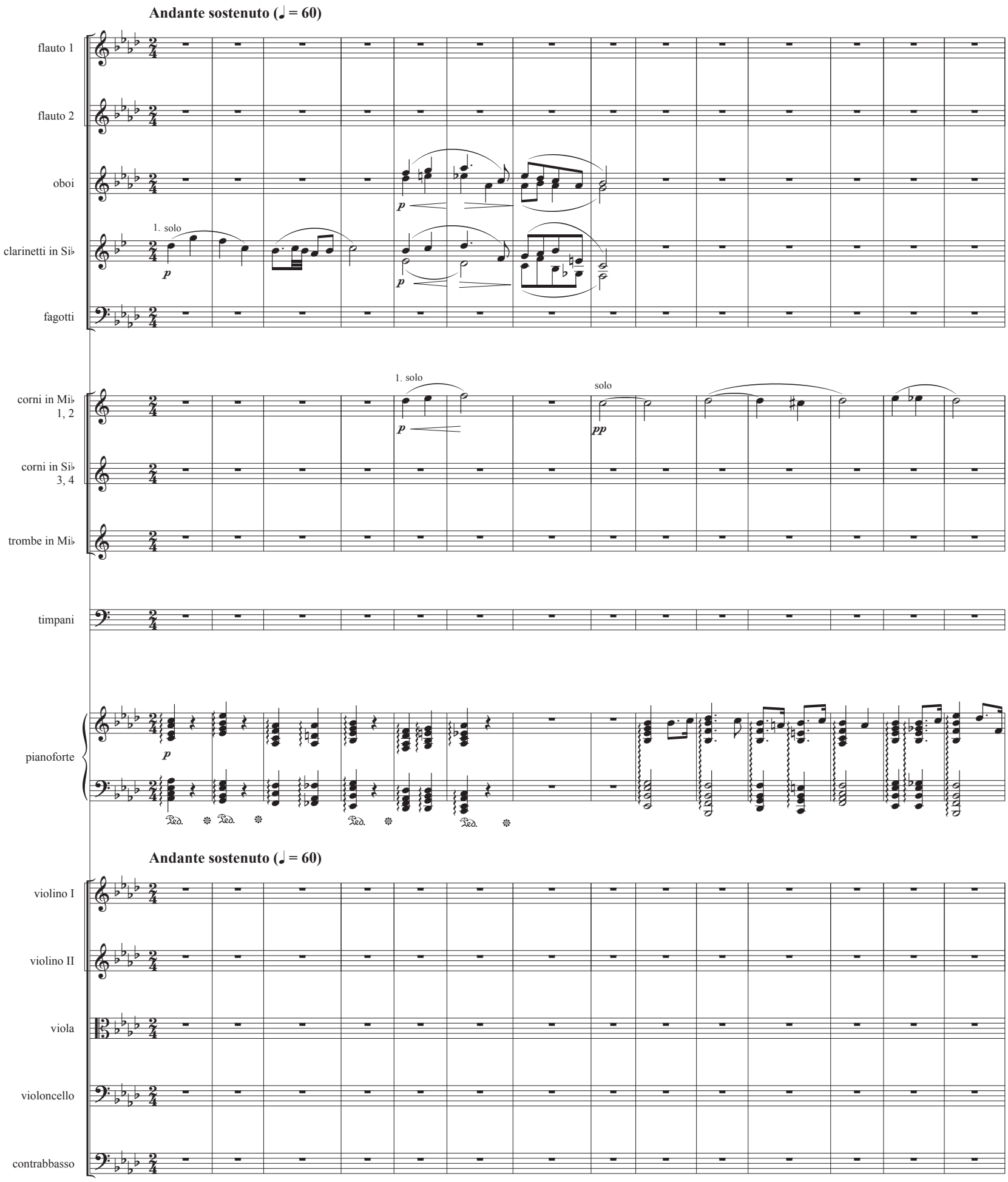
Andante sostenuto (♩ = 60)
flauto 1
flauto 2
oboi
clarinetti in Si♭
1. solo
fagotti
corni in Mi♭ 1, 2
1. solo
solo
corni in Si♭ 3, 4
trombe in Mi♭
timpani
pianoforte
Andante sostenuto (♩ = 60)
violino I
violino II
viola
violoncello
contrabbasso

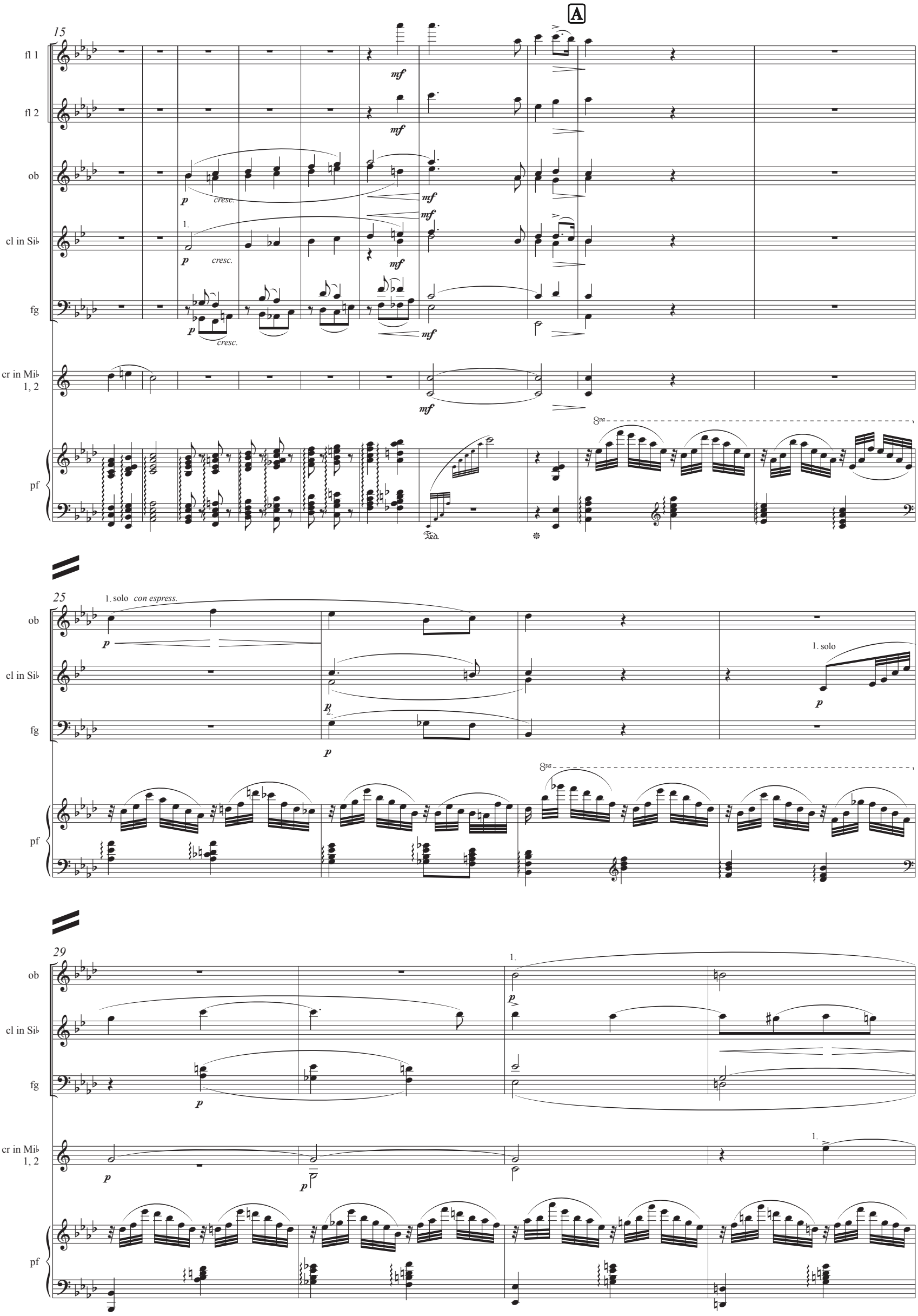
A
15
fl 1
fl 2
ob
cl in Si♭
fg
cr in Mi♭ 1, 2
pf
mf
p
cresc.
1.
8va
Ped.
25
1. solo con espress.
2.
29

33

ob

solo

cl in Si♭

p

fg

cr in Mi♭ 1, 2

pf

8va

B

37

ob

cl in Si♭

fg

cr in Mi♭ 1, 2

p

(8va)

pf

B

vn I

pizz.

p

vn II

pizz.

p

vl

pizz.

p

vc

pizz.

p

cb

pizz.

p

41

ritenuto

C un poco più animato

fl 1

ob

cl in Si♭

pf

vn I

vn II

vl

vc

arco

p

cb

47

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

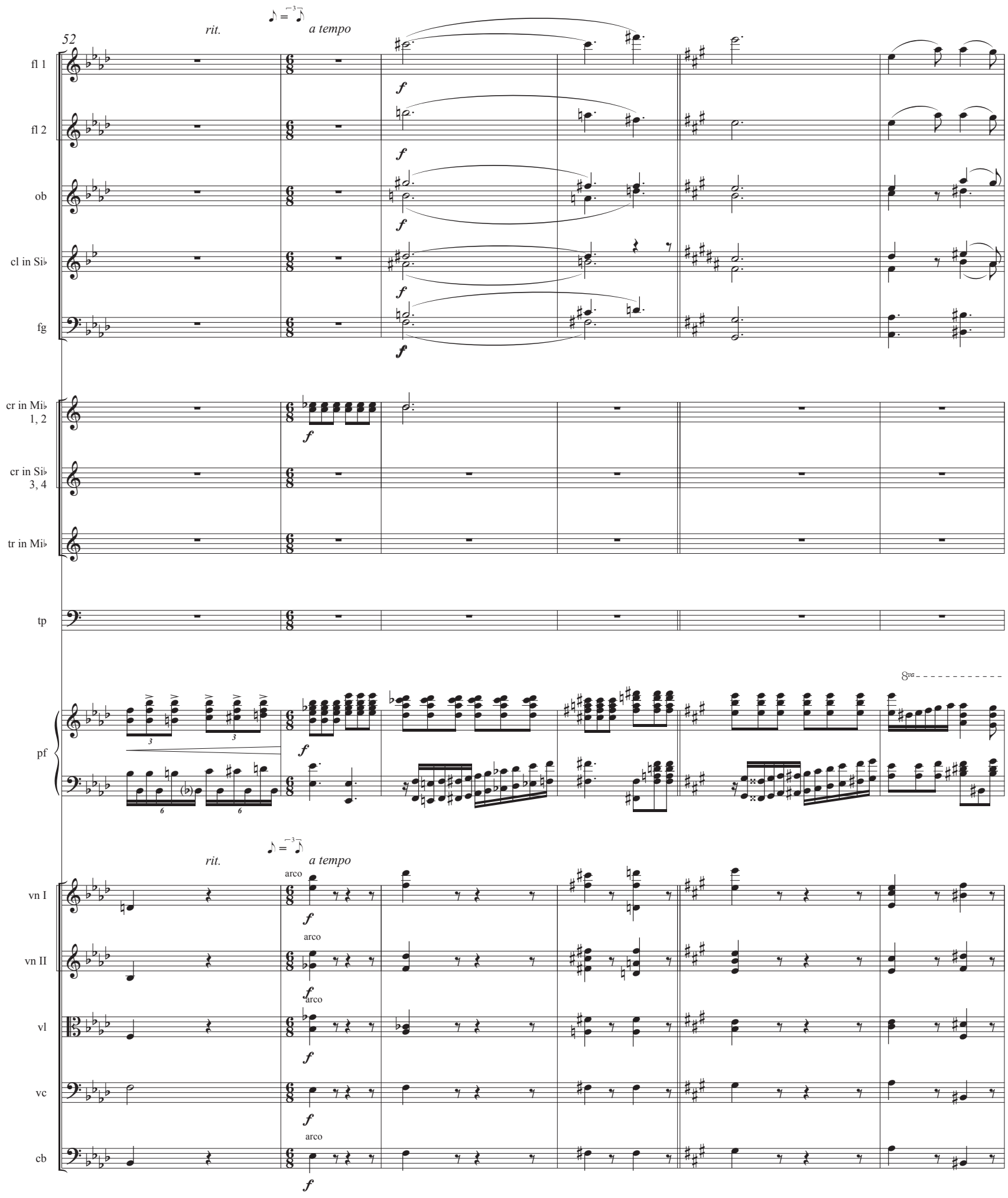
52
rit.
a tempo
fl 1
fl 2
ob
cl in Si♭
fg
cr in Mi♭ 1, 2
cr in Si♭ 3, 4
tr in Mi♭
tp
pf
8va
vn I
vn II
vl
vc
cb
arco

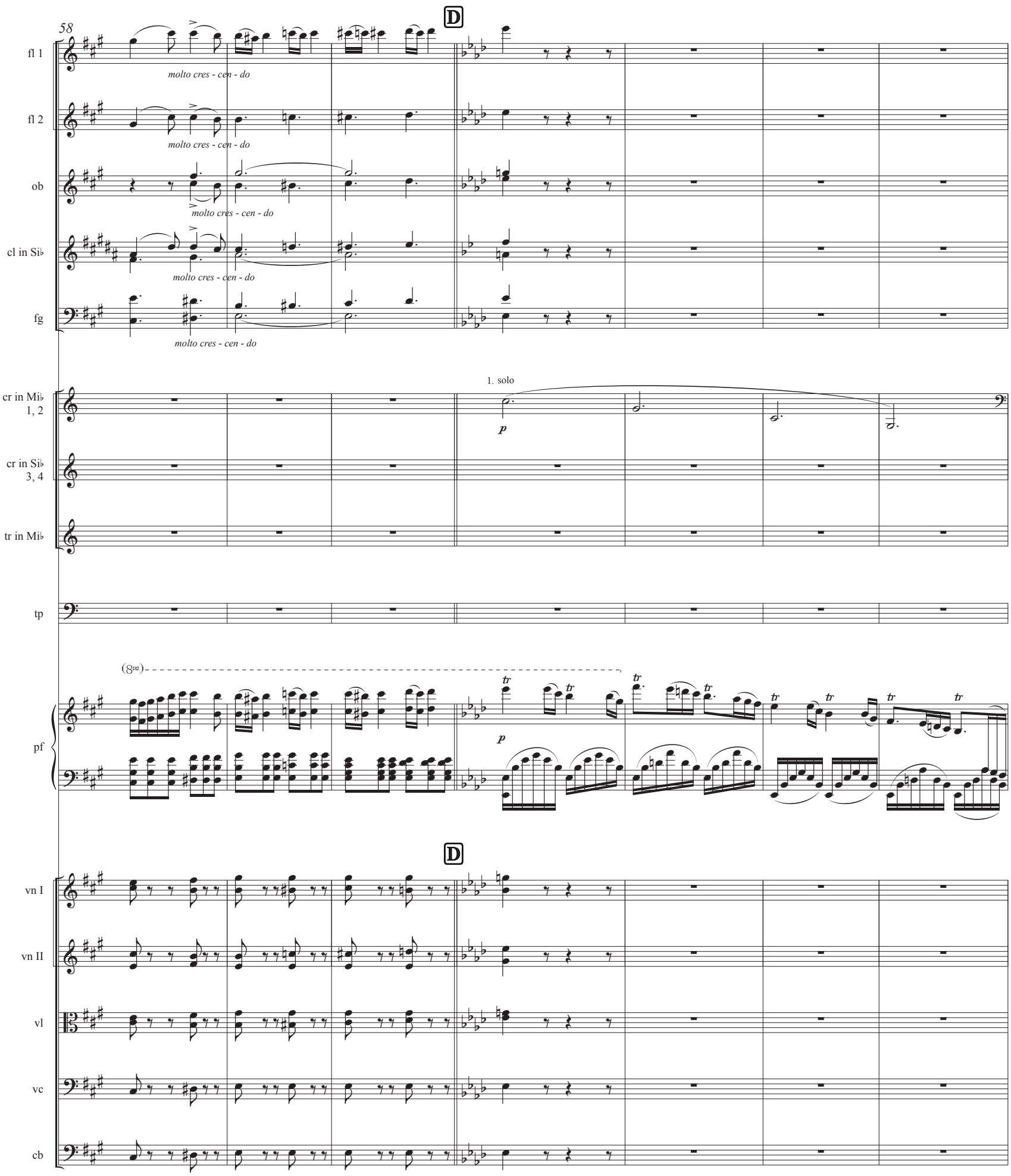
58
D
fl 1
molto cres - cen - do
fl 2
molto cres - cen - do
ob
molto cres - cen - do
cl in Si♭
molto cres - cen - do
fg
molto cres - cen - do
1. solo
cr in Mi♭ 1, 2
p
cr in Si♭ 3, 4
tr in Mi♭
tp
(8va)
tr
pf
p
D
vn I
vn II
vl
vc
cb

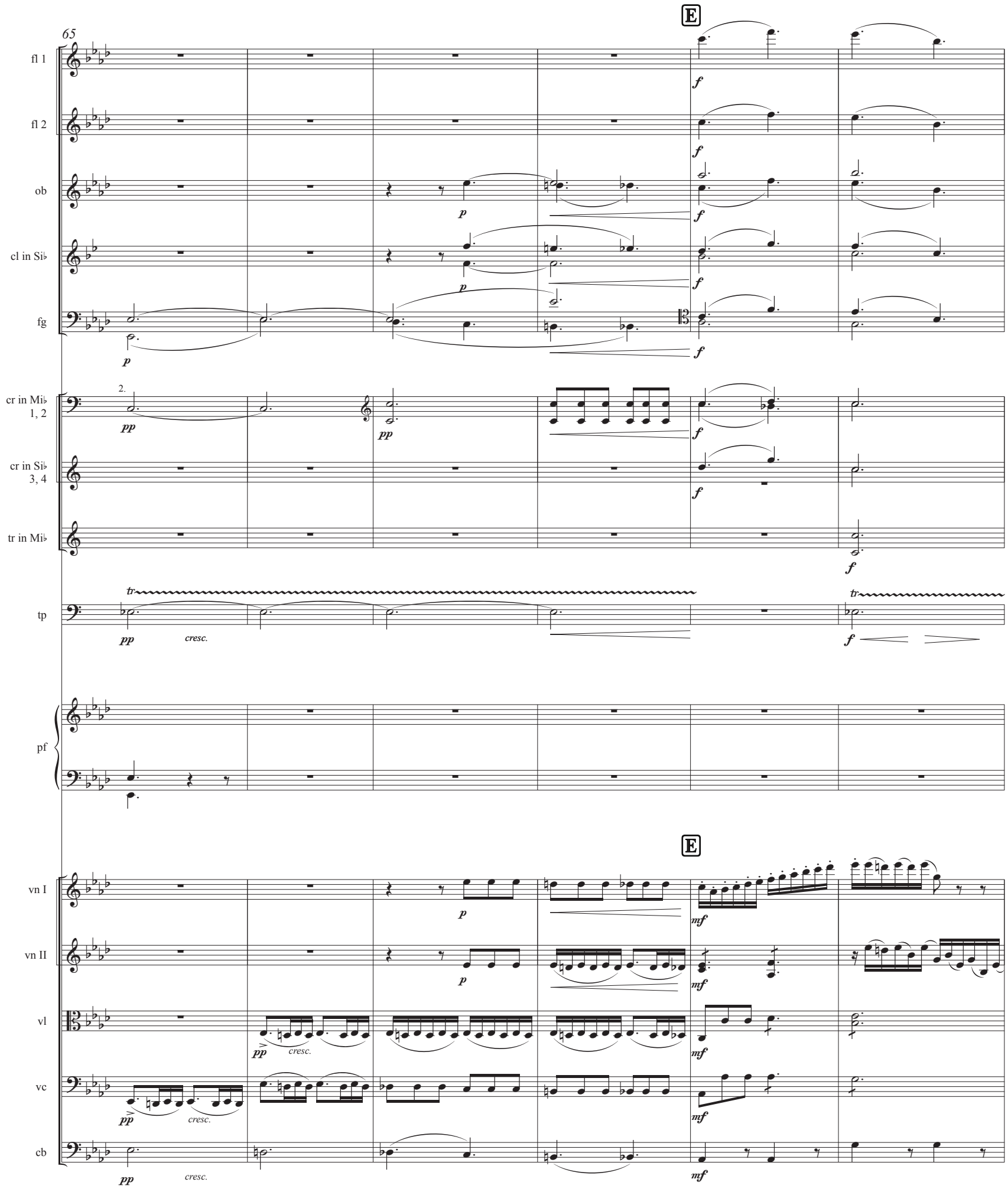
65
E
fl 1
fl 2
ob
cl in Si♭
fg
cr in Mi♭ 1, 2
cr in Si♭ 3, 4
tr in Mi♭
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
cresc.

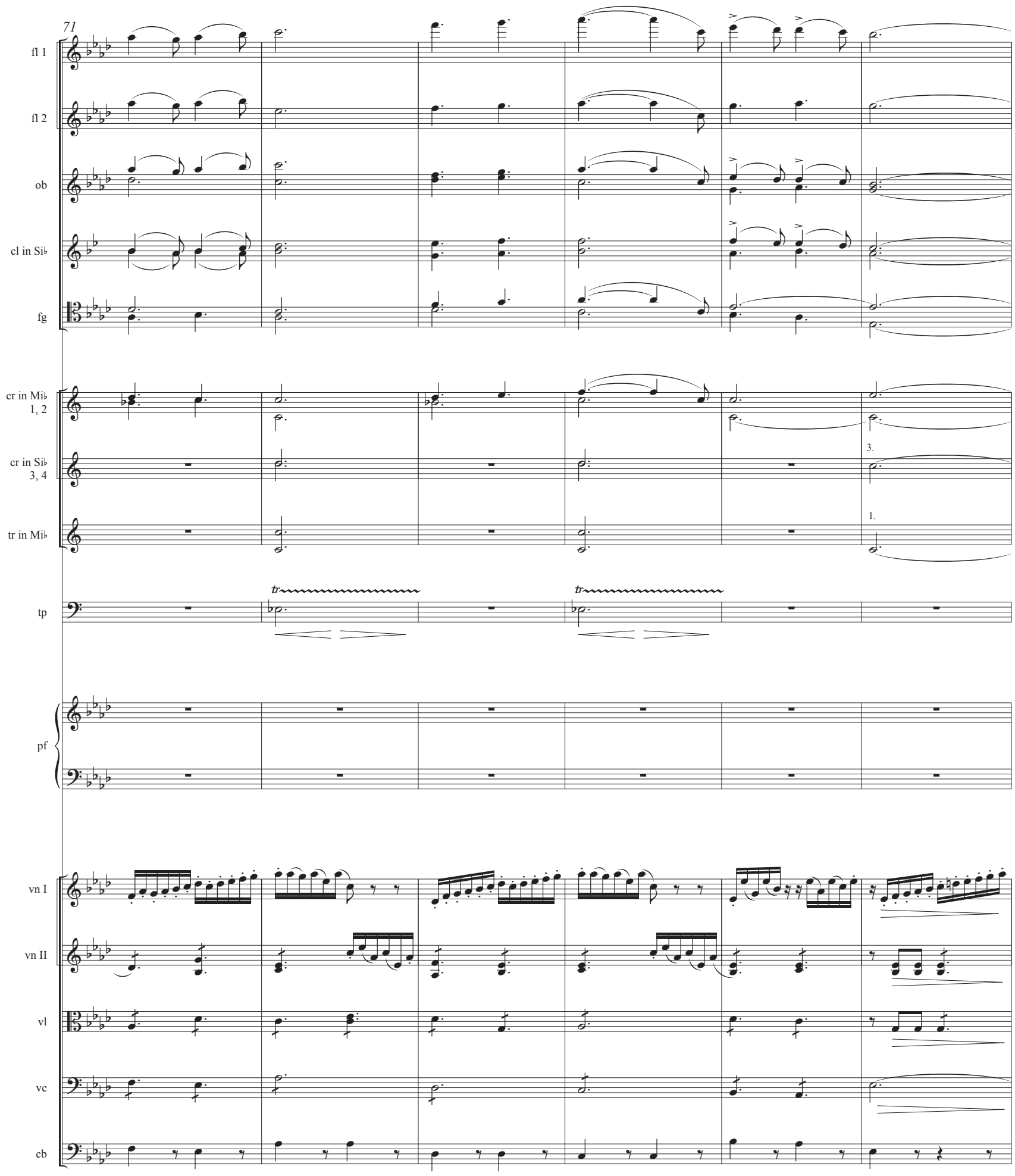
71
fl 1
fl 2
ob
cl in Si♭
fg
cr in Mi♭ 1, 2
cr in Si♭ 3, 4
tr in Mi♭
3.
1.
tr
tr
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb

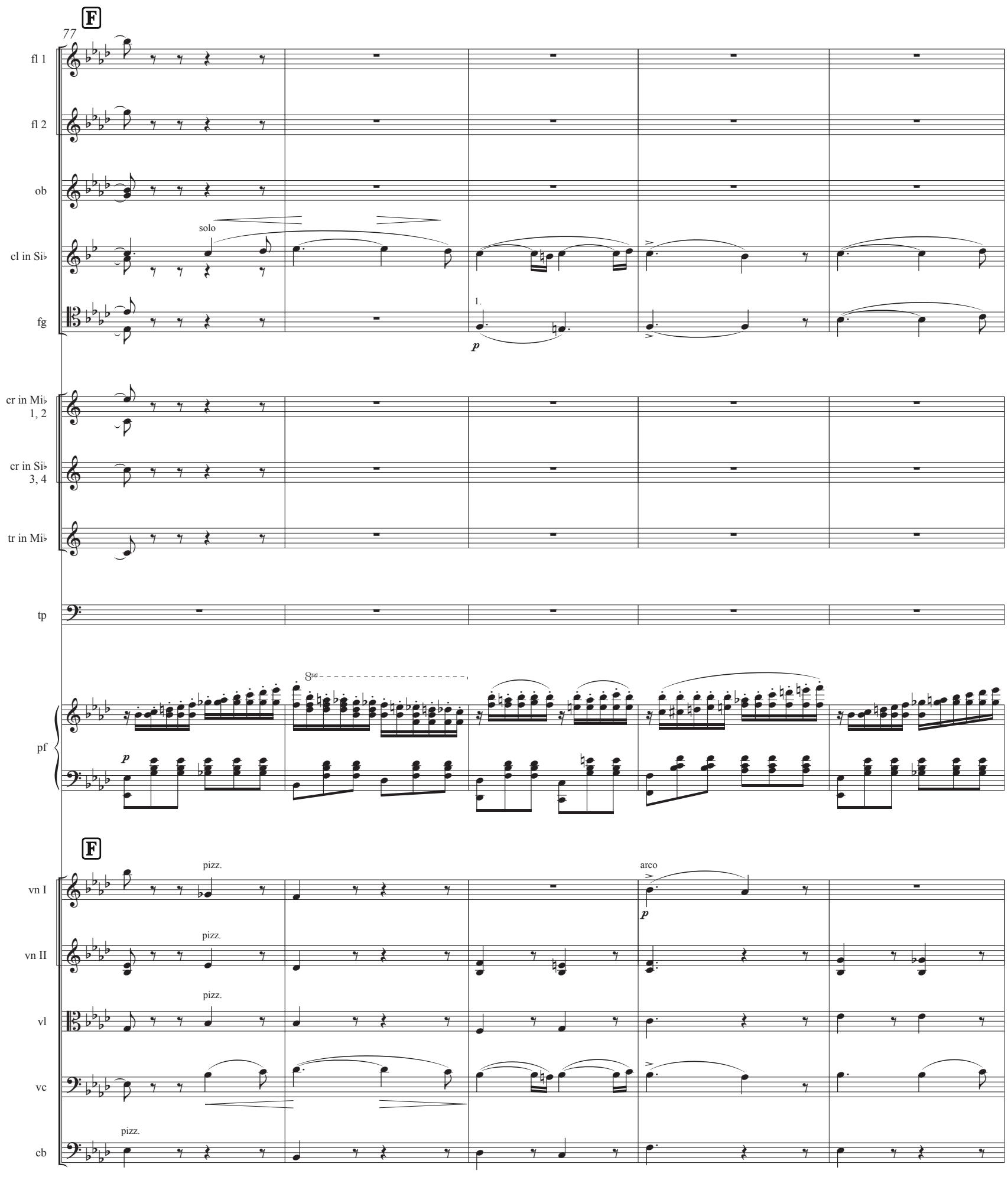
F
77
fl 1
fl 2
ob
solo
cl in Si♭
fg
1.
p
cr in Mi♭ 1, 2
cr in Si♭ 3, 4
tr in Mi♭
tp
8va
pf
p
F
pizz.
vn I
vn II
vl
vc
cb
arco
p

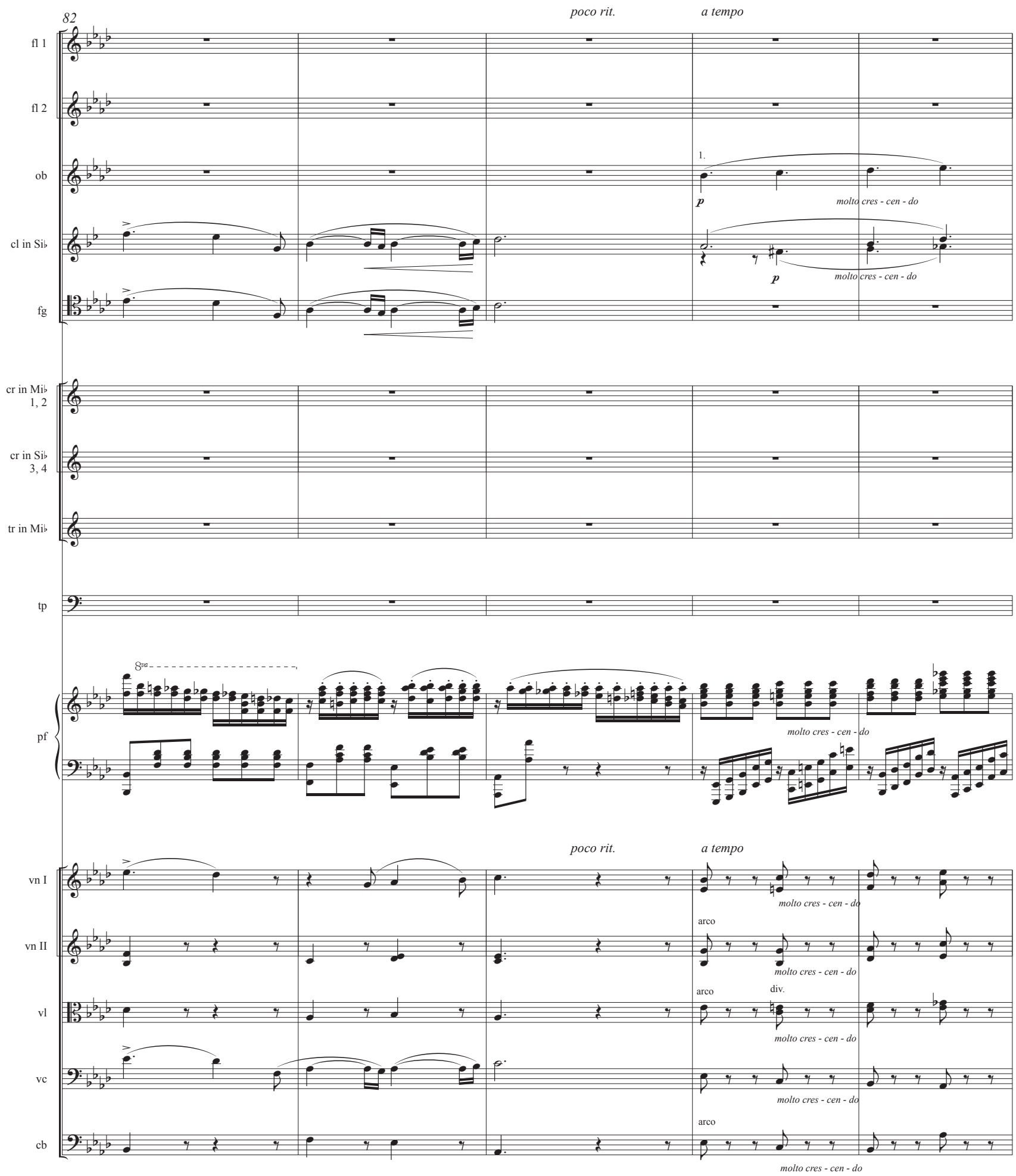
82
poco rit.
a tempo
fl 1
fl 2
ob
1.
p
molto cres - cen - do
cl in Si♭
p
molto cres - cen - do
fg
cr in Mi♭ 1, 2
cr in Si♭ 3, 4
tr in Mi♭
tp
8va
pf
molto cres - cen - do
poco rit.
a tempo
vn I
molto cres - cen - do
arco
vn II
molto cres - cen - do
arco
div.
vl
molto cres - cen - do
vc
molto cres - cen - do
arco
cb
molto cres - cen - do

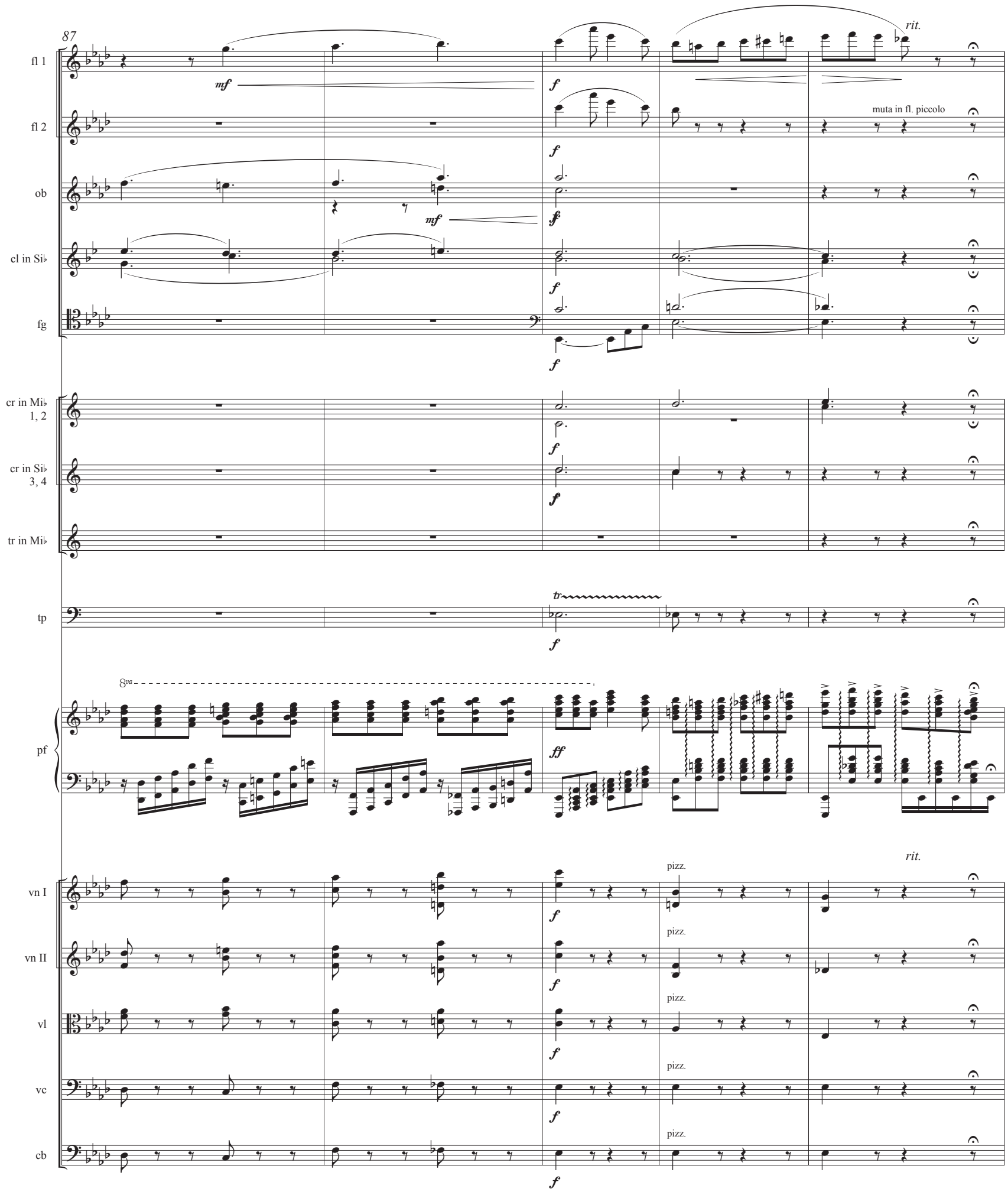
87
fl 1
fl 2
ob
cl in Si♭
fg
cr in Mi♭ 1, 2
cr in Si♭ 3, 4
tr in Mi♭
tp
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
mf
f
ff
rit.
muta in fl. piccolo
tr
8va
pizz.

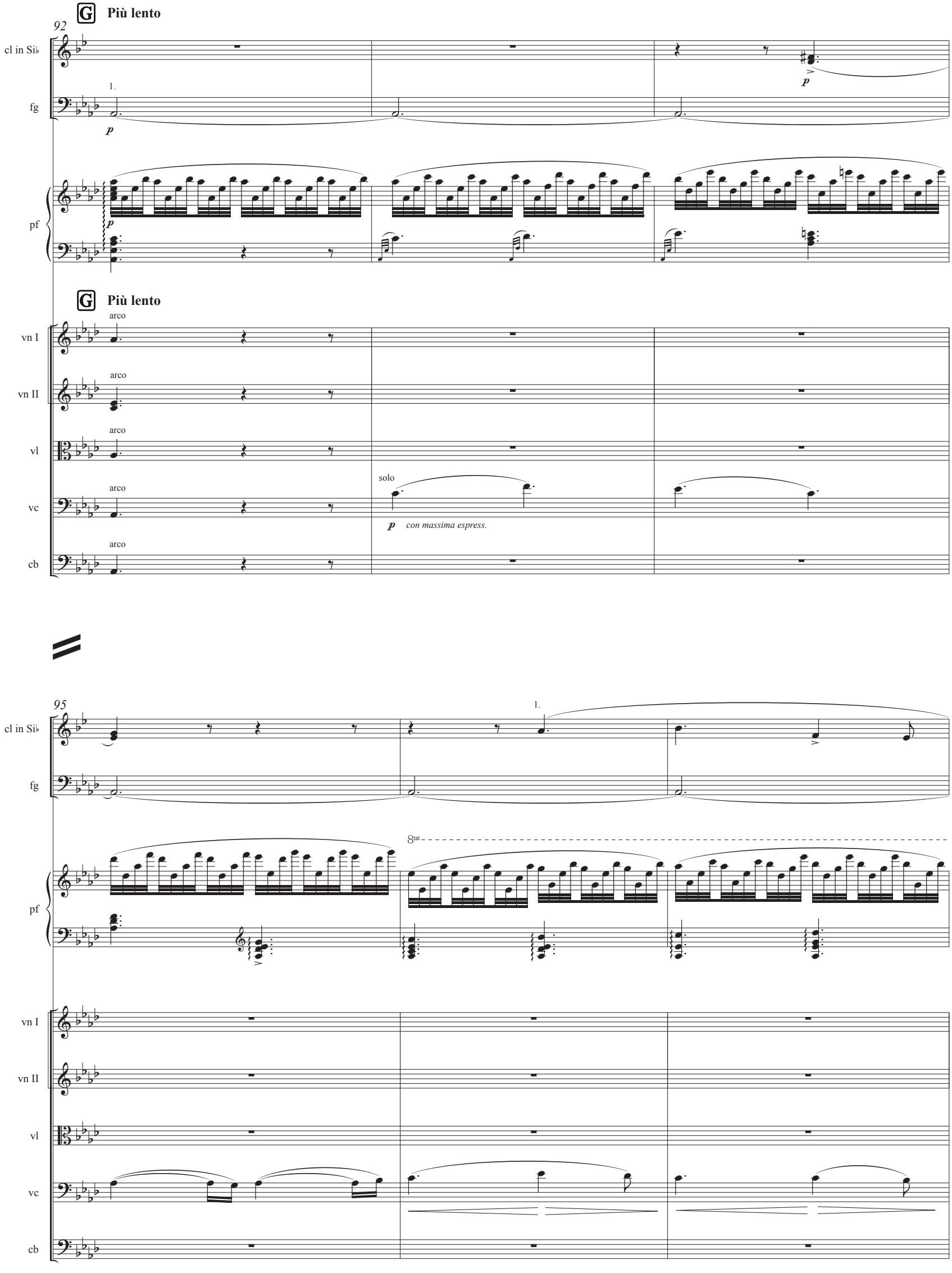
G Più lento
92
cl in Si♭
fg
1.
p
pf
G Più lento
arco
vn I
vn II
vl
vc
cb
solo
p con massima espress.
95
8va

98

cl in Si♭

fg

(8va)

pf

vn I

pizz.

p

vn II

pizz.

p

vl

pizz.

p

tutti pizz.

vc

cb

101

cl in Si♭

rit.

1. solo

pp

(8va)

pf

una corda

smorzando

vn I

arco

pp

rit.

vn II

arco

pp

vl

arco

pp

vc

div.

arco

pp

cb

Allegro vivace, alla Zingarese

flauto 1
piccolo
oboi
clarinetti in La
fagotti
corni in Mi 1, 2
corni in Mi 3, 4
trombe in Mi
timpani
triangolo
pianoforte

Allegro vivace, alla Zingarese

violino I
violino II
viola
violoncello
contrabbasso

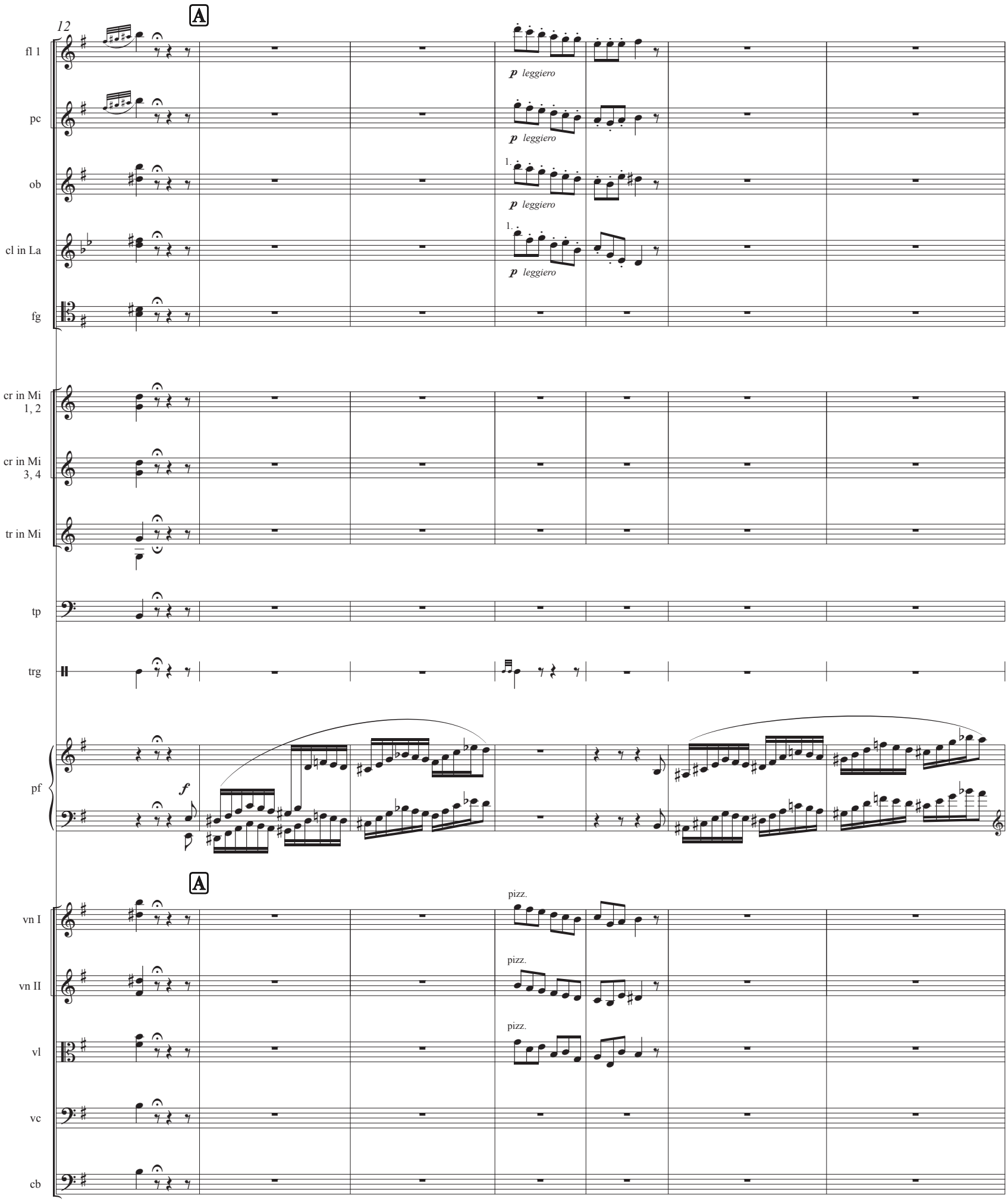
12
A
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
p leggiero
1.
pizz.
f

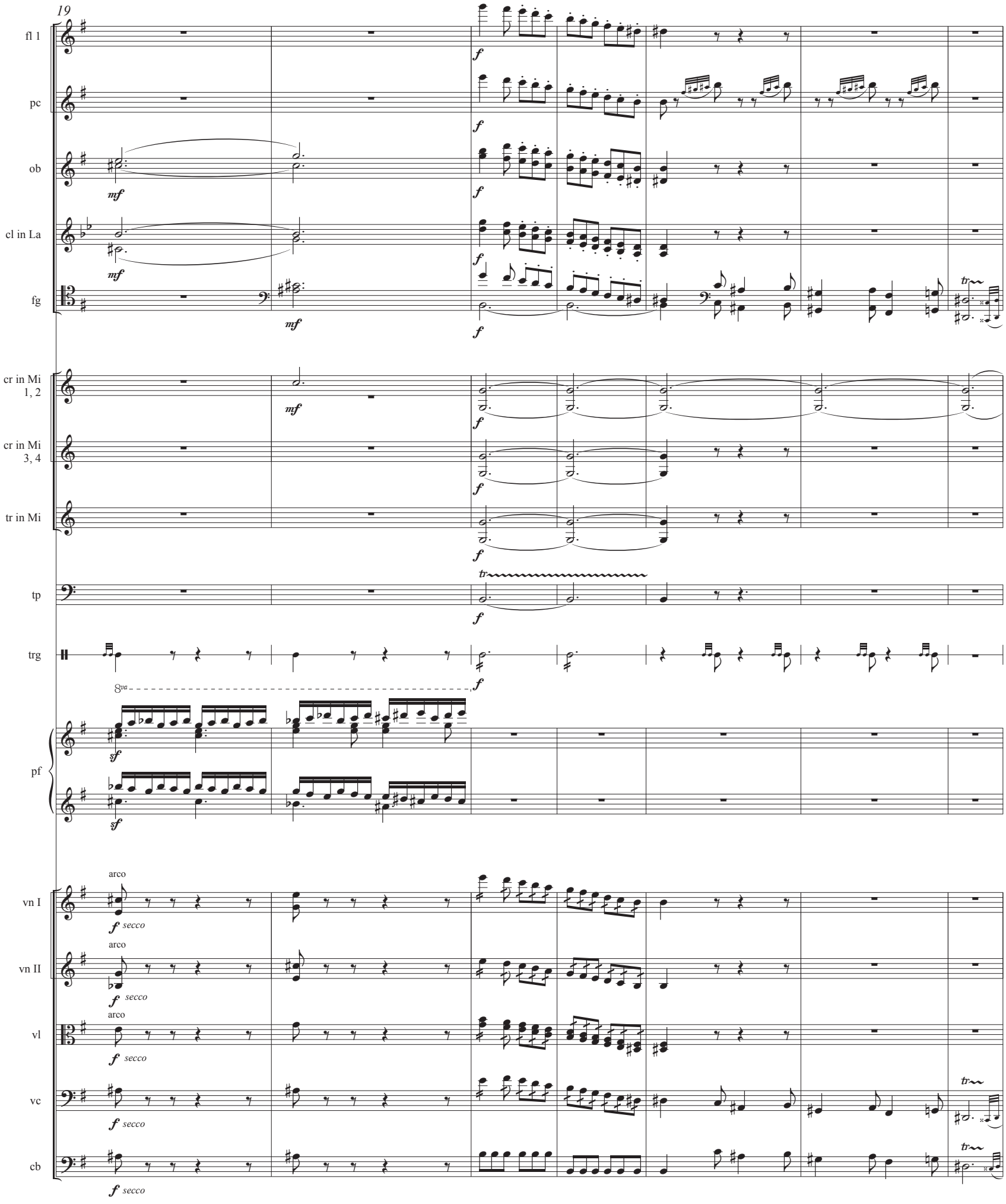
19
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
arco
secco

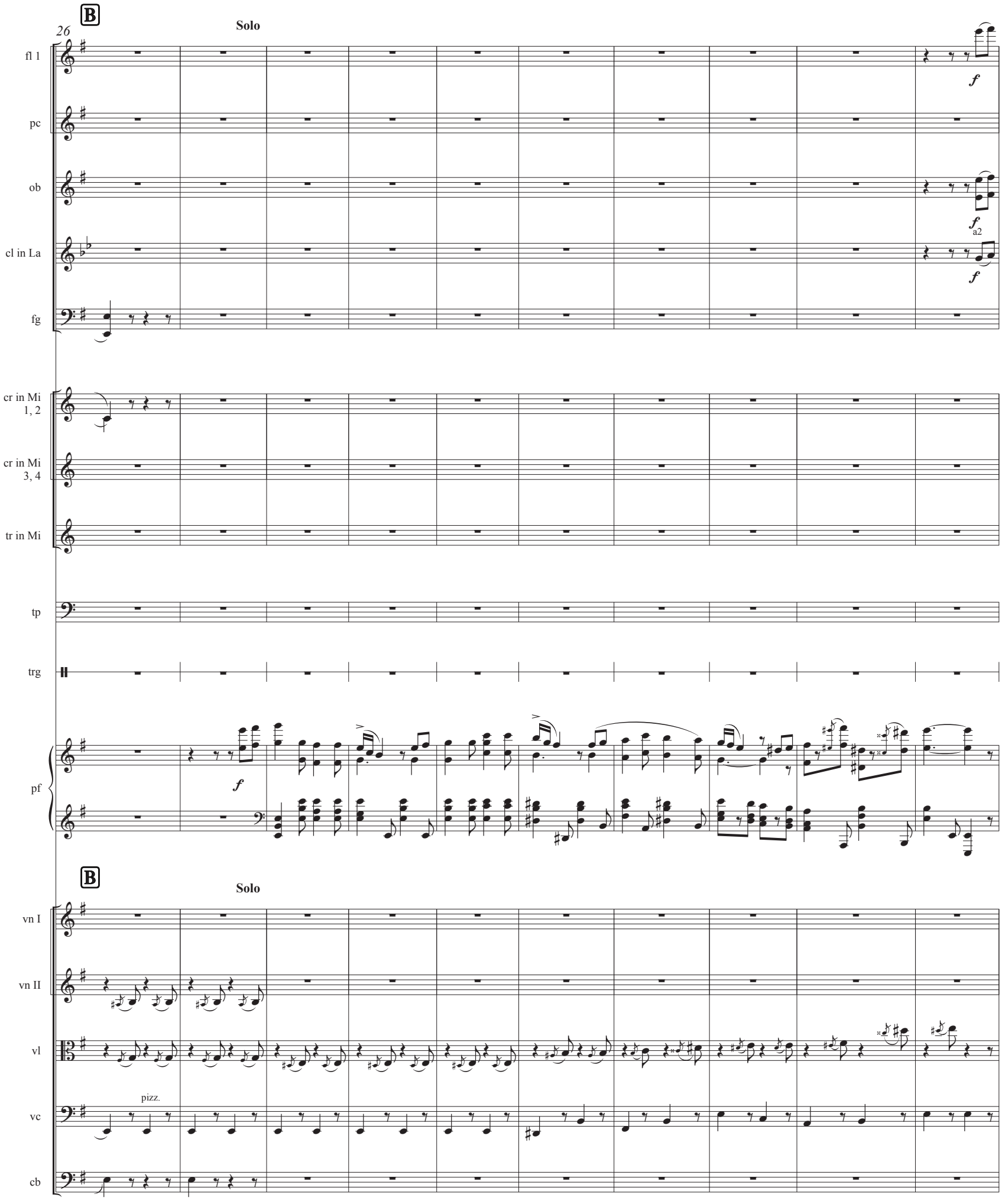
B
26
Solo
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Mi 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
f
a2
B
Solo
vn I
vn II
vl
vc
pizz.
cb

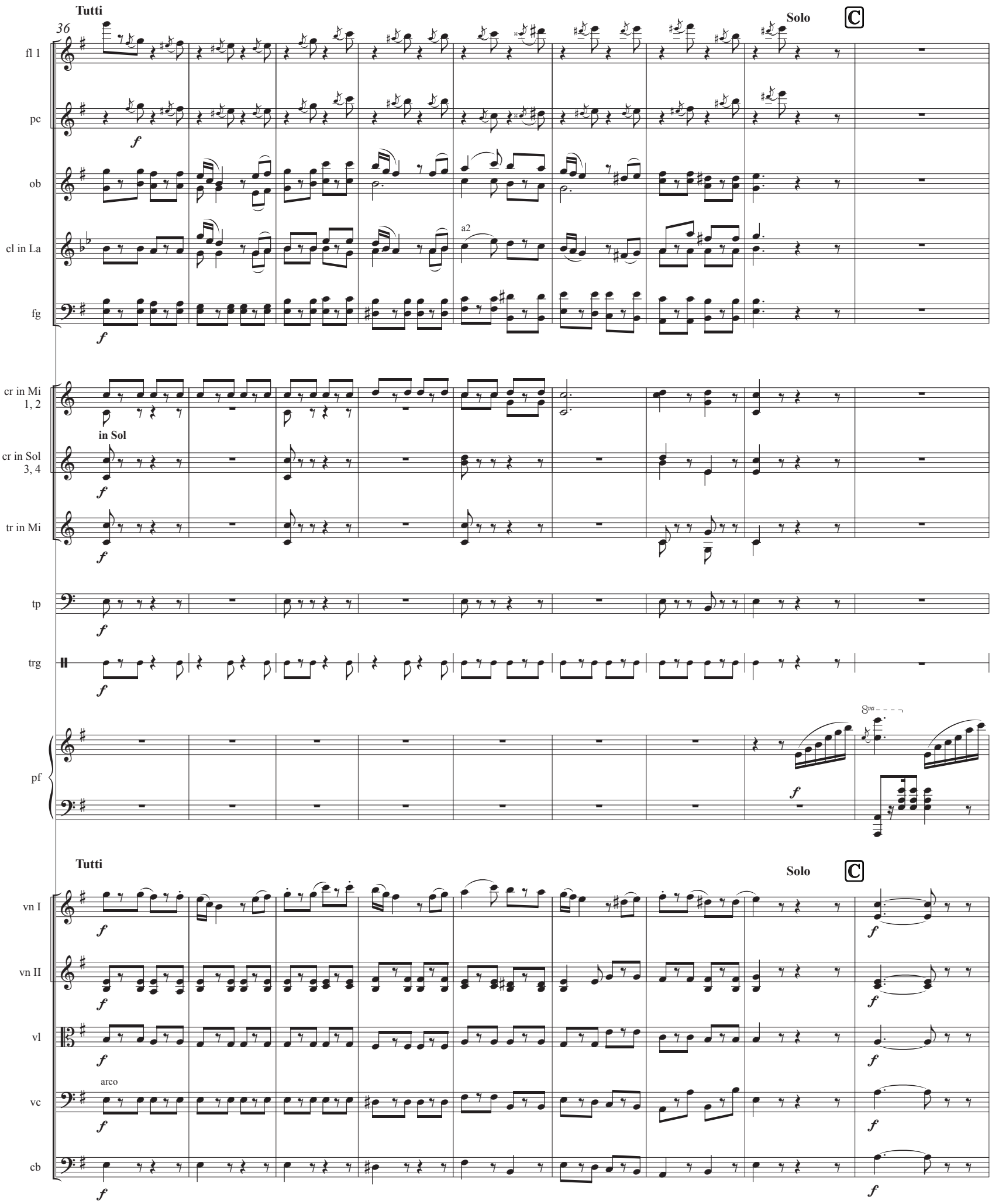
Tutti
36
Solo
C
fl 1
pc
ob
cl in La
a2
fg
cr in Mi 1, 2
in Sol
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
8va
Tutti
Solo
C
vn I
vn II
vl
arco
vc
cb

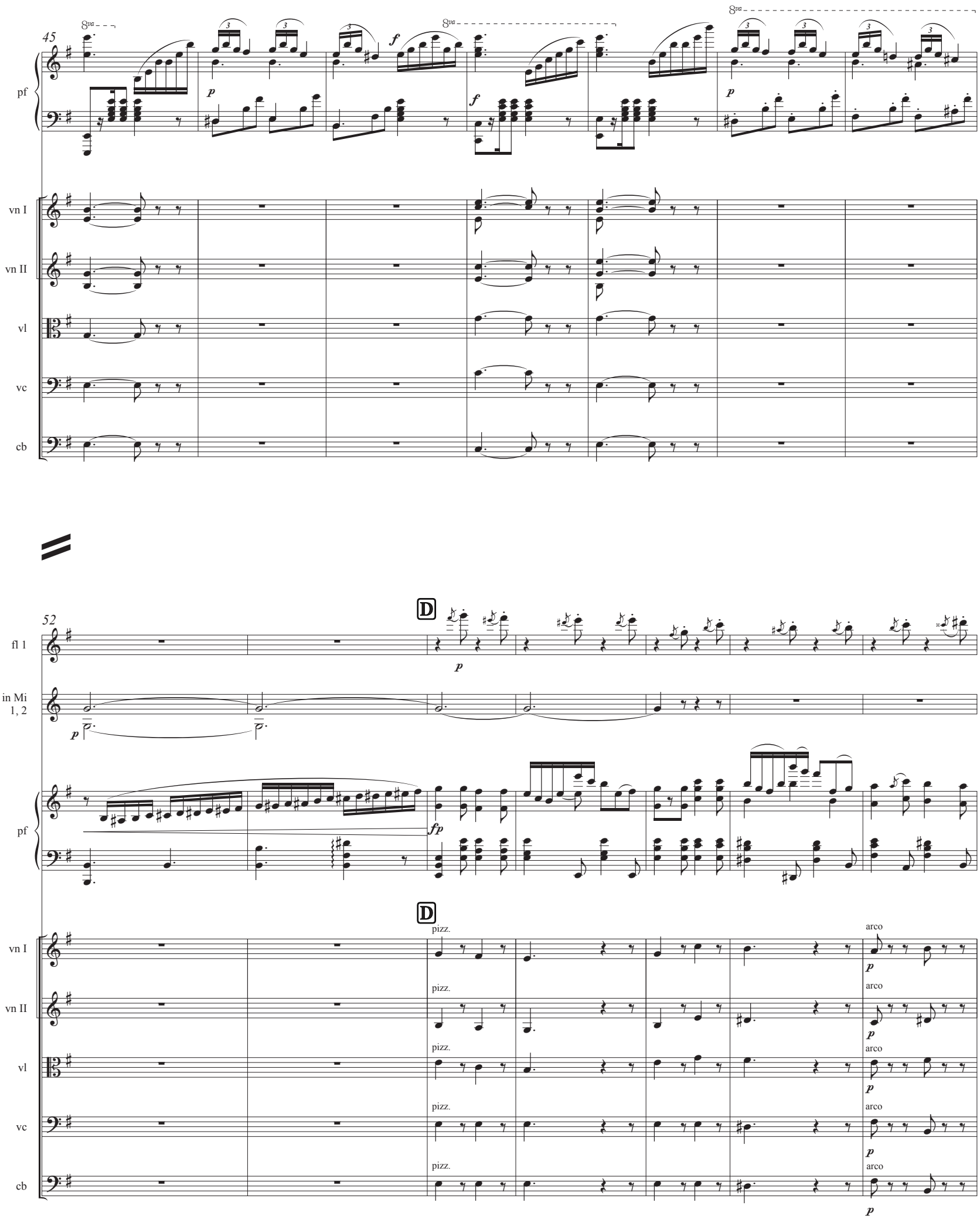
45
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
52
D
fl 1
cr in Mi 1, 2
pf
D
vn I
vn II
vl
vc
cb
pizz.
arco

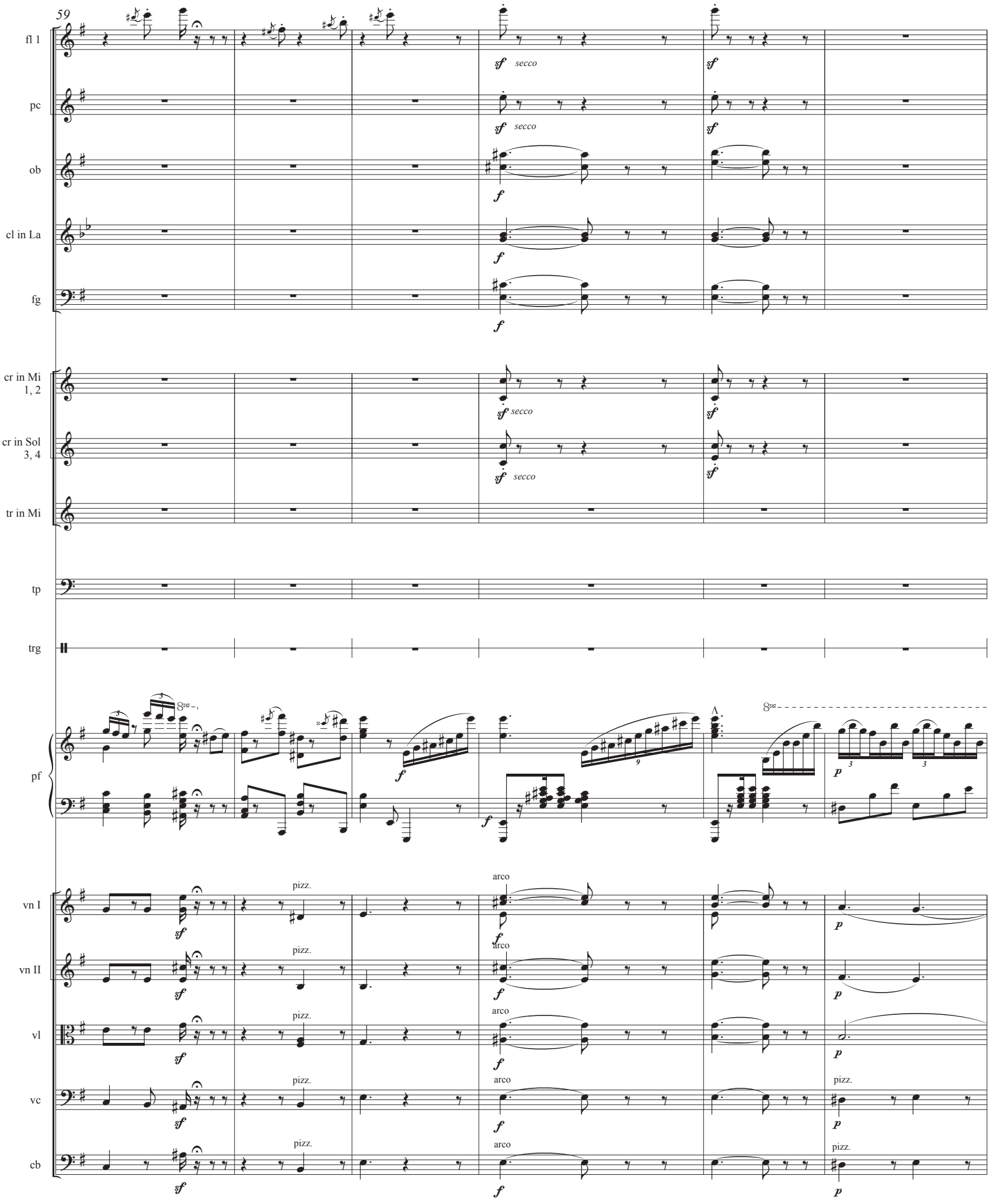
59
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
sf secco
f
pizz.
arco
p

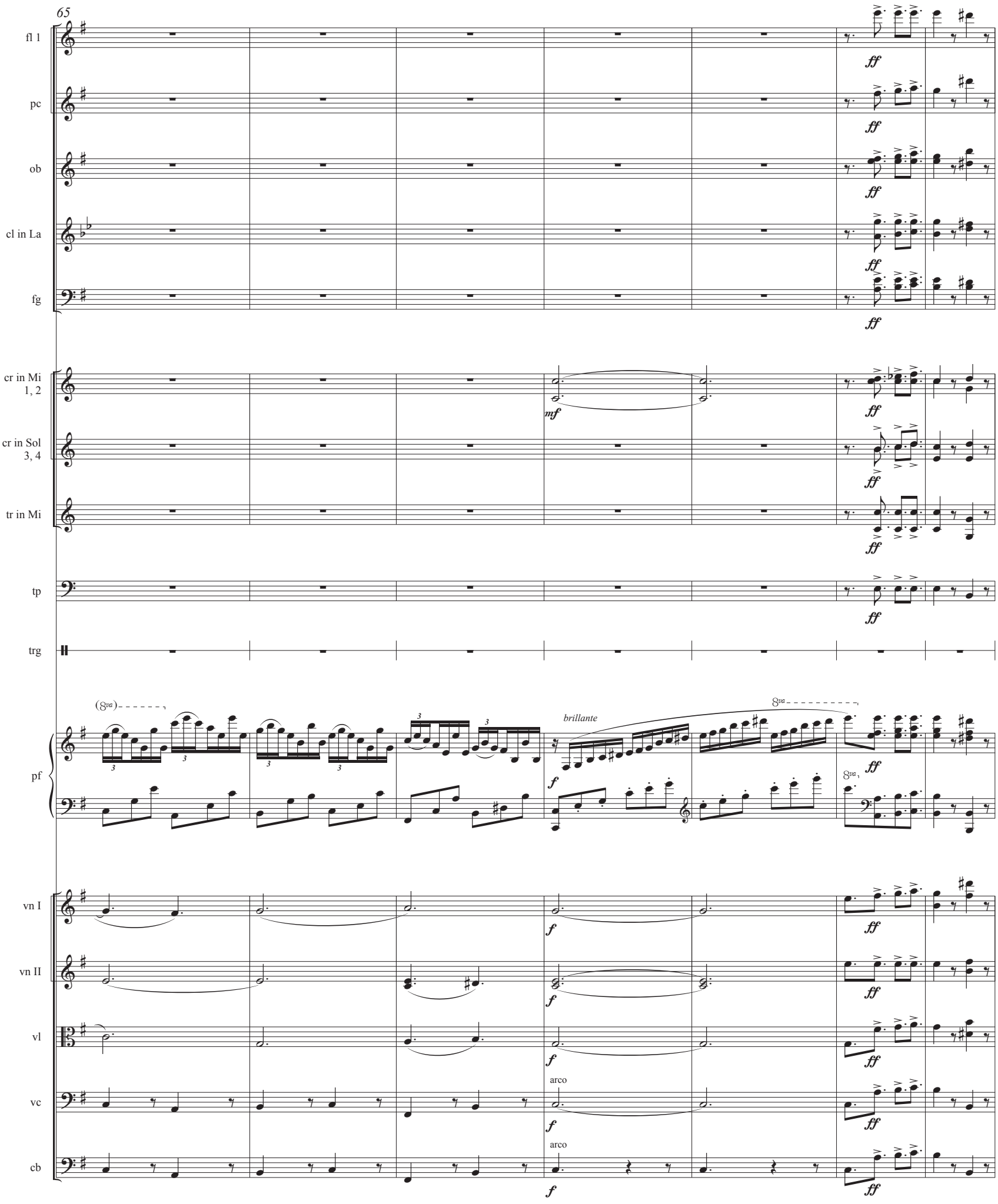
65
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
ff
mf
f
brillante
arco
(8va)
8va

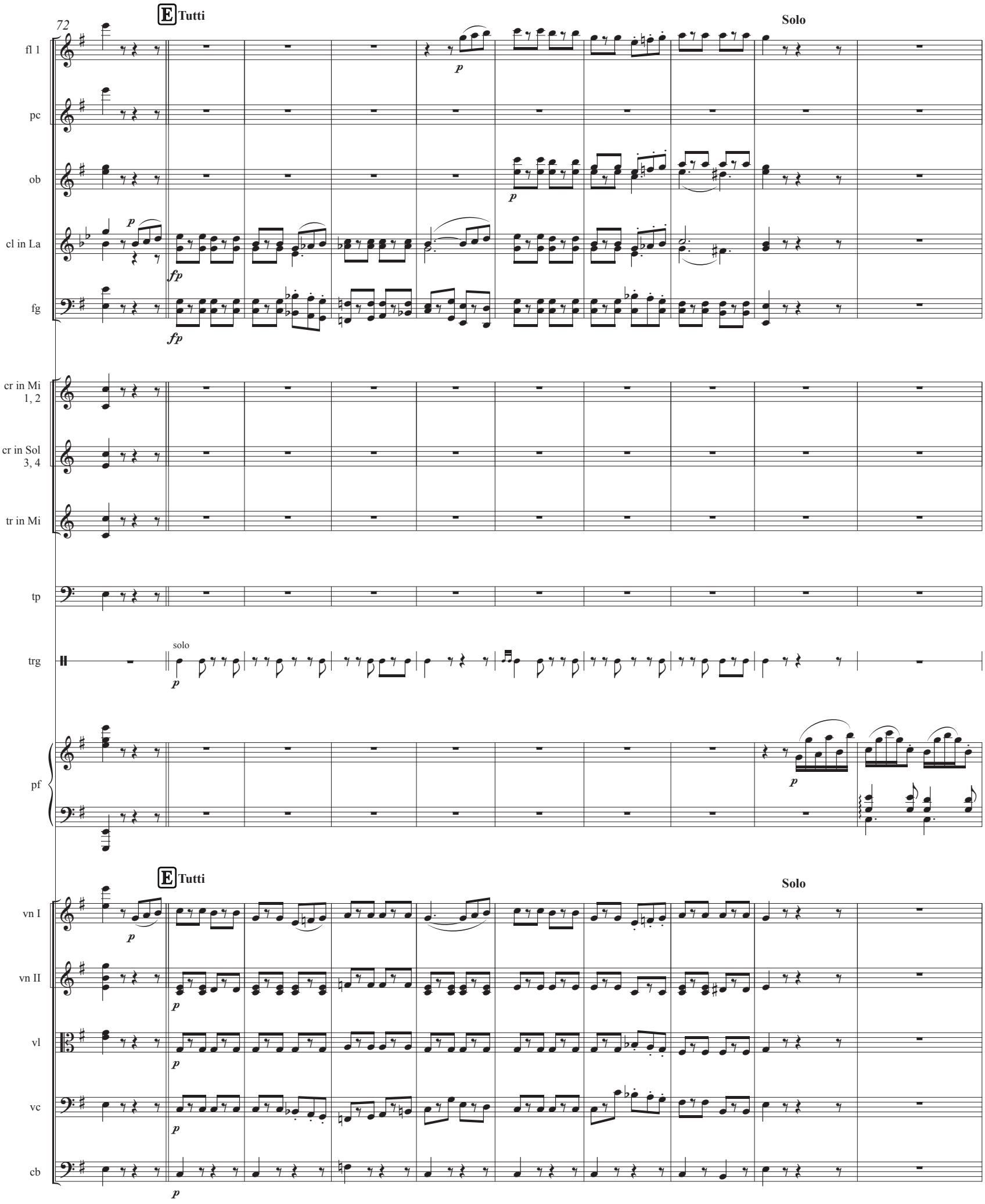
72
E Tutti
Solo
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
solo
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb

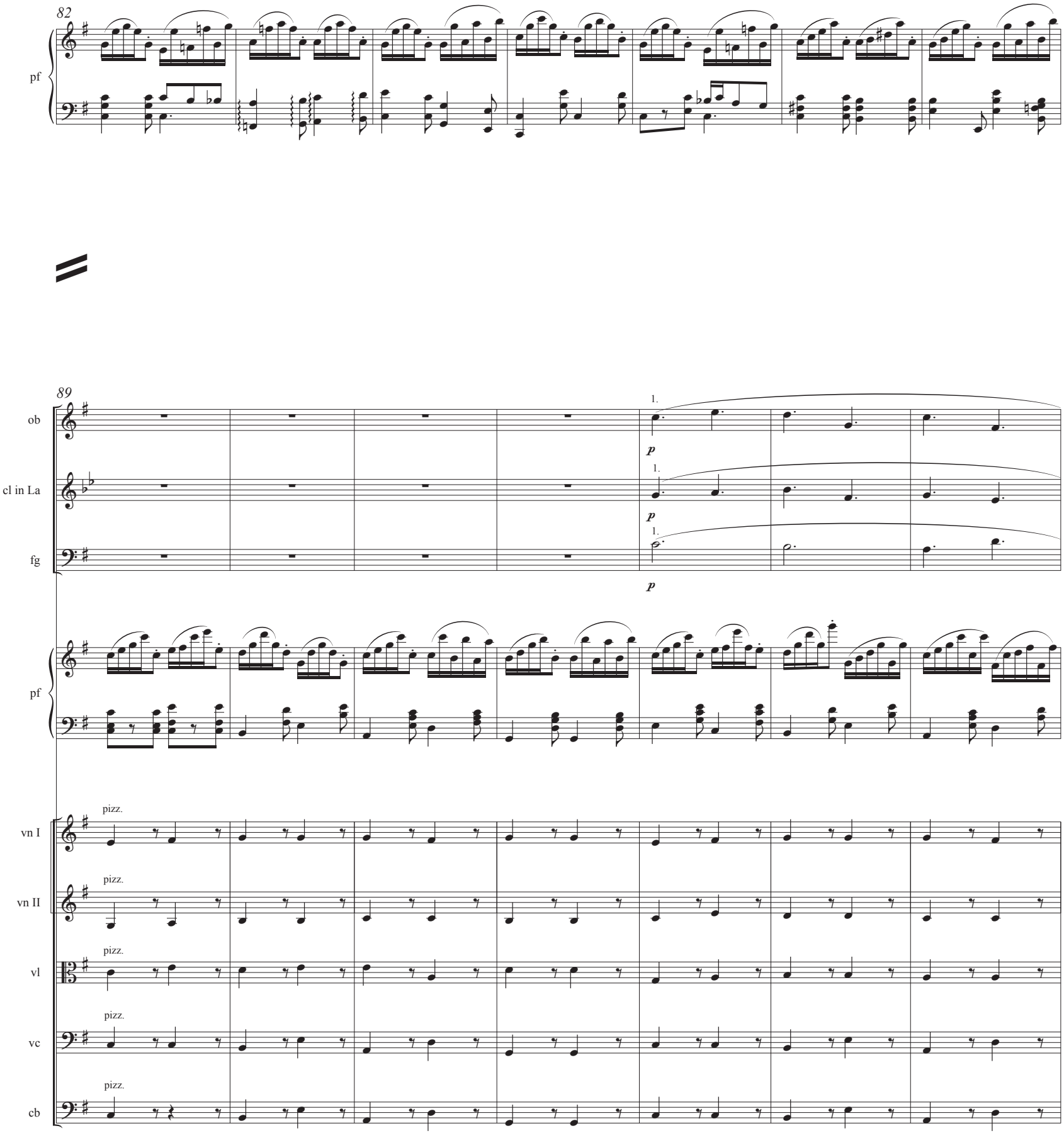
82
pf
89
ob
cl in La
fg
1.
p
pizz.
vn I
vn II
vl
vc
cb

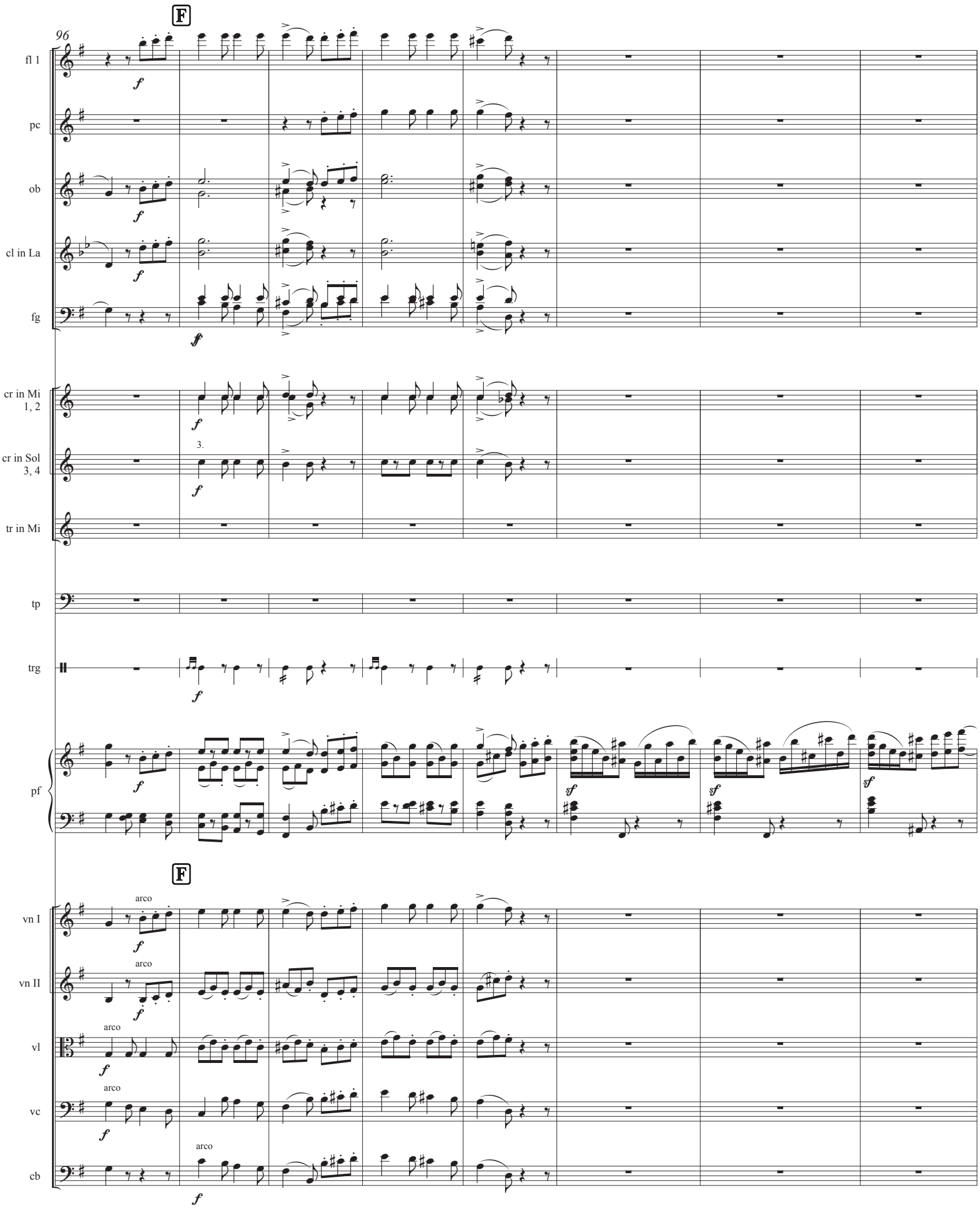
F
96
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
3.
tr in Mi
tp
trg
pf
F
vn I
vn II
vl
vc
cb
arco

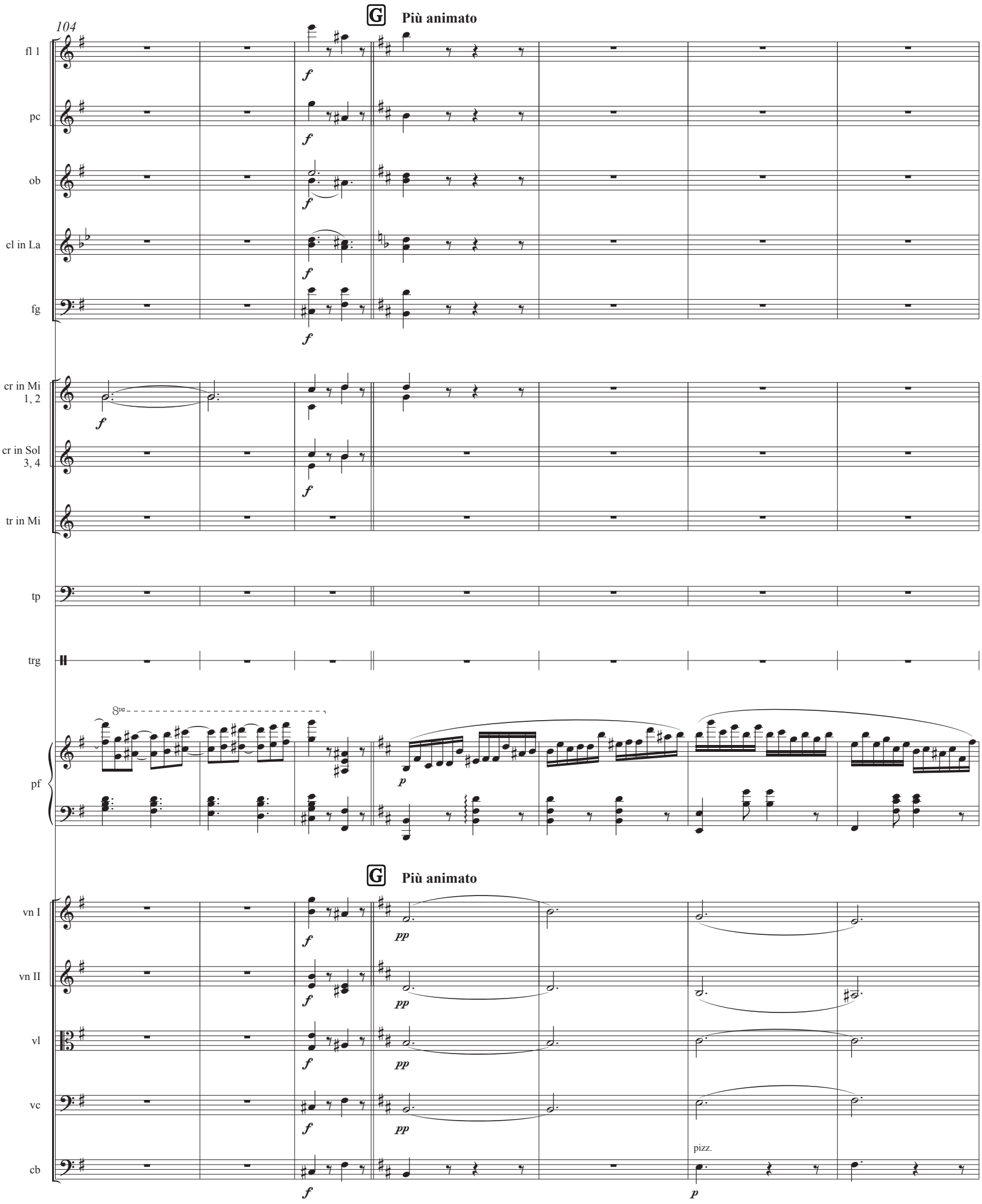
104
G
Più animato
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
8va
vn I
vn II
vl
vc
cb
pizz.

111

8va

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

116

cr in Mi 1, 2

p

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

121

H

cr in Mi 1, 2

scherzando

pf

fp

sf

128

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

pizz.

135

I

ob

cl in La

fg

cr in Mi 1, 2

cr in Sol 3, 4

pf

I

vn I

vn II

vl

vc

cb

arco

141

ob

cl in La

fg

cr in Mi 1, 2

a2

1.

p

pf

vn I

vn II

vl

p

vc

pizz.

p

cb

pizz.

p

149

ritenuto

Tutti un poco più lento

cl in La

1. solo

p con espress.

fg

1. solo

p con espress.

cr in Mi 1, 2

pf

pp

Tutti un poco più lento

ritenuto

vn I

pizz.

vn II

pizz.

vl

pizz.

vc

cb

155

ob

cl in La

fg

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

163

fl 1

ob

cl in La

fg

cr in Mi 1, 2

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

ritenuto

ritenuto

arco

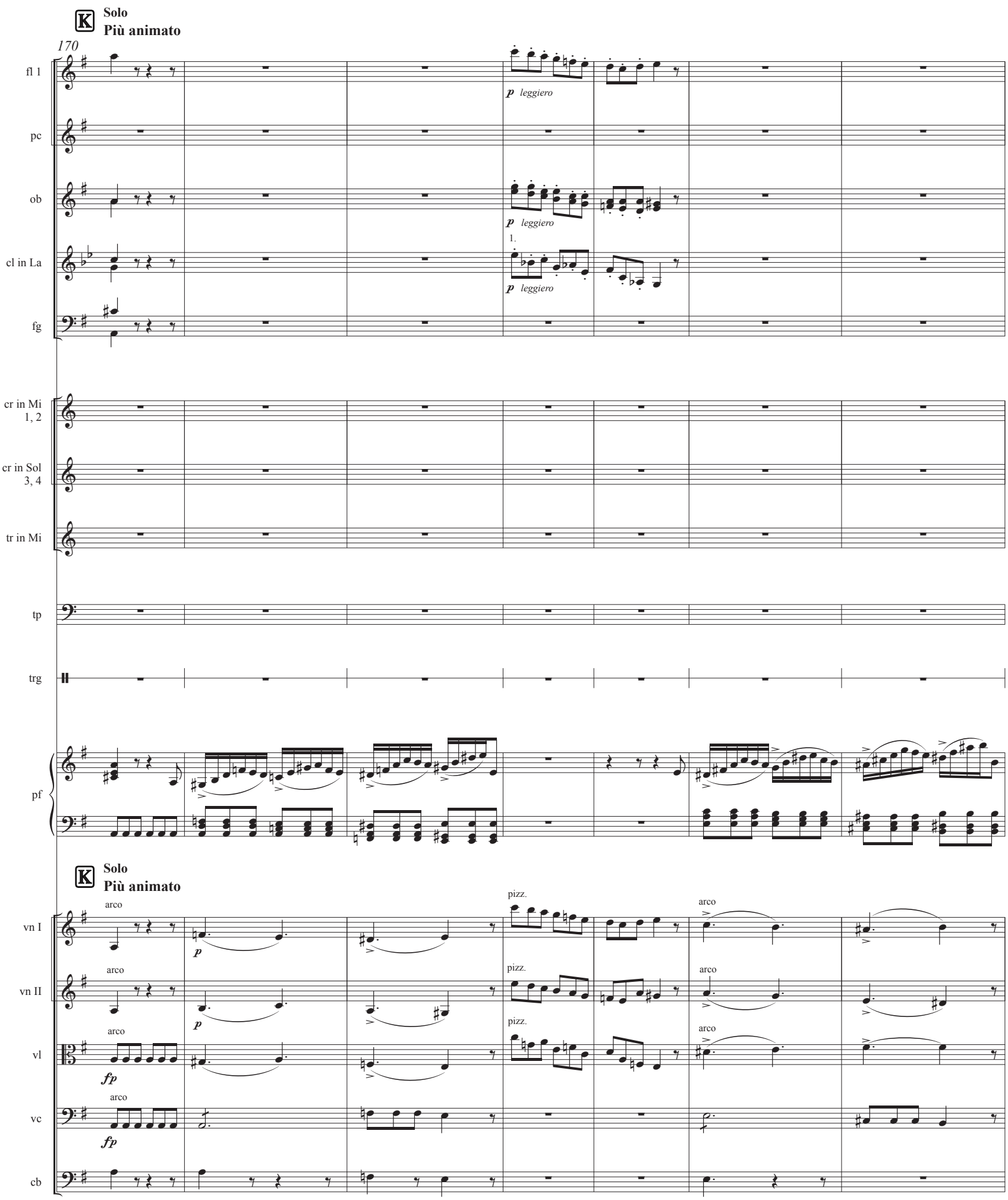
K
Solo
Più animato
170
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
vn I
vn II
vl
vc
cb
p leggiero
1.
arco
pizz.
p
fp

177

Presto

fl 1

ob

cl in La

pf

vn I

vn II

vl

vc

cb

pizz.

184

190

L

arco

secco

195

8va

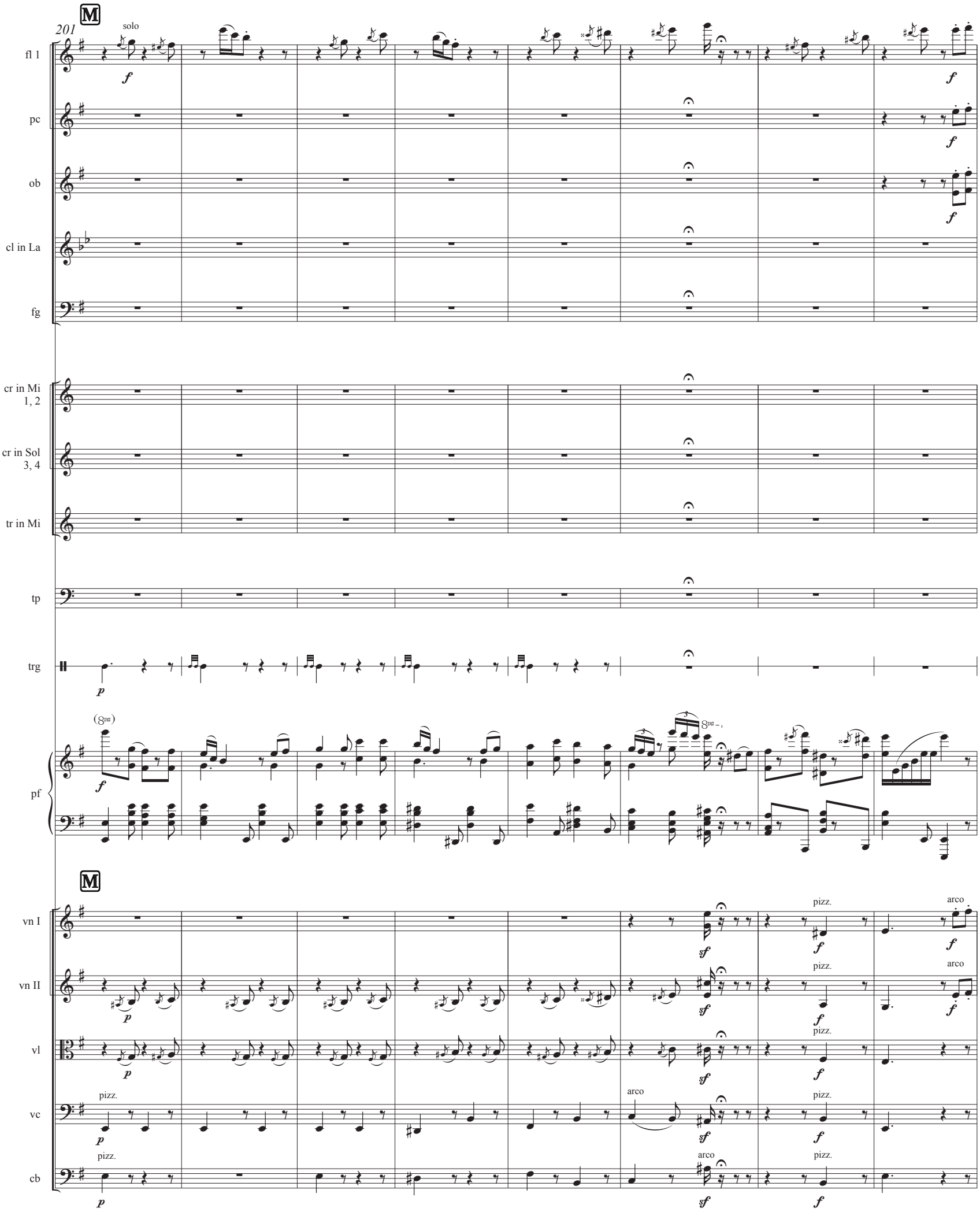
M
201
solo
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
M
vn I
vn II
vl
vc
cb
pizz.
arco

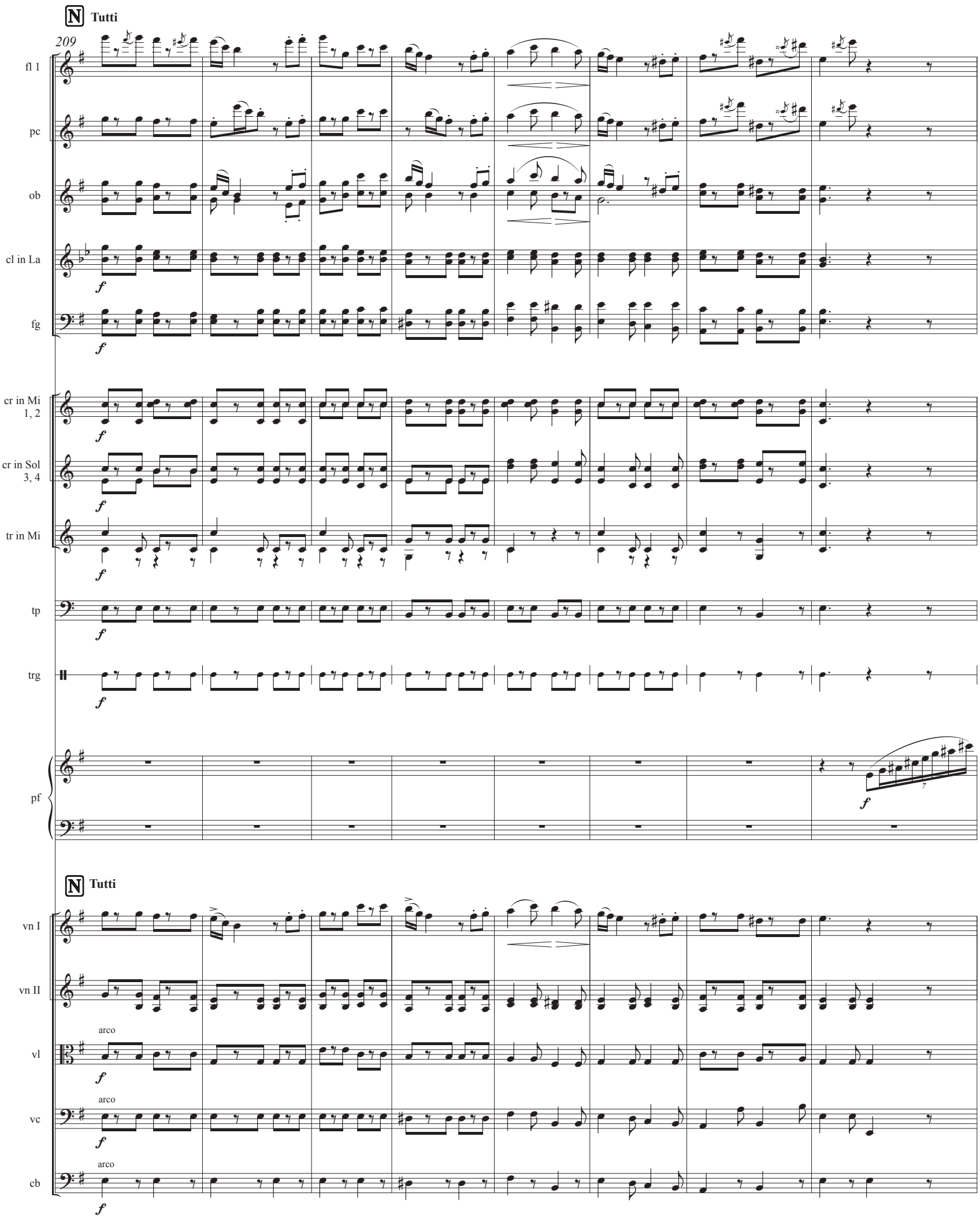
N Tutti
209
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
N Tutti
vn I
vn II
arco
vl
arco
vc
arco
cb

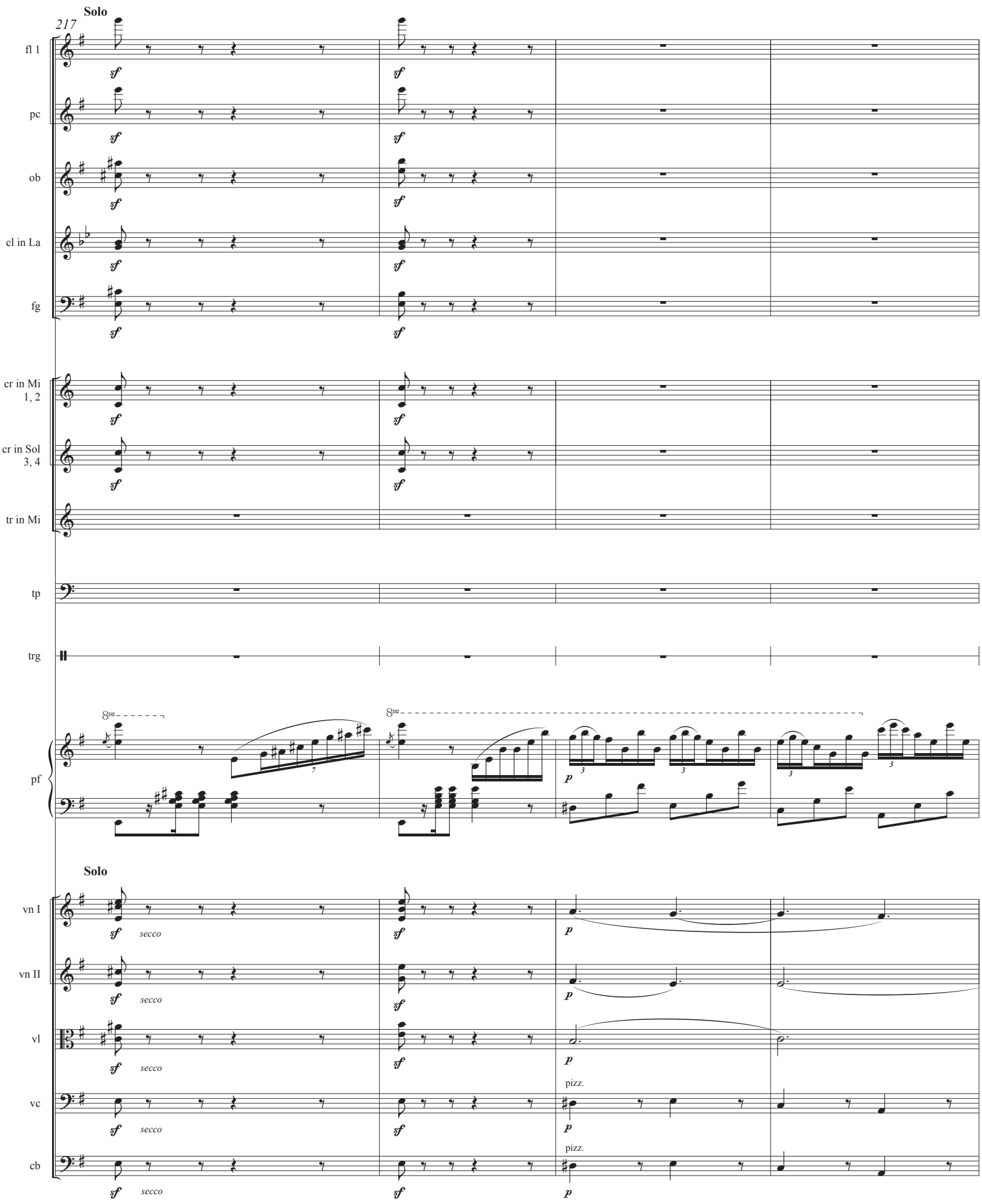
Solo
217
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
Solo
vn I
vn II
vl
vc
cb
sf
secco
p
pizz.

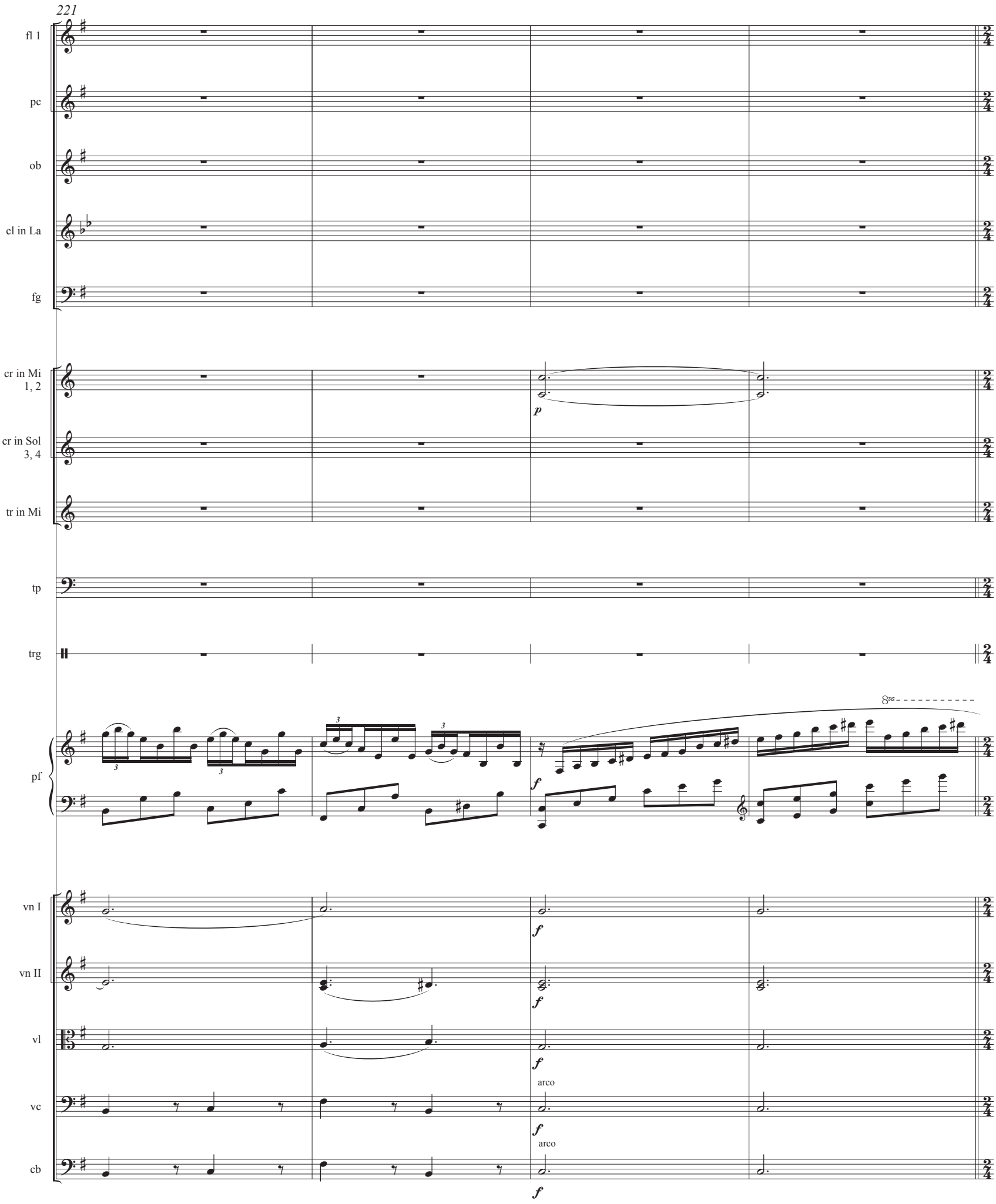
221
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
p
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
8va
pf
f
vn I
f
vn II
f
vl
f
arco
vc
f
arco
cb
f

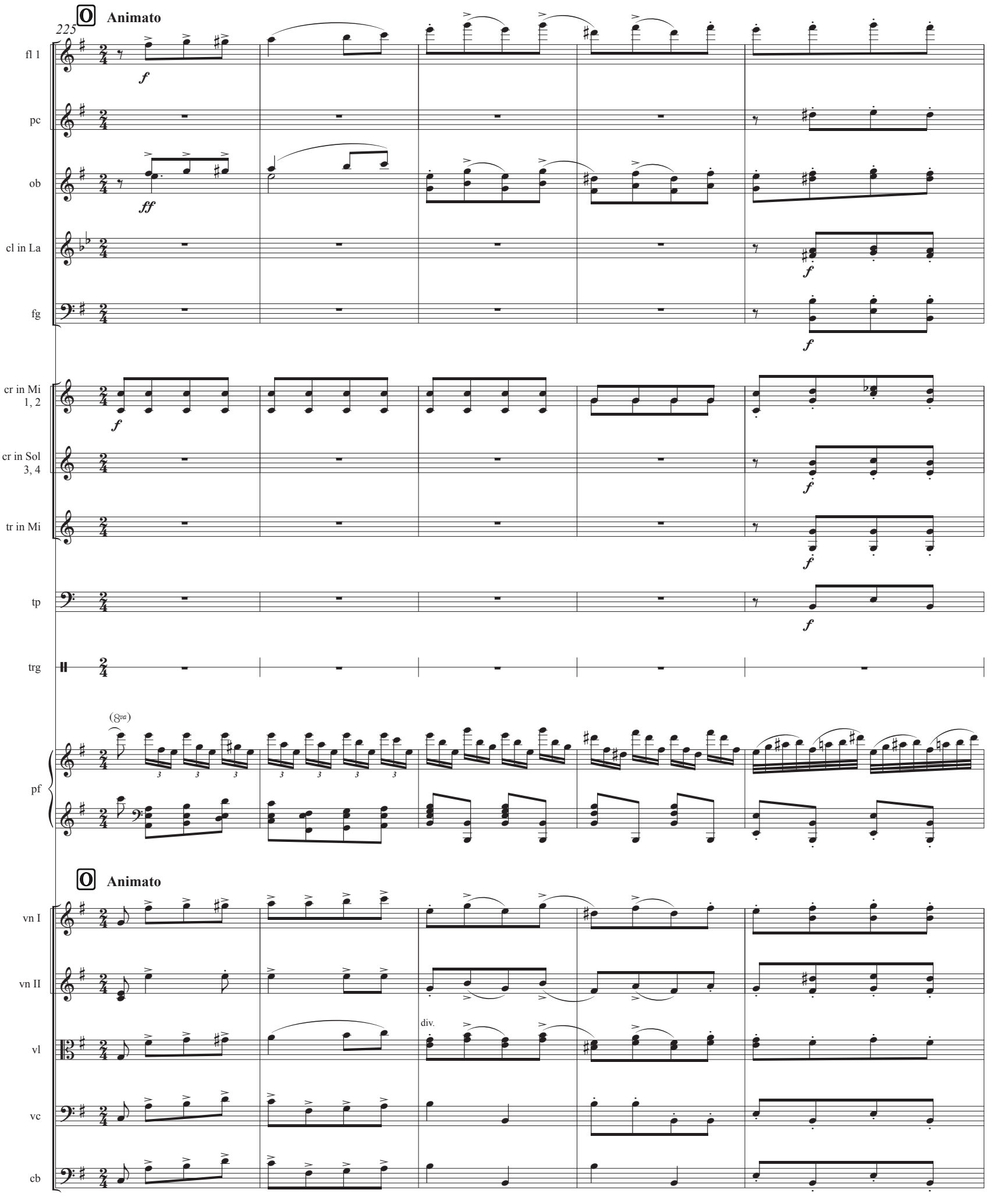
O Animato
225
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
trg
pf
(8va)
O Animato
vn I
vn II
vl
div.
vc
cb

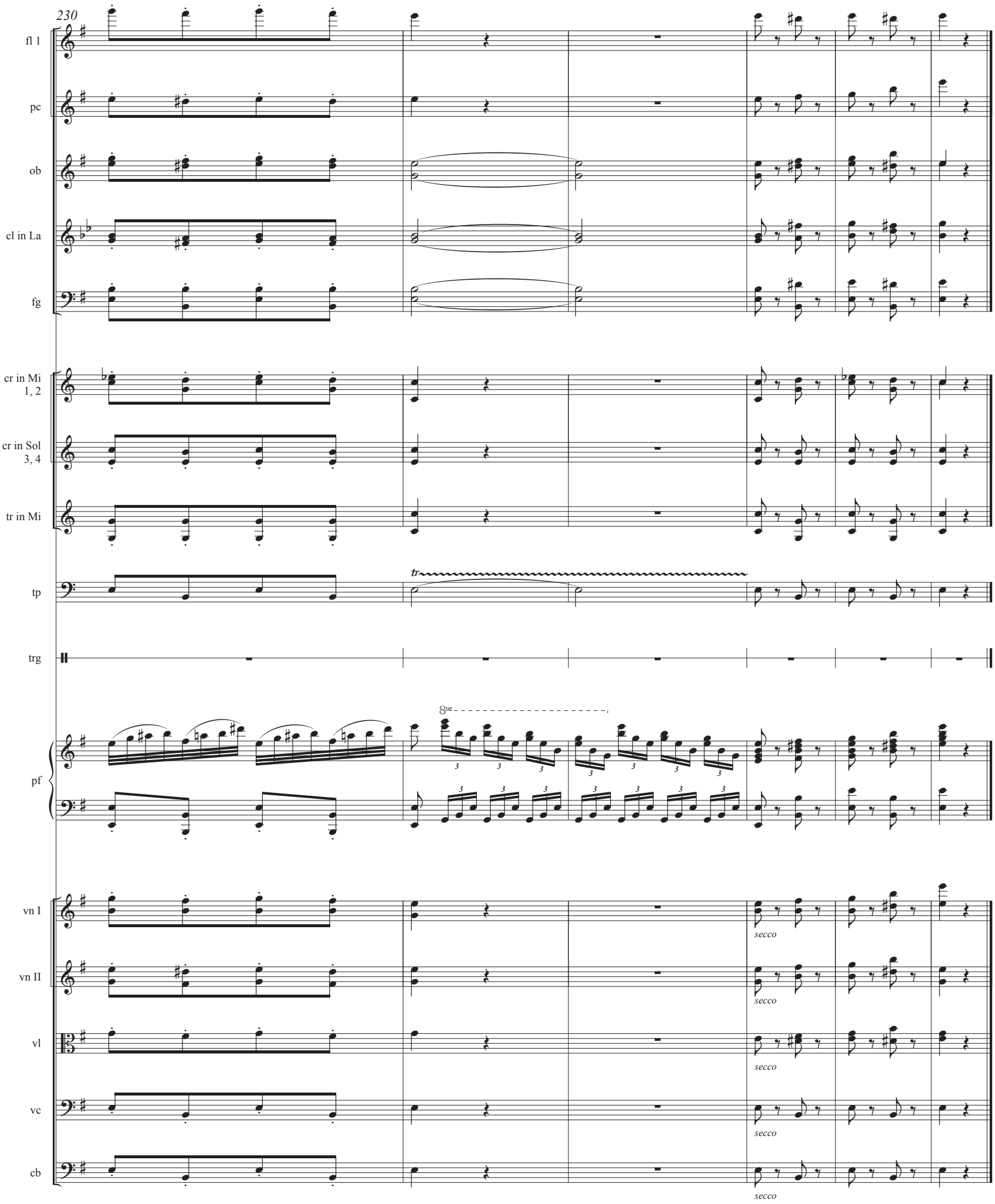
230
fl 1
pc
ob
cl in La
fg
cr in Mi 1, 2
cr in Sol 3, 4
tr in Mi
tp
tr
trg
pf
8va
vn I
vn II
vl
vc
cb
secco

Komentarz redakcyjny

Niniejsza edycja Koncertu fortepianowego Michała Bergsona wraz z wyciągiem fortepianowym mojego autorstwa powstała na podstawie rękopisu partytury będącego obecnie w posiadaniu Filharmonii Poznańskiej im. Tadeusza Szeligowskiego. Jest to jedyny znany materiał źródłowy, poza wydaną nakładem wydawnictwa Rieter–Biedermann wersją na fortepian solo autorstwa kompozytora. Manuskrypt o wymiarach 33 x 26 cm składa się z 61 kart (122 stron) wraz ze stroną tytułową zawierającą następujące informacje:

I^ier^ Concerto symphonique
pour le Piano avec Orchestre
(composé pour sa nomination au Conservatoire de Genève 1862)
par
Michel Bergson
op. 62
Directeur du Conservatoire

(Leipzig Rieter–Biedermann
Paris Heugel & [zapis nieczytelny]
Milan, Lucca)

Executé pour la I^ier^ fois à Paris le 22 Mars 1868 salle Merz par l'auteur

W tekście nutowym zapisanym czarnym atramentem znajdują się nieliczne ołówkowe poprawki i retusze naniesione obcą ręką. Redakcja tekstu polegała głównie na korekcie błędów zapisu, dostosowaniu go do wymogów nowoczesnej ortografii muzycznej oraz uzupełnieniu i ujednoliceniu oznaczeń artykulacyjnych i dynamicznych. W części przypadków uwzględniono wspomniane ołówkowe retusze, które mogły zostać naniesione przez kolejnych wykonawców utworu, prawdopodobnie za zgodą samego autora. Z braku innych źródeł, większość decyzji redakcyjnych musiała zostać oparta na analizie samego tekstu nutowego, w tym kontekstu harmonicznego i logiki muzycznego przebiegu. Decyzje te siłą rzeczy obciążone są pewną uznaniowością. Jednakże, głównym celem tego wydania jest przywrócenie utworu do współczesnego życia koncertowego przez dostarczenie wykonawcom czytelnego i spójnego tekstu, który – miejmy nadzieję – stanie się przyczynkiem do dalszych badań nad spuścizną kompozytorską Michała Bergsona i zapoczątkuje renesans jego twórczości.

Maciej Żółtowski

Komentarz rewizyjny

I część

tt. 28-29: zgodnie z progresją harmoniczną w tt. 26-27 4. miara w t. 28 akord: C^7, 1. miara w t. 29 akord: F
t. 43: I cl 3. miara: e
t. 59: II fg na początku taktu: fis
t. 69: tutti: dodano *cresc.*
t. 71: tutti: dodano dynamikę ***f***
t. 74: cr: dodano widełki diminuendo
t. 91: pf m.d. 6. szesnastka: h
t. 93: pf m.s. 3. miara: akord e-fis-a-dis
t. 116: I fg 1. miara: h
t. 124: I vn 3. miara: es
t. 128: pf m.d. 12. szesnastka: d
t. 136: I i II cr: zmiana transpozycji na Sol
t. 138: pf m.d. 1. miara: dźwięki c, g
t. 165: pf m.s. 1. miara: dolna nuta e
t. 171: pf m.d. 1. miara: akord es-a-es
t. 175: cb: g
t. 175: I fg ostatnia nuta: g
t. 179: cb: g
t. 183: pf m.d. 11. szesnastka: c
t. 185: I cl 1. miara: dodano półnutę b
t. 186: pf m.d. 3. szesnastka: cis
t. 186: pf m.s. 5. ósemka z triol: cis
t. 188: pf m.s. 5. ósemka z triol: cis
t. 189: pf m.d. 10. i 12. ósemka: d
tt. 196-197: I fl: dodano łuki legatowe
t. 210: smyczki: dodano oznaczenie ***f***
t. 220: I cl: fes
t. 236: I cl ostatnia nuta w takcie: des
t. 242: I cl początek taktu: heses, ostatnia nuta w takcie: eses
t. 242: II cl przez cały takt: heses
t. 245: cl: jak wyżej
t. 250: pf m.d. i m.s 4. miara: szesnastki f, g, as, b
t. 253: pf m.d. 2. ósemka w 2. trioli: gis
t. 254: I i II cr: zmiana transpozycji na Mi
tt. 257, 259, 261: pf m.s. zgodnie z ołówkowym retuszem: w oktawach z m.d.
t. 268: II ob: a
tt. 272-273: fg: utrzymane h z poprzednich taktów (za waltorniami)
t. 276: II cl ostatnia miara: e
t. 283: pf m.s.: 1. nuta: d, 3. miara: a
t. 284: pf m.s.: powtórzenie schematu rytmicznego z poprzednich taktów
t. 288: pf m.s.: pierwsze siedem nut: fis, his, cis, dis, cis, his, cis
tt. 302-306: ob i fl: w nawiasach kwadratowych dodano ołówkowy retusz orkiestracyjny
t. 318: pf m.d. ostatnia nuta: g
t. 321: pf m.s. 3. miara 2. szesnastka: a
t. 330: I cr 1. nuta: e
t. 342: pf m.s. 1. nuta: his
t. 358: II cl 2. miara: f
t. 362: I cl: d
t. 362: vl dwudźwięk: gis-e

II część

tt. 43-44: pf m.s. akord: b-f-as
t. 44: I cl 3. szesnastka: e
t. 45: vc: arco
t. 54: ob.: h-gis
t. 54: I fg: h
tt. 77-84: vc: dwojenie partii I cl zgodnie z dopisanym retuszem orkiestracyjnym

III część

t. 6: II cl: a
t. 7: II cl: h, a, h, a
t. 14: pf przedostatnia nuta: es
t. 19: pf. m.s.: klucz wiolinowy
t. 24: fg, vc, cb ostatnia nuta: g
t. 73: fg: klucz basowy
t. 78: I cl przedostatnia nuta: as
t. 81: pf m.s. 2. miara podstawa akordu: c
t. 100: pf m.s. 2. współbrzmienie: d-a-d
t. 100: pf m.d., drzewo, blacha, vc, cb: dodano łuk legatowy
t. 106: pf m.s. podstawa akordu: cis
t. 133: vl 1. nuta: g
t. 144: pf m.s., vc, cb 2. miara: d
t. 145: vl 1 nuta: c
tt. 151-162: vc: pominięto ołówkowy retusz (dwojenie partii fg)
t. 166: II fg: fis
t. 179: vl 2. nuta: h
t. 196: pf m.s. akord: h-dis-fis
t. 222: pf m.d. 4. nuta od końca: fis

Maciej Żółtowski

Komentarz wykonawczy

Wykonania koncertowe oraz premierowe nagranie Koncertu fortepianowego Michała Bergsona były okazją do wprowadzenia drobnych zmian i korekt wykonawczych do materiału przygotowanego na podstawie manuskryptu kompozytora. Zmiany mają charakter:

- artykulacyjny (wprowadzenie legatur, wyrównanie wartości rytmicznych w zakończeniach motywów)
- zmiany wysokości dźwięków wynikające z harmonii
- zmiany w partii solowej (zgodnie z sugestiami dokonującego prawykonania pianisty brytyjskiego Jonathana Plowrighta)

Niniejszy komentarz nie obejmuje drobnych zmian dotyczących dynamiki, będących częścią autorskiej interpretacji zapisu nutowego. Nie wymieniam także (poniżej) zmian agogicznych, które cechowało premierowe (współczesne) wykonanie jak i jego fonograficzna rejestracja.

Podobnie, nie ujmowałem (w poniższej liście) zmian dotyczących wykonania akordów divisi w sekcji instrumentów smyczkowych, albowiem zagadnienie to może być traktowane każdorazowo inaczej, wedle gustów wykonawców.

I część
t. 26: I, II fg, druga miara: dwie ósemki (jak w vc i cb)
t. 27: III, IV cr, pierwsza miara: dodana ósemka a (kontynuacja frazy)
t. 28: I, II cr, pierwsza miara: dodana ósemka (kontynuacja frazy)
t. 31: vc, cały takt: zamiana ósemek na półnutę z kropką (jak w t. 35 – analogia)
t. 39: vc, cały takt: zamiana ósemek na półnutę z kropką (jak w t. 35 – analogia)
tt. 60-62: grupa dęta drewniana: dodanie legatur
tt. 64-65: I, II fg: dodanie legatur
t. 72: II vn, druga miara: dodanie rytmu punktowanego (analogicznie do całego kwintetu smyczkowego)
t. 81: II cl, trzecia miara: zmiana nuty na a (harmonia analogiczna do t. 77)
tt. 82-83: grupa dęta drewniana: dodanie legatur
tt. 84-85: grupa dęta drewniana: dodanie legatur
t. 115: I cl, pierwsza miara: skrócenie nuty do ósemki (analogicznie do I fg)
t. 125: vl, cały takt: dodanie legatury
t. 126: vc, pierwsza miara: zmiana wartości na ćwierćnutę (analogicznie do całego kwintetu smyczkowego)
t. 135: pf m.s., trzecia miara: dodanie kasownika (h)
t. 140: pf m.d., druga miara, piąta trzydziestodwójka: d
t. 187: I cl, pierwsza miara: zmiana wartości na ósemkę (analogicznie do I fg)
t. 196: cb, pierwsza miara: zmiana wartości na ćwierćnutę (analogicznie do t. 324)
tt. 234-235: II cl, całe takty: zmiana wysokości na heses (legowane całe nuty, ze względu na harmonię)
t. 241: pf m.d., trzecia miara: dwie ostatnie szesnastki: ges, es
t. 247: pf m.d., trzecia miara: dwie ostatnie szesnastki: ges, es
t. 268: II vn, trzecia i czwarta miara: dodanie legatury
t. 270: II vn, trzecia i czwarta miara: dodanie legatury
t. 273: II vn, vle, trzecia i czwarta miara: dodanie legatury
t. 313: I cl, pierwsza miara: zmiana wartości na ósemkę (analogicznie do I fg)
t. 325: I cl, cały takt: zmiana tekstu na półnutę z kropką c oraz ćwierćnutę h (analogicznie do I fl)
t. 327: II cl, cały takt: zmiana nuty na ais (w związku z harmonią)
t. 334: II vn, pierwsza miara: zmiana rytmu na wzór I vn (dodana szesnastka e – na wzór I vn)

II część
t. 81: I cl, I fg, cały takt: zmiana łukowania na wzór vc
t. 83: I vn, cały takt: zamiana ósemek na szesnastki (kopia rytmu grupy dętej drewnianej i vc)
t. 86: I cl, pierwsza miara: c
t. 86: II vn, pierwsza miara: b

III część
t. 16: I vn, pierwsza nuta: a
t. 64: pf m.s., ostatnia nuta: g
t. 73: I vn: dwie ostatnie nuty w takcie e (analogicznie do II ob w t. 77)
t. 93: pf m.s., pierwsza miara: c
t. 204: pf m.s., ostatnia nuta: h (tercję niżej)
t. 206: vl, pierwsza nuta w takcie z poprzedzającą przednutką: ais, h (w wyniku harmonii)

Łukasz Borowicz